

Cap Vermell

Anuari
2014

Norbert Schäfer

Alegria del mal aliè, enveja, estupefacció, sorpresa, alleujament, amor, ràbia, orgull o desesperació – hi ha moltes facetes que fan de retrats un assumpte tan diferent...

L'estímul d'aquestes imatges és el que ocorre abans d'estrènyer el botó: fomentar que la gent es mogui davant de la càmera de forma natural. Cal seduir a les persones perquè actuïn de manera natural i autèntica. Amb delicadesa i passió, Norbert Schäfer fa ressaltar el caràcter. En els seus retrats, les persones surten com de debò són: no sempre perfectes, no sempre maques... millor encara, autèntics éssers humans.

Com molts artistes de l'època creativa postmoderna, Schäfer rep inspiració en les múltiples aparences de la vida. Sort que vivim en un món visualment sublimat, per la qual cosa les idees i la inspiracions mai s'esgoten.

Schäfer pretén una reflexió sobre la nostra individualitat, sobre el reconèixer les arrels, sobre el sentir d'una illa que és diferent de les altres però amb característiques comunes a la Mediterrània. Ens apropa una imatge diferent, un joc pels sentits i al mateix temps la situa en un

entorn de diferents llocs insòlits i reconeguts per tots. És una sorpresa pel visitant i un rept.

Com a artista, a Schäfer li encanta la presentació de moviment en el temps i el joc sense fi de l'enfocat i el des-

enfocat. El seu PhotoArt resulta freqüentment de diferents moviments de subjecte i de la càmera. Els molt diversos motius juguen entre realitat i abstracció. El resultat d'apilar i intercalar motius menys té a veure amb la fotografia clàssica, que amb la creació d'imatges amb la llum.

Des de fa 30 anys, Norbert Schäfer s'ocupa amb gran èxit com a artista i fotògraf. En els seus estudis en Düsseldorf i Mallorca treballa, també, com a fotògraf publicitari internacional per a empreses i marques prestigioses.

Ha realitzat exposicions arreu del món, a Alemanya, Espanya, Regne Unit, Austràlia, Iran... des de fa més de 30 anys.

Per a més informació:

<http://www.photoart-dus.de/es/>

<http://www.bilder2.de/>

Colored Composition.

Come Together.

Taula

Presentació 1
 Premi Cap Vermell 2
 Portalet 13
 Plaça del Sitjar 19
 Entrevistes 31
 Col·laboracions 41
 Agenda de la Vila 64
 Esports 67
 Cultura 77
 Excursions 97
 De Viatge 99
 Miscel·lània 103
 Concurs fotografia 110
 Un altre Anuari 112

EDITA

Associació Cultural Cap Vermell
 Capdepera - Cala Rajada

EQUIP DE REDACCIÓ

Jaume Fuster, Paco Galián,
 Pere Cortada, Josep Terrassa,
 Il·lucà rinyon, Miquel Llull,
 Lluís Cerrada, Xiscó Campins,
 Biel Mir,

COL-LABORADORS

Climent Garau, Miquel Piris,
 Joana Colom, Maria Vives, Carlos
 Blanes, Josep Mascaró, Bartomeu
 Melis *Meyme*, Laura Flaquer,
 Francisco Garau

FOTOGRAFIA DE LA COBERTA

Norbert Schäfer

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

Christian Sancho

MAQUETACIÓ

Miquel Flaquer

www.capvermell.cat
capvermell@gmail.com

Carrer Vellesta, 11
 07580 Capdepera

Depòsit Legal: 1197/80

PRODUCCIÓ

Coc 33 serveis editorials s.l.

ANUARI 7

Teniu a les vostres mans el **setè** cel, es a dir, l'anuari número set corresponent a l'any 2000 + 7 +7.

El **primer** cel és inventat i *Cap Vermell* és anomenat. "Estam il·lusio-nats en fer una publicació on poguem trobar el batec del nostre poble" escriviren els pares fundadors de la Revista allà pel desembre de 1980, és a dir, a una altra època, en temps primer.

El **segon** cel és imaginat per una munió de persones que al llarg de 34 anys han dut endavant la dèria de comunicar-se amb els veïnats. D'informar i ser informats de "les petites coses del nostre poble, del nostre carrer, del nostre lloc de treball, de la nostra família".

El **tercer** cel, dins d'un mirall recorda el pas del temps dels homes i dones del poble al llarg de 279 revistes, set anuals i una munió de clics digitals.

Norbert Schäfer.
 Cars.

El **quart** cel és irreal perquè demanant l'impossible és com es disciplina la voluntat per construir la realitat palpable que és l'**Associació Cap Vermell**, capdavantera en la publicació digital, editora de llibres, organitzadora dels **PREMIS CAP VERMELL**, de jornades culturals...

Del **cinquè** cel res no se'n sap, no hi notícies certes sobre les penes i treballs que al llarg dels anys els col·laboradors han hagut de passar per fer arribar puntualment la Revista als lectors. També les alegries, les tripals, les bauxes que ningú no sap qui paga.

El **sisè** cel està copiat de les fantasies engendrades pels lectors que ens han seguit i encoratjat en tot allò que hem emprès i que tenim com el més valuós capital.

Cap Vermell amb l'ajut de JAUME SISA

PREMI CAP VERMELL 2013

Comissió dels Reis i Llorenç Tous

El dissabte dia 12, i ja són catorze anys!, el Teatre de Capdepera es va vestir de gala per acollir una nova edició dels **PREMI CAP VERMELL**. I, no està bé que ho diguem nosaltres, però aquests guardons, al llarg de gairebé tres lustres, han acabat esdevenint un referent en la vida social dels nostre poble, aquella ocasió en què, en veu alta, ens enorgullim de la nostra gent i en reconeixem aquells elements que més fan perquè la societat gabellina sigui una mica millor.

Com havíem donat a conèixer i molts ja sabreu, els guardonats corresponents a l'any 2013 han estat Llorenç Tous i Massanet i la Comissió dels Reis, el primer per decisió de la junta de l'**ASSOCIACIÓ CAP VERMELL**, i la segona a partir de la votació dels nostres lectors. Dos noms que havien aparegut en les travesses d'anys anteriors i que bé es mereixien finalment recollir el nostre homenatge i el de tot el poble. No ponderarem, en aquesta crònica apressada, els mèrits dels nostres guardonats, però és evident que en tots dos casos encaixen perfectament en

Dos noms que havien aparegut en les travesses d'anys anteriors i que bé es mereixien recollir el nostre homenatge

els supòsits que els **PREMI CAP VERMELL** pretenen posar de relleu: feina altruista i entrega desinteressada a favor dels altres. En un altre apartat us oferim una semblança dels premiats d'enguany, que Josep Terrassa va llegir en l'acte de lliurament, però, en tot cas, recordem suscitament quins són aquests mèrits a què ens referíem: Llorenç Tous atresora les virtuts que han estat donades a molt poques persones. Una intel·ligència pri-

villegiada, que el menà a ser canonge de la Seu a una edat molt jove, i una trajectòria exemplar de lluita i treball per dignificar la vida de les persones de la que, temps enrere, fou una barriada marginal de Ciutat: el Jon-

quet. Fou capellà de la presó provincial, ha dedicat bona part de la seva vida a ajudar els més desvalguts, amb una generositat immensa. La seva formació, completada a Roma i a Jerusalem, va fer de Llorenç Tous un magnífic professor del Seminari, però també un escriptor prolífic, amb una trajectòria en què ha alternat tant la publicació de temes divulgatius de la seva especialitat,

com de llibres que cal emmarcar en la creació literària, reeixint en un i altre gènere.

La Comissió dels Reis, per la seva banda, com altres agrupacions i institucions del poble, és avui l'hereva d'una llarga tradició, els orígens de la qual caldria anar a cercar a finals del segle XIX. No seria, però, fins als anys 40 del segle XX que la festa de l'arribada dels Reis va prendre la forma amb què ara la coneixem, especialment aquesta singularitat que s'ha mantingut en el nostre poble d'aleshores ençà: repartir els regals de casa en casa, a tots els nins, cada 6 de gener. Tant l'arribada de Ses Majestats com el repartiment de regals, amb el pas dels anys i el creixement demogràfic consegüent, s'han convertit en una organització molt complexa i que, actualment, suposa la participació de més de 60 persones. Una tasca, en tot cas, que es tradueix en un gavadal d'il·lusió per als més petits de cada casa, una festa grossa que viuen nins, pares i padrins, plegats, i que cada any és esperada com una de les grans fites del calendari festiu.

L'acte va discórrer pel guió habitual i en foren els mantenidors, un any més, Maria Vives i Lluís Cerrada, els quals, amb el pas dels anys, han acabat dominant perfectament el tempo, tot conduint la gala amb agilitat i solvència. Suso Rexach, per la seva banda, se superà en aquesta edició, i ens oferí sengles muntatges

audiovisuals, per repassar la trajectòria dels guardonats, tècnicament brillants i d'una gran emotivitat, en què so i imatges ens posaren un nus a la gola en més d'una ocasió. I, a la part musical, tot un luxe per als espectadors: la soprano Bàrbara Femenies i la pianista Maria Antònia Gomis, que esgranaren un repertori bàsicament de música popular i tradicional, executat amb el bon gust i la tècnica meravellosa que caracteritza aquest duo d'artistes locals.

Josep Terrassa i el batle, Rafel Fernández, foren els encarregats de lliurar els guardons respectius a Llorenç Tous i la Comissió dels Reis, en aquest últim cas en la persona de Willian Tétard. Els guardonats agrairien a *Cap Vermell* el reconeixement de què eren objecte, i el batle va expressar la justícia dels premis lliurats.

S'aprofità la gala, una vegada més, per presentar l'*Annari Cap Vermell 2013*, que sota la batuta de Miquel

Llull ve a recollir el més destacat de la vida gabellina de tot l'any. Al mòdic preu de 5 € es pot adquirir als llocs de venda habituals i és un recordatori imprescindible per tenir ben presents els esdeveniments del nostre poble i que, en el seu moment, foren notícia en aquesta revista digital.

L'epíleg, com sempre, fou de caire gastronòmic, amb excel·lències com el vi Macià Batle "Gustavo 75 anys" o les delícies de Postres Navarro. Moments, també, per a la tertúlia distesa, per a la conversa amb uns i altres, i per desitjar llarga vida als **PREMI CAP VERMELL**. De fet, hi ha molta gent que se'ls mereix i a nosaltres, mentre no es demostrí el contrari, encara ens queda corda.

Enhorabona, Llorenç Tous!

Enhorabona, Comissió dels Reis!

CAPÍTOL D'AGRAÏMENTS: David Montón, Suso Cruz, Art en Joies, Gustavo, Bodegues Macià Batle, Postres Navarro, Associació d'Amics del Cinema (Jaume Melis), Miquel Casellas, Revi, Suso Rexach, Bàrbara Femenies i Maria Antònia Gomis.

Text de justificació a la Comissió dels Reis

La història dels Reis d'Orient és mil·lenària, fantàstica i bella del tot. L'evangeli de Sant Mateu és l'únic que recull l'aventura d'uns Reis d'Orient que, seguint una estrella, es dirigien cap allà on havia nat el Rei dels Jueus, a qui adoraren i entregaren regals: or, encens i mirra. El relat bíblic no especifica d'on eren, ni quants eren, ni tan sols el seu nom.

Aquesta història també arrela a Occident i, segons sembla, les relíquies d'aquells Reis passaren de la romana Constantinobla a Milan.

L'home, des de sempre, no s'ha guiat tan sols per les creences, sinó que ha llegit i desxifrat el text de la natura, de la vida, del pensament i de l'art. Amb l'expansió de l'art romànic, les velles creences s'amararen de nous coneixements sobre la natura; en el paisatge, i en l'existència d'animals i plantes hi veien la mà de Déu. La història dels Reis d'Orient fou novament interpretada i, al mateix temps que s'estenia el seu culte, es feren més familiars, convertint-se per sempre més en els populars Melcior, Gaspar i Baltasar. Designats representants de tots els reis coneguts i per conèixer la seva fesomia, gràcies a la pintura i a l'escultura, adquirí uns trets racials que els identificaven amb cadascuna de les races llavors conegudes: l'oriental (asiàtica), l'occidental (europea) i la negra. També s'identificaven amb les diferents edats de l'home: el Rei jove, el madur i el Rei vell.

El culte als Reis d'Orient sempre ha fet part de les festes nadalenques, integrant-se dins la iconografia religiosa pròpia d'aquestes dates: betlems, pessebres, obres teatrals, pintures i dibuixos. La primera vegada que els gabellins visualitzarien la magnificència dels Reis d'Orient seria en un betlem compost dins l'església. El Nadal de 1894, el vicari Gabriel Artigues, féu arranjar un pessebre dins l'església, que costà vint pessetes.

La següent passa en la coneixença dels Reis la donaren els frares ligorins que, a finals del segle XIX, representaven amb els nins del col·legi les obretes de teatre escolar conegudes com els Pastorells i les Albrícies, on recreaven dins el recinte conventual l'adoració dels pastors i dels Reis al Nin nat a la cova de Betlem.

L'any 1904 es representà per primera vegada l'obra de teatre popular *El Rei Herodes* a la plaça de l'Orient. Aquesta obra, com sabeu, recull tots els actes representatius del cicle nadalenc entre els quals hi ha l'adoració

dels Reis. D'aquesta manera els Reis d'Orient sortiren per primera vegada al carrer i es dirigiren a la cova cavalcant uns cavalls.

A Mallorca la primera vegada que s'organitzà la cavalcada dels Reis fou a Palma, uns anys abans de 1930. Entraren a Ciutat per la carretera de Sóller.

A Capdepera, segons Sebastià Ferrer Maleter, l'inici de la cavalcada dels Reis fou l'any 1930 i arribaren per

la carretera d'Artà. L'organitzador fou el metge Joan Moll, que aleshores exercia de director teatral i animador cultural; la cavalcada, amb la seva espectacularitat, era una representació teatral més. En aquella primera ocasió es repartiren uns 50 paquets.

Abans de 1930 era gairebé inconcebible una festa per repartir regals als infants; aleshores els nins no gaudien d'infantesa. El meu pare, nat l'any 1917, als nou anys ja feia de mariner. El pare de Llorenç Tous, nat l'any 1900, als 10-11 anys ja treballava a la maressera de sa Mesquida. Són dos exemples del que passava a la majoria de nins; els pares els necessitaven i, encara que aportassin poca cosa, anaven mantinguts. L'educació era poc valorada. Però entorn a 1930 i, sobretot, amb la proclamació de la II República, es prengué consciència que la prosperitat d'un poble passava per cuidar més i millor la infantesa i fomentar la cultura.

La cavalcada dels Reis es convertí en un homenatge a la infantesa. Els Reis d'Orient eren portadors d'alegria, d'il·lusió i, generosament, els hi feien regals. La festa

engrescà tothom i, fins i tot aquelles famílies que no podien comprar juguetes als fills, se les enginyaven per fer-los creure que els Reis també havien passat de nit per casa seva i havien deixat taronges, ametles i caramels.

Després del parèntesi de la Guerra Civil, l'any 1940, s'organitzà de nou la cavalcada dels Reis amb algunes novetats: arribaren per la mar, desembarcant a la part vella del moll perquè la part nova estava sense acabar; durant aquestes maniobres tocaren una campana que tenien penjada a una escala de collir figues. S'hi repartien uns trenta paquets.

Tot i ésser una festa assumida per la població, algun any, com el 1965, no hi hagué cavalcada dels Reis per manca d'organització. L'any següent quatre valents traqueren la festa endavant: vestits de reis nous, ventalls grossos a estil egipci, quatre caparrots i 200 bossetes de caramels. Pagaren la festa amb els doblers de la rifa d'una cistella i els donatius que la gent entregava quan duia els paquets al centre parroquial on es recollien i guardaven. Aleshores ja es repartien entre 600 i 750 paquets. El dia dels Reis al matí es repartia a Cala Rajada i el capvespre a Capdepera.

En aquesta època la banda de música era una part important de la festa. Des de l'arribada al moll fins el moment de repartir la darrera jogueta la música feia part de la comitiva. A partir de 1984 la banda únicament sortia en els actes del dissabte de Reis; Cala Rajada havia tornat gran i ja es necessitava tot el dia per repartir les joguetes i com que la banda no podia ser als dos llocs al mateix temps, es va retirar i fou substituïda per un altaveu i música de cassette.

Actualment l'organització de la festa dels Reis és prou complexa, cosa que diu molt dels organitzadors. Per començar, ja necessitam dotze Reis: tres a Cala Rajada, sis a Capdepera (tres fan Vila-roja i tres Vilanova) i tres més que fan les urbanitzacions i cases aïllades: no hi ha cap llar que ho sol·liciti que no sigui visitada pels Reis. El nombre de paquets oscil·la entre 1000 i 1200 a Cap-

depera i uns 800 a Cala Rajada; la raó d'aquest fet un tant incompreensible és que a Capdepera les famílies són més extenses i fan més cos, fent-se regals uns als altres; a Cala Rajada hi ha més immigració, les famílies són més reduïdes i més disperses. A l'hora de repartir a Cala Rajada basta un camió, per a Capdepera en necessiten dos i amb la furgoneta municipal fan els voltants i cases aïllades.

Els preparatius comencen a l'octubre, quan fan la primera trobada. A principis de novembre, de dilluns a dijous i de les 20 a les 23 hores, comencen els preparatius de les carrosses i de la festa. Involucrar-se de ple en la comissió implica fer molta feina i actuar ordenadament i disciplinadament.

Els actes festius també s'han multiplicat. Uns dies abans els patges reials visiten les escoles, la residència de persones majors i guarderies per començar a fer ambient. Després fan una arplegada de cartes al poliesportiu i uns tallers d'ornaments reials i d'escriure cartes. Els dies 3 i 4 de gener fan la recollida de paquets al poliesportiu i al gimnàs de l'escola de S'Auba.

No descriuré els actes més festius i públics perquè tothom els coneix. De la feina que hi ha al darrere vull exposar que el dissabte de Reis, al vespre, es carreguen les joguetes als camions, una tasca que acaba entre les dues i les tres de la matinada. A les poques hores, a les cinc i mitja del matí ja es tornen a trobar al Centre Cap Vermell per vestir-se, maquillar-se i preparar-se per començar a repartir. En aquests actes hi treballen la seixantena de membres de la Comissió.

El cost de la festa està entre els deu i dotze mil euros, dels quals vuit-cents es gasten en caramels. Les despeses es comparteixen entre l'Ajuntament i els donatius que recull la Comissió.

La festa dels Reis d'Orient ja no fa part del cicle nadalenc, té vida pròpia i uns objectius clars: fer feliços els nins amb la màgia dels Reis i la il·lusió de les joguines. I per molts d'anys.

- Neteja de clavegueram
- Desembussos
- Depuradores
- Buidatge i neteja de cisternes, aljubs i piscines
- Fosses sèptiques

REBALIM, S.L.

C/ Castellet, 31 bjs.
07590 CALA RAJADA
Tel.: 971 596 602
Fax: 971 596 600
info@rebalim.com
mòbils:
671 692 886 (Tolo)
689 211 630 (Toni)

Text de justificació a Llorenç Tous *Col·lecta*

Llorenç va néixer a Capdepera el 23 de desembre de l'any 1933. Segons les dades del registre fou a les vuit del matí, a la casa núm. 14 del carrer de la Mar. Fill de Bartomeu Tous Moll, de 33 anys, i jornaler, i d'Elinor Massanet Massanet, de 28 anys. Consta com a testimoni Baltasar Coves Sancho, metge i veí del carrer de la Mar.

L'ensenyança bàsica fou realitzada a l'escola pública, aleshores situada als baixos de l'Ajuntament, a la plaça del Sitjar. De nin, mentre va viure a Capdepera, participà a totes les representacions d'*El Rei Herodes*; era el pastor Colau, que anava a adorar i recitava una glosa.

Tendria catorze anys quan ingressà al Seminari Vell de Palma. El 1957 fou ordenat prevere i aleshores anà a estudiar Teologia i Sagrada Escripura a la Pontifícia Universitat Gregoriana i al Pontifici Institut Bíblic de Roma, d'on surt llicenciat l'any 1960. Després féu estudis a l'Escola Bíblica de Jerusalem.

Aquell mateix any és nomenat professor del Seminari Nou de Mallorca. Aquest arrelament a Ciutat va fer que l'any següent els seus pares passassin a viure a Palma, per estar junts. El 1962 fou nomenat canonge, tenia 28 anys. En Llorenç no s'amaga de dir que els grans canvis personals i nomenaments sempre l'han agafat massa jove.

L'any 1970 deixa de ser professor del Seminari Nou per passar a fer classes al C.E.T.E.M. (Centre d'Estudis Teològics de Mallorca). És aleshores quan publica un grapat d'obres de caire teològic: *Cala Gat: reflexions* (1974), *Experiències humanes* (1975), *Los sentidos del espíritu* (1975), *San Juan, un teólogo de hoy. Comentarios al IV Evangelio* (1978).

Entorn a 1980, després del traspàs del pare, la seva vida fa un altre tomb. Llavors, acompanyat de la mare, passa a viure al Jonquet, al carrer Catorze. S'implica en la lluita del barri i amb l'associació de veïns aturen els projectes urbanístics i especulatius que intentaven acabar amb aquell redol de cases humils de pescadors i jornalers.

Aquella experiència de lluita ciutadana repercutirà en la seva futura obra teològica, interpretant l'evangeli amb els ulls dels pobres. L'any 1989 publica *Trapos al sol. Experiències de Dios con los pobres*; l'any següent foren tres obres: *El vell vident. Retalls de vida en l'esperit*, *Llavors de Mostassa i Matzoc: diari d'un pelegrí*.

Durant anys fou el vicari de la Presó Provincial a Palma. En aquella època fundà l'associació Zaqueo, dedicada a la recuperació social de drogoaddictes i marginats, que era un dels greus problemes socials i, en concret, del barri del Jonquet.

Llorenç viu la vida apassionadament i amb un arrelat compromís social; per això, sempre ha volgut ser partícip dels canvis socials i viure les diferents etapes de la seva vida des del compromís amb el seu entorn, col·laborant en la tasca per millorar la convivència. Aquesta filosofia de vida crec que fou heretada dels seus pares, els quals, sobretot de joves, visqueren intensament l'esdevenir social i polític de Capdepera. Amb la proclamació de la II República, l'any 1931, els pares i la seva família es feren republicans i des de la Societat

Obrera o des del Partit Socialista participaren en els projectes de millora social i cultural.

Aquesta lloable activitat cívica se li ha estat reconeguda amb el Premi Ramon Llull de l'any 2001 i amb la Creu de Plata de l'Ordre Civil de la Solidaritat Social, atorgada pel Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

Després de la mort de la mare, el desembre del 2007, la seva vida ha tornat a fer un canvi de rumb. Lliure del compromís d'atendre la família més propera i, jubilat, decidí canviar d'aires i va fixar la residència a un poble de la província de Valladolid. Viu aquesta nova etapa com ho ha fet sempre: intensament i apassionadament.

A l'hora d'entregar-li el **PREMI CAP VERMELL 2014** volem agrair-li unes atencions més casolanes: primerament, l'estimació que demostra per Capdepera i la seva gent, cosa que ha quedat reflectida en les seves obres; en segon lloc, aquesta ininterrompuda relació amb el poble i la seva disponibilitat i, per últim, la col·laboració de sempre amb *Cap Vermell* i que tant ens satisfà.

DOCUMENTACIÓ GABELLINA I ORIENTAL(21)

Llorenç Tous *Col·lecta*: un *homu* del carrer de la Mar

Miquel Llull
Bibliotecari del Golea

El dia de la presentació del darrer llibre de Llorenç Tous *Col·lecta* a Capdepera, *Memòries gabellines*, ell mateix, referint-se al llibre, va dir que havia d'haver xerrat més del carrer de la Mar. Aquesta frase em va quedar dins el cap des de llavors, perquè efectivament jo també trob que hauria d'haver xerrat més d'aquest carrer i del que representa, perquè necessitam que en xerri per poder continuar endavant amb les nostres vides.

Puc dir que el carrer de la Mar va ser, durant els anys de la meva infantesa i de la meva primera adolescència, també el meu carrer, perquè allà hi tenia ca meva. He gaudit de la sort de poder dir que he tengut, com a mínim, tres *ca meves*: al carrer Baptista, on hi havia les cases dels meus padrins, de tots; al Recreo, on hi havia els meus pares; i al carrer de la Mar, on hi va viure molts anys la meva tia Maria *Rigus* i ca seva era també ca meva, perquè hi vaig passar molts dies i també moltes nits.

La casa era una trinxia llarga i estreta i els veïnats d'un costat eren l'*amu* Antoni Morey i el seu fill Mateu, i els de l'altre costat eren els pares de Llorenç *Col·lecta*. Record especialment a l'*amu* Antoni quan hi anava a comprar llet acabada de munyir de les seves vaques, i també a madò *Lionor*, aconsellant la tia Maria com havia de cuinar aquest o aquell altre plat.

I la presència mítica d'en Llorenç: o des de la llunyania de Roma, on hi va estudiar una llarga temporada, o des de la llunyania de Ciutat, on hi va fer de canonge de la Seu. No cal dir que per a un nin, haver estat a Roma i després ser canonge era una cosa molt grossa! Mentrestant, jo jugava a sa Roteta amb en Tonyico *Barruà* quan tornàvem de l'escola de ca les monges. Ber-nàvem a ca la tia o a can Tonyico i jugàvem eternament fins que es ponía el sol.

En Llorenç venia quan podia a visitar els pares i estava uns dies per aquí, pel carrer de la Mar, perquè ell també havia estat un nin del carrer de la Mar, talment com ho vàrem ser en Tonyico i jo després d'ell, i mai de mais ho hem oblidat.

Per això m'agradaria demanar-li que efectivament, quan en tengui ocasió, xerri més extensament d'aquest carrer de la Mar, que va ser el seu i també el meu. Estic segur que les òlibes de per darrera can Dama i jo l'escoltarem amb delit i gaudirem d'aquests records, d'aquells

Les cases del carrer de la Mar vistes des del carrer de la Pau.

personatges, com si tot això passàs avui davant dels *nostros* ulls. En Llorenç pot fer literatura de les nostres sensacions carrermarineres i pot tornar a la vida totes aquestes persones que ja no hi són, però que són vives dins del *nostru* cor.

Ara, però, voldria també mostrar-vos una part de la seva producció llibresca, perquè forma part de la nostra Documentació Gabellina i Oriental que, amb l'ajut de l'*amu* Antoni Coix i molts altres, volem preservar de la destrucció i de la mort que sobrevola Capdepera com un corb més negre que el betum.

No seran tots els seus llibres, només els que tenim dipositats i catalogats a la Biblioteca del Golea, però vos donaran una idea bastant aproximada de la seva producció.

Jo ara només em referiré als dos darrers, perquè són els que més m'han colpit. El penúltim, *Lo que esconde una semilla: ante el dolor de los presos*, és potser la culminació del seu compromís social, que és una de les coses més meravelloses que ens ha ensenyat aquest *homu* del carrer de la Mar, que ha sabut tocar de peus a terra i que ho ha fet amb totes les conseqüències. El documental que ha preparat en Suso Rexach i que es veurà el dia de

l'entrega del PREMI CAP VERMELL a Llorenç Tous, us acabarà de convèncer de la feina immensa que ha fet pels «desheretats de la terra» i, sobretot, us demostrarà que ha predicat amb l'exemple, tant al Jonquet de Ciutat com a la presó:

«Quien comparta con ellos este andar que no espere recompensas ni éxitos. Para seguir tendrá que pasar del mundo de lo rentable al mundo de lo totalmente gratuito; para mantenerse en este sendero y con tal compañía hay que tener el gusto de la libertad profunda. Cada uno sabrá cómo y en nombre de quién».

I el darrer, *Memòries gabellines*, és el retorn a la terra, el retorn al carrer de la Mar, un homenatge a la seva mare i a tantes altres persones que va estimar, que encara estima i que, per tant, encara són vives dins el seu cor i dins el *nostru*:

«Els arbres arrenen i creixen allà on caigué la seva llavor, tant la que hi plantaren els homes com la que el

vent hi deixà. Els arbres creixen i duren en aquest món més que les persones i queden com a testimonis per a moltes altres generacions.

Jo no som com els arbres. Jo venc del carrer de la Mar, de Capdepera, on vaig néixer, on he crescut el suficient per poder dir que aquí hi tenc les meves arrels; el vent m'ha portat enfora d'elles, a posta som enyoradís, molt enyoradís».

Jo, que també som enyoradís, que ho som des del dia en què me'n vaig anar de Capdepera per no tornar mai més del tot, que som encara aquell nin tímid del carrer de la Mar que mira embadalit tot el que es mou, crec que puc dir que el comprenc i el respect. Perquè jo encara vull tornar amb ell al carrer de la Mar i veure'l amb els seus *mateixus* ulls i saber, profundament, que allà hi tenc les meves arrels, les arrels que tots *noltrus* compartim i que quan les tocam, les acariciam, ens fan sentir millor persones i ens fan veure que, com el vent, malgrat tot *noltrus* també ho som, del món i res del que hi passa ens és estrany i llunyà.

Bibliografia visual i parcial de Llorenç Tous *Col·lecta*

San Juan, un teólogo de hoy: Comentario al IV Evangelio. Madrid: Biblia y Fe, 1978.
Trapos al sol. Experiencias de Dios con los pobres. Madrid: Biblia y Fe, 1989.
Llabor de mostassa (1990)
Com la sal: comentaris als evangelis dels diumenges i festes. Cicle A (1992)

[Publicat el 13 maig]

Es carrer de la Mar

Llorenç Tous Col·lecta

Ceinos de Campos 12 de maig 2014

Tots sabem que la bresca és el taller i la residència de les abelles. Però a Capdepera una *bresca* ho dèiem també d'una persona molt bèstia. Pel que *mumare* eme digué, prop del nostre carrer n'hi havia dues de *bresques* que els seus hàbits els havien fet mereixedors d'una cançó, cosa llavors molt freqüent, tant per bé com per mal, ja que la gent tenia humor.

Al carrer de la Mar de Capdepera, del que jo vaig néixer en el nº 14, cantaven aquesta cançó:

**An es portal de Can Guerreta
hi ha en Bou i en Colau.
SA BRESCA D'EN BOU
REFRESCA EN COLAU
i es patró Mateu Guerreta
damunt es portal.**

Com hem vist aquests dos personatges crearen fama per les seves animalades i la cançó, que *mumare* recordava, ha perpetuat la seva memòria. Quan caminàvem per les muntanyes amb l'estol Vidalba, del qual som un dels quatre fundadors de l'any 1972 i que encara tresquen per penyals i comellars, aquestes paraules majúscules eren una "jacularòria" molt freqüent i que pocs sabien encertar de memòria la primera vegada. Provau-ho! Sense llegir, de memòria...

En Tomeu *Busquer*, Bartolomé Flaquer Pastor a l'escola, era el meu amic de l'ànima. Per fer la Primera Comunió les dues mares ens dugueren abans a un sastre d'Artà, que ens féu un vestit de color ocre clar i de calçons llargs que no havíem duït mai cap dels dos encara. Aquell diumenge de la festa, els dos nins ja estàvem vestits i les mares enca-

ra feinejaven per la casa; jo vaig pujar a la bicicleta sense saber que feien falta travilles i quedà negre de morques la part interior (sort! dins la desgràcia) de la cama esquerra. Imaginau el crit de *mumare* i el meu disgust preparatori per anar a combregar.

A la roteta de can Dama aquest garrofer, ara esbrancat i mal ferit del temps, era el dormitori de galls i gallines que ens despertaven alegrament cada matí; com que jo dormia en els davants, vaig començar prest a sentir música. A posta mai no m'ha costat aixecar-me dematí. Però quan de veritat les meves orelles estrenaren la música fou en la capella del Col·legi, convertida en teatre, on el Mestre Eki Tai Ahn, dirigint "la corda" de l'orquestra Simfònica de Palma, tenia un assaig del que l'endemà tocaria a la festa de Sant Bartomeu. Pagava Donya *Lienor* Servera, de Can Piricus. Don Melsion, deixeble de Mossèn Joan Maria Tomàs, m'hi duigué d'acompanyant. Quan les meves orelles estrenaren aquelles melodies, que per sort meva repetien una vegada i una altra des

del mateix compàs, vaig tenir una sensació com d'un altre món indefinible i feliç que mai no he oblidat.

Don Melsion organitzà un cor de dones i ens obligà als escolanets a anar a escola de solfa a ca madò Catalina Rosselló, professora de piano, en el carrer de ses Coves, que acabà quasi paralítica de mans i de cos.

Estic ben agraït a

tots dos per la bona llavor musical que em sembraren ja de petit. Després en el Seminari Don Bartomeu Nigorra, suggerit per Don Melsion, em va admetre entre els nins cantadors, els "vermellets" els deien, pel color de la sotana.

La nissaga de can Dama acabà amb en Mateu, fadrí,

Castell de Capdepera, dibuixat per l'Arxiduc.
També les primers cases del carrer de la Mar.

que cuidava sa mare, madò Maria, ja vídua, que dormia a baix i ell a dalt. Foradà el trespol del seu dormitori per passar la corda d'una campana que sa mare tocava quan de nit el necessitava. La casa de can Dama es va vendre per tres-centes mil pessetes. La roteta és del que té la casa davant el portal del castell i el garrofer es mor de soledat i d'enyorança.

L'Arxiduc Lluís Salvador té un dibuix de Capdepera amb el Castell i les tres primeres cases del carrer de la Mar: can Climentó, can Morey i ca meva. Eren les úniques a la part baixa del poble. Jo el tenc sempre en el meu estudi, juntament amb una reproducció de l'oli de Jaume Mercant que publicaren com a portada de l'himne de Capdepera del músic Pastor, per iniciativa del meu cosí Bartomeu Carbó, director aleshores de la banda del poble. És el cap de cantó del carrer de la Mar, la costa de can Binitu i el castell amb la llum d'una horabaixa d'estiu. El tenc dins una vasa com un tros de ca meva que sempre m'acompanya. ¡Què de vegades he voltat jo aquest cantó per anar a ca meva! De petit sortint, *corrensos* d'escola i de gran, en cotxe, amb l'alegria de tornar a ca meva.

El nostre veïnat de més prop era ca madò Maria Xica, vídua, amb la seva filla Maria, fadrina. Fills seus eren també madò Antònia, de na Creda, Joan Xicu i un altre que vivia a na Cabrona. Ca nostra i ca seva havien estat una mateixa casa, que es xapà en una antiga herència. Els dos terrats sols se separaven per una baixa paret que jo sempre botava com si fos ca meva. Na Maria es casà amb Don Martín Gómez, retratista, vengut de fora amb els seus pares i dos germans, Pilar i Andrés. Tengueren dues filles, Paquita i Mary, companyes meves dels jocs d'infantesa. Tots es mudaren a Palma i crec que tots ja són morts. Llavors vingué un altre matrimoni de llogater, Maria Rigus amb el seu marit Pep o "Pepe". Nosaltres fórem molt amics, a més perquè las dues cases eren com si fossin dues dins una. La casa l'heretà madò Antònia de na Creda.

Quan la casa sortí venal, jo la vaig comprar i de les dues en vaig tornar a fer una sola, tal i com era antigament. De la manera com mon pare comprà la nostra part a l'administrador del capellà Feliu, resident i mort a Temuco (Xile), val més no parlar-ne. El deute era com un fantasma que amargà els meus pares durant tota la meva infància. ¡No em parleu de deutes!

Toni Morey i Climent Mecu foren veïnats singulars per molts de motius, que no és ara el lloc de descriure.

Amb mon pare miraven plegats cada dia "es temps", un tema previ per envestir a la feina. El vocabulari era precís i encertat, propi dels que en sabien, de mirar el cel, de nit i de dia.

Un poc més avall l'*amu* en Tomeu i madò Maria de sa Tafona, també tenien una personalitat pròpia. Era d'estiu, en temps de prunes. Mon pare venia del prat de na Maians i en duia moltes d'aquelles "de frare llarg" o "de mamella de vaca". Passava l'*amu* en Tomeu dins *es carru* i *mumare*, per fer-li cas, li digué: —¿Voleu un parell de prunes? —"No punyeta, digué l'*amu* en Tomeu, no vaig jo de prunes". Aquesta anècdota quedà a la memòria de tots els veïnats del nostre temps.

Altres noms, personatges i coses de cada dia em vénen del carrer de la Mar, com ca Madò Cunia, on me enviaven a comprar una quarta de vi, que record feia molta sabonera quan madò Lienor Cunia me'l mesurava dins aquell got de test. El vi el feien ells, tenien vinya, crec que devers el Carregador. També a Can Climentó es conserva la volta del cub on també feien vi.

A can Barruà tenien botiga, un poc més cara que a les altres bandes, però tenien de tot. Fill de la casa era en Martí, que solia anar

un poc més "lento" tant xerrant com en fent feina. Era un poc major que jo, com en Bernat Corem, en Toni de sa Pedrera, en Jaume Pelat, etc. Això eren una altra pandilla. Noltrus érem en Tomeu Busquer, en Lluís Ladària, en Joan Xicu, en Miquel Mossos, en Toni Lliteres, Jaume Niu del Sitjar, el seu cosí Jaume Niu, en Sebastià Crua, en Mateu Gili, en Tomeu Vaquer de sa Pedrera, en Bernat de sos Carbons, en Mateo Mestre, en Juanito Espíritusanto, en Toni Calafat, en Toni Leonard, dels quals una bona grapada ja són al cel. Tots ells han fet una bona família, feina i negocis que han estat els fruits d'aquells empelts plantats a la mateixa anyada.

A l'estiu tothom vetlava al carrer fent llata a la fresca; el carrer de la Mar sempre era molt fresc i les dones treien la planxa en el portal perquè l'oratge que sempre venia de baix, encenia el foc dels calius. Encara no hi havia planxes elèctriques.

Madò Margalida *Pentinada* tenia una carnisseria a can Bou i allà s'arreglaven les dones a comprar i a comentar la feta. A baix de tot, en el núm. 72, era ca Don Baltasar Coves, el metge, on vivien els pares, D. Jaume i dona Margalida. Jo tenc un exemplar del Quixot que me donà; era molt metòdic, cada horabaixa voltava la

torre del molí de dalt de ca seva vint minut vers la dreta i vint minuts vers l'esquerra, sempre rellotge en mà. Cada dia a les cinc deia: "¡Cuatro letras: Café!". Era molt golafre. Quan jo estava al Seminari, molts de dimarts em duia una ensaïmada farcida de nata! Imaginau-vos la meua festa aquells anys de postguerra! Crec que no sols en comprava una per a mi, sinó també per a ell. Moltes vegades vaig menjar amb ells quan els cuidaven l'*amu* en Climent *Mecu* i madò Àngela, que mai volgueren tenir-ne cap benefici. La casa fou heretada de Joan Maria Melis, ben conegut a l'escenari de tants anys d'excel·lent artista. Jo encara tenc una llibreria que Don Jaume em donà. Crec que en Bartomeu *Coix* tenia uns lligams familiars amb els pares de D. Baltasar.

Veïnat de can Bou hi vivien ses Massots. Mare i dues filles, na Bàrbara era la més jove, més o manco de la nostra edat. Més avall era ca ses Beones, dues germanes que mai no sabérem si eren fadrines o casades.

Les vetleries eren la reunió de cada vetlada fent llata les dones, passant anses els *homus* i fent corda o embriant paumes els nins. Ca nostra ho va ser, després que un vespre jo vaig botar del llit i quan no vaig trobar els meus pares, mig vestit, vaig davallar pel corral a ca l'*amu* en Climent *Mecu*, on sabia que hi vetlaven. Jo era molt petit i tenia por. Una altra vetleria, però aquesta de dia, era a cas Porquer, just davant can Climentó. Allà vivia na Maria *Porquera*, més o manco de la nostra edat, que després se casà amb en Tomeu de ca ses *Petites* i anaren a viure a Palma.

Una altra estona de por era el diumenge quan els meus pares anaven a missa primera i em deixaven tot sol en el llit, sort que llavors a les misses no hi havia sermó.

Davant la cotxeria de can Dama el dissabte de Nadal feien un fogueró, com a moltes altres bandes del poble. "Fèiem Alei Alei!" Una vella cançó que cantàvem i que deia així:

*¡Alei, Alei! Penjat amb un cabei!
Anit, anit, un gall farcit...
Demà, demà,
els mos hem de menjar!*

Ho cantàvem corrent per tot el poble, fins a Vila-Roja amb un manat de falles encès. Abans havíem anat a sa muntanya a tallar-les i per tal que cremassin bé, les havíem dutes al forn per torrar-les un poc. Deien si era un costum de quan la nit de Nadal pujaven a Matines al Castell amb un manat de falles enceses per fer llum. Devora el fogueró estaven les mares que tenien nins petits en braços, perquè no podien córrer.

Per Sant Antoni també feien un fogueró al mateix lloc i record l'*amu* en Joan *Climentó*, el vell, que era un poc especial i aquest vespre sortí amb una canya llarga i una sobrasada enfilada, fent "lulea" per damunt les flames.

Pel carrer de la Mar passava, i encara passa, la procesó de l'Esperança de tornada cap a la parròquia.

Quan encara no estava asfaltat, hi jugàvem a futbol amb una pilota feta d'una calça plena de serradís ben atapat. Per eterna memòria en guard una mostela en el dit gros del peu dret. Que en lloc de pegar a la pilota vaig topar amb una bona pedra.

El carrer de la Mar acaba a la mar, com és natural: per això té aquest nom. Abans de la carretera actual a Cala Rajada, era el camí normal per baxar-hi. Passa per can Gener, s'Horta i es Coll d'Os, abaix de na Cabrona. Si no ho han espenyat, en aquest punt jo hi he vist encara el tros empedrat. Per cert que convé saber que el camí empedrat que ara comença davant el Portalet del Castell, antigament ja començava a la plaça des Sitjar, ho he sentit dir a gent vella del carrer de la Mar.

Cafè
Can Patilla
Carrer Ciutat, 2
menjars diaris per emportar
comandes 971 818098

Ca Na Marisa
merceria, llanes i labors
Cursos de labors:
punt mallorquí, de creu, de calça...
Carrer Nou, 15
Tel. 971 56 49 89
07580 Capdepera

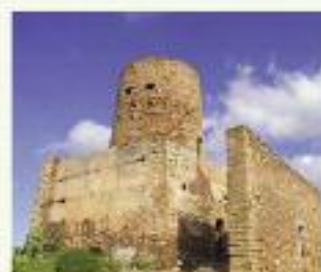
CASTELL DE CAPDEPERA

www.castellcapdepera.com

HORARI:

Hivern: (del 15 d'octubre al 15 de març)
De dilluns a diumenges de 09.00 a 17h

Estiu: (del 16 de març al 14 d'octubre)
De dilluns a diumenges de 09.00 a 20h

EXPOSICIONS: (Casa del Governador)

- L'obra de palma
- El castell de Capdepera: la defensa d'una illa

Visites guiades i servei d'audioguies. Demostracions de cetreria i de l'obra de palma, activitats per a infants, concerts i actuacions

Informació al telèfon: **971 818 746**

Els ingressos recaptats a taquilla es destinen a finançar la preservació del patrimoni cultural del municipi de Capdepera

**FIRST SUN
MALLORCA
HOTELS**

CALA RATJADA
FONT DE SA CALA
CANYA MEL
CALA MESQUIDA

El lloc de Mallorca per a on primer surt el sol

www.firstsunmallorca.com

PORTALET

27 gener

Cap Vermell, una passa més

Després de 33 anys d'existència, l'ASSOCIACIÓ CAP VERMELL ha donat una nova volta de caragol a les seves activitats i ha fet una passa més en l'objectiu de diversificar i eixamplar la seva acció en el camp de la cultura gabellina. Una mirada local per entendre el món, en tota la seva diversitat.

Més de tres dècades d'informació (digital des de 2007) han culminat, en els darrers anys, en una tasca editorial que ens ha permès posar en valor i publicar un seguit de llibres en què han estat protagonistes la narrativa, la poesia, el documentalisme, la investigació..., que, o bé s'han gestat directament en el nostre poble, o bé l'han pres com a escenari o *leitmotiv* creatiu.

Ara, la nostra activitat cobra una nova dimensió que, durant el passat cap de setmana (24 i 25 de gener), es va plasmar en forma de jornades d'estudis locals, al voltant d'una qüestió fins ara mal estudiada, quan no directament ignorada, com és la de la implantació de les doctrines religioses metodistes a Capdepera, amb la figura de Bartomeu Alou com a epicentre d'aquell moviment. Aquests dos dies de treball, intensos i fructífers, van coincidir, a més, amb l'aparició d'un nou volum de la col·lecció «CAP VERMELL», precisament sota el títol de *El metodisme a Capdepera. 75è aniversari de la mort de Bartomeu Alou*. Els ponents participants foren els mateixos autors d'aquest treball que, com s'ha dit, ha de constituir una referència ineludible per a tots els estudiosos del metodisme en particular i dels moviments religiosos en general: Josep Lluís Carod-Rovira, Pere Fullana, Carme Capó, Pep Terrassa, Antònia Ballester, Caterina M. Amengual, Bartomeu Melis i Miquel Llull, una nòmina de luxe, complementada per una esplèndida moderadora, la professora Isabel Moll, per a unes jornades rodones.

Amb tot, ultra una organització que va funcionar a molt bon nivell i una resposta espectacular del poble de Capdepera, volem posar l'èmfasi en un fet que, aquest sí, ens omple d'orgull: refermar la pluralitat ideològica

dels nostres plantejaments. Hem abordat el tema del metodisme des de la convicció que, a més de treure a la llum aspectes inèdits del nostre passat, constituïa un acte de justícia envers una comunitat que en el passat va ser injustament tractada. Per això hem posat a contribució del projecte tota la nostra disponibilitat, perquè volíem que en sortissin elements de reflexió qualitativament rellevants. I precisament perquè la nostra no és una associació filometodista, ni res que s'hi assembli, hem enfrontat aquest projecte amb tota l'objectivitat de què hem estat capaços, però també amb l'entusiasme i la il·lusió que exigia la restitució d'uns fets i unes persones imprescindibles per a entendre una mica millor el nostre passat.

I tant si assistíreu a les jornades com si no, us recomanem que llegiu *El metodisme a Capdepera. 75è aniversari de la mort de Bartomeu Alou*, perquè estam absolutament convençuts que ens agraireu la recomanació.

Fins a les properes jornades. Perquè aquestes no en seran les darreres, eh?

20 febrer

Canvis en el govern municipal

Que al llarg d'una legislatura es produeixin canvis en la composició dels equips de govern, entra dins la lògica política i això passa per tot arreu. Qüestions personals, familiars, laborals, de cansament o d'estrès, de pèrdua de confiança, de línia d'actuació..., són molts i distints els factors que poden acabar abans d'hora amb la tasca d'un representant elegit democràticament. I aquest fet s'ha donat, es dona i es donarà, a tots els nivells de l'administració: des de la local a l'estatal, passant per l'autonòmica.

Ara bé, quan aquest fet, en comptes de resultar excepcional, acaba esdevenint habitual, any rere any, hom s'ha de demanar si a l'equip de govern que pateix aquesta descomposició s'estan fent les coses com cal i si qui n'ha de ser el coordinador i catalitzador actua com a tal o, més aviat, com a factor de desestabilització. Parlem de catalitzar: el potencial que se li suposava a l'actual equip de govern de l'Ajuntament de Capdepera, s'hauria d'haver materialitzat, precisament, de la mà del batle

12 març

Un consistori en coma

i, en canvi, la impressió que fa tot plegat, des d'una certa distància, és que aquest equip presenta símptomes alarmants de descomposició permanent, precisament per manca d'un lideratge que n'aglutini els esforços.

Rafel Fernández va manifestar, en el brevíssim Plenari d'aquest dimecres dia 19, que el projecte inicial continuava endavant, perquè aquest estava per sobre de les persones que en cada cas se n'havien de responsabilitzar. Però aquest projecte, o programa, ara mateix sembla centrat bàsicament –per no dir exclusivament– en el compliment del pla d'estabilitat pressupostària, condicionant aquest des del qual Sebastià Sureda feia mans i mànigues per quadrar uns pressuposts cada vegada més decebedors. Qui ha de fer els números, a partir d'ara? En Mateu Melis? El fitxaren per això, atès la fugida de Sebastià Sureda era la crònica d'una mort anunciada?

I un altre aspecte: no sempre encapçalen les llistes electorals els millors de cada casa. De vegades, tot sabent que no en sortiran, hi ha elements que omplen aquestes llistes malgrat que donin un perfil molt millor que no els que els precedeixen. Es dona aquest cas a Capdepera? Allò cert és que els electors, quan anam a dipositar la nostra papeleta a l'urna, ens fixam en els primers de cada candidatura, i són aquests els que ofereixen la imatge que ens atreu, i no la d'aquells que van en els darrers llocs. En el nostre poble, ja hem baixat graons suficients de les candidatures de PSIB-PSOE i UCAP, com per haver de demanar: i ara a qui li toca? Dubtam de la capacitat i preparació dels regidors que, sense pausa, s'han anat incorporant a les tasques de govern? De cap manera, però segurament més d'un s'ho hauria pensat, a l'hora de votar, si aquestes llistes haguessin anat de baix a dalt. I ara ja som a baix.

En fi, a banda d'explicacions poc o gens convincents sobre la més recent remodelació de l'equip de govern de l'Ajuntament de Capdepera, per dir-ho de manera políticament correcta, no podem evitar que se'ns escapi una expressió d'aquelles que brollen amb tota espontaneïtat: això és un desastre.

☒☒☒Quan de l'Ajuntament n'hem de parlar sovint no per ponderar, o criticar, la seva gestió i les iniciatives adreçades a millorar la vida dels ciutadans, sinó que ho hem de fer en relació als problemes interns de la corporació i a afers que entelen l'activitat municipal i que generen molts de dubtes i suspicàcies, és que alguna cosa no funciona.

Per començar, i això lamentablement no és nou, continua el degoteig de regidors que deixen el càrrec i donen pas a persones cada vegada més en el fons de les llistes respectives. Això, com hem dit altres vegades, entraria dins el que es pot considerar normal si es tractés d'un fet puntual, però és altament preocupant quan en una legislatura ja són sis els regidors que han abandonat l'escó. L'assumpció de responsabilitats d'una àrea determinada suposa un temps d'adaptació per a qui s'hi incorpora, fins a conèixer els mecanismes de funcionament del departament i poder prendre decisions que tinguin cara i ulls. Tot plegat no fa sinó alentir, quan no paralitzar, la tasca de govern.

A tot això, l'eficàcia en la gestió es posa massa sovint en entredit, amb una tendència alarmant cap a la inèrcia. Els ciutadans se senten al marge dels afers municipals, els veuen llunyans, perquè el consistori ha estat incapaç de promoure'n la participació en temes com l'Agenda Local 21 o les Comissions de Festes. Però l'equip de govern tampoc no ha obert altres línies d'implicació de la gent en afers comunitaris, ja sigui la consulta popular sobre obres públiques a desenvolupar o l'efectiva aportació popular als pressuposts municipals. L'Ajuntament ni tan sols és capaç d'explicar a tots els veïnats, de manera senzilla i entenedora, en què es gasten els molts doblers que es recapten. Després la gent veu nyaps com la piscina municipal, o el segellament de

l'abocador, o la regeneració de l'Agulla (encara que en aquest darrer cas els doblers no surtin de la caixa municipal), i es posa les mans al cap.

Ara mateix, l'equip de govern es mou en terrenys pantanosos que per res contribueixen a l'estabilitat de l'acció de govern i que, en tot cas, no fan més que augmentar la desconfiança del poble. Un afer com la redacció d'un catàleg de llocs de feina de l'Ajuntament, ha dut molt de temps i ha costat molts de doblers per, finalment, trobar-se que la Delegació de Govern demana explicacions sobre pujades de sous de determinats funcionaris que, pel que sabem, no s'ajustarien a la contenció salarial imposada a tots els servidors públics. I, per acabar de reblar el clau, els mitjans de comunicació esbomben un tema tan tèrbol com l'arxivament de l'expedient d'impost sobre la construcció a una empresa, en què s'haurien deixat de cobrar 12.000 euros per la simple oposició dels deutors. En aquest afer, el que resulta més alarmant és que, a corre-cuita, es reactivi l'expedient precisament quan surt a la llum pública, després de més de quatre mesos de romandre arxivat. Legal? Il·legal? En tot cas, poc ètic, i gens ni mica estètic.

Parlam, al titular, d'un ajuntament en coma. Bé, potser hauríem de parlar d'un coma induït, en què la corporació viu en una mena de sedació, quan no en la més pura inconsciència.

19 abril

L'expedient ressuscitat

El batle dona per tancat el tema de l'expedient de Cap Vermell Beach. El PP diu amén i que la declaració del funcionari no s'ajusta a la realitat. MES, per la seva banda, no creu les explicacions "oficials". I nosaltres? I el poble? Què en pensa, el poble?

Intentem ser objectius. Es fa una liquidació comple-

mentària a una empresa, per obres realitzades, se li emet una acta de conformitat que, inicialment, l'empresa diu que accepta, però que finalment es nega a firmar. Què ha passat, d'aleshores ençà? Quins moviments hi ha hagut al més alt nivell? La liquidació estava enllestida el 5 de novembre. Han passat més de cinc mesos i, justament, l'expedient ha "ressuscitat" quan ha transcendit als mitjans de comunicació.

El funcionari que normalment tramitava aquests expedients –segons ha declarat ell mateix, i ningú no ha desmentit– va advertir el regidor d'Hisenda i el mateix batle d'una situació que considerava irregular, perquè no s'ajustava al procediment habitual. Per què s'aparca va aquell expedient? L'explicació més sorprenent de tot plegat és la que, segons sembla, hauria dit el cap de l'empresa encarregada d'inspeccionar les obres i fer la liquidació complementària: esperaven a veure si aconseguirien un acord amistós amb Cap Vermell Beach.

Què en pensa, el poble?, ens demanàvem al principi. Els ciutadans sabem que l'Ajuntament no dona tres o quatre mesos de marge perquè cadascú es pensi tranquil·lament si vol pagar o no els seus impostos. I els ciutadans també saben que, en la majoria de casos, la seva percepció de l'estat de coses –gürtels, palmarenas, nóos, bárceas...– no coincideix amb les explicacions oficials, i que de la missa no n'arriba a saber ni la meitat. I això és probablement el que passa ara mateix a Capdepera.

Ens diuen que tot es va fer correctament, que s'ha seguit el procediment establert, que els empleats de "baix" actuaren amb excés de zel, que hi ha hagut manca de "coordinació"... Però, amics lectors, ja sabeu allò de l'esposa del Cèsar, que no basta que sigui honrada. I és que en aquest cas, per acció o per omissió, s'ha actuat de tal manera que es fa molt difícil que els nostres dubtes s'esvaeixin. Segurament estam parlant de gent honrada, però també, i en qualsevol cas, maldestra a més no poder.

BAR LOS AMIGOS

**Super PA AMB OLI tipic mallorquí
entrepanes, tapes i plats combinats**
Plaça dels mariners, 3 - telf 97156 4728
CALA RAJADA (Mallorca)

S'anima
Cafes

Carrer Roses, 31
07580 Capdepera
Tf. 971 56 44 28
www.cafesanima.com

11 agost

La línia vermella de la vergonya

No tenen metges al PAC de Capdepera i inauguren wifis a les platges...

Podem cercar titulars semblants que ens facin empeguer com a persones, com a poble o com a comunitat... I ens fa tremolar sols de pensar-ho. Que no ens passi res de nou, perquè pot passar qualsevol cosa. De fet, ha passat, perquè la policia s'hi ha trobat dues vegades en deu dies.

No tenir serveis mèdics els vespres d'agost a Capdepera no té nom. No té excuses. Hem esperat 48 hores per veure si hi havia un comunicat oficial de l'IBSALUD. Però cap. De vacances, també?

Més que demanar dimissions, cessaments, depurar responsabilitats, és important saber com s'arriba a aquesta situació. També l'ajuntament hauria de convocar la mesa de portaveus, un plenari –si cal– i posar el crit al cel o allà on calgui. Per unanimitat s'ha de reprovar una situació que traspasa una línia vermella del nostre estat del benestar, del que pagam amb els nostres impostos, que ha d'anar més enllà de qualsevol plantejament ideològic.

Esperam un pronunciament ferm i aviat de tots els nostres representants. I, de no ser així, els ho retraurem les vegades que faci falta. Però cal posicionar-se. No podem ser ni un minut més un municipi de quarta categoria en una comunitat de tercera. Ens hi va la vida, a més del prestigi i del servei i la feina ben feta.

Volem una explicació clara i rotunda del que ha passat, el perquè i la seguretat de poder dormir tranquils sabent que no tornarà a passar. Mentre el nostre Govern autonòmic s'encanta amb si mateix amb declaracions com que som la comunitat autònoma amb major fortalesa econòmica... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

I així, seguint la publicitat institucional més immediata (vegeu document), podem dir per encabronar-nos encara una mica més:

Balears segueix sent la comunitat autònoma que presenta una major fortalesa econòmica i el seu mercat laboral és el que presenta un major dinamisme..... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

Balears és capdavantera en creació d'ocupació neta i en reducció de desocupació... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

La taxa d'atur registrada a les Illes és la més baixa de totes les comunitats... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

La licitació oficial a les Illes suma fins al maig 63,2 milions d'euros, la qual cosa suposa un increment interanual del 179,6 %... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

Al juny el grau d'ocupació per places va ser del 79,7%, la qual cosa converteix Balears en la comunitat autònoma amb el percentatge d'ocupació per places més alt d'Espanya, amb més de 10 punts de diferència amb les Illes Canàries, la segona comunitat amb el grau d'ocupació més alt... I Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

Els passatgers arribats als aeroports balears van experimentar un increment interanual del 2,6%... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

El passatger arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima augmenta el juny fins al 6,9%... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

El volum de tràfic de mercaderies marítimes ha augmentat un 13,2% des de principi d'any, la qual cosa reflecteix que el consum a les illes s'està recuperant... i Capdepera sense atenció sanitària els vespres del mes d'agost, amb una població de 40.000 persones per atendre.

29 setembre

Un equip de govern?

☒☒☒Quan el curs polític es troba a les acaballes i s'acosten temps d'exàmens, per ca nostra el panorama resulta si més no confús. Especialment pel que fa al mal anomenat –en aquests moments– equip de govern. I és que el nostre Ajuntament, ara mateix, és qualsevol cosa tret d'un equip. Molt al contrari, l'aspecte que fa la coalició PSOE-UCAP és la de dos bàndols que s'ignoren l'un a l'altre, quan no és que s'enfronten directament.

Aquesta serà una legislatura que ens deixarà un reguitzell d'actuacions que bé es mereixen passar a la modesta història de la política local i que, totes plegades, conformen un corpus d'un gruix digne de consideració. I gairebé totes elles de caire negatiu. Una legislatura que, entre d'altres ensurts, ens haurà duit la mort política de Tolo Alzina, Biel Torres, Sebastià Sureda, Joan Ferrer..., tots ells cridats en el seu moment a protagonitzar el lideratge del municipi i que finalment han anat quedant a la cuneta, voluntàriament o no.

En aquesta recta final de legislatura a què ens referíem al començament, assistim a un petit desgavell municipal –o no tan petit–, en què passen coses que ens menen de la sorpresa a la incredulitat. Com ara les presses per engegar projectes urbanístics per als quals sembla que no hi ha hagut temps en els nou mesos precedents. La plaça dels Mariners, sense anar més lluny: una reunió convocada a corre-cuita aquesta setmana passada, que hauria d'haver estat per copsar l'opinió dels ciutadans,

no va ser sinó un intent de donar a conèixer un avant-projecte en què tot sembla decidit, inclosa la pràctica desaparició de qualsevol vestigi d'arbrat i fent una passa més cap a la desertització dels nostres nuclis urbans. O el descontrol en matèria de festes, on sembla que el desajust pressupostari és de més de 40.000 euros, no se sap ben bé per quin motiu (bé, quatre castells de focs artificials, tres d'ells a Cala Rajada, sí que poden justificar un bon grapat d'euros, a més de demostrar moltes ganes de cremar pólvora). O aquesta alegria en despeses a les quals tan refractari s'havien mostrat el batle i regidors, com la Mostra de la Llampuga, a la qual s'ha passat de negar-li el pa i la sal a fer-se càrrec de tot el seu pressupost. O aquest Mes del Turista, farcit d'actes que s'haurien fet igualment i que tan poc atractiu han demostrat tenir per als turistes, i que a més han servit perquè ens endossassin uns elements divulgatius certament mals d'empassar, amb el castellà per bandera i una iconografia més que discutible.

En fi, que s'apropen eleccions i és com si haguessin entrat les presses. Però ja se sap que les presses són males conselleres. I si a més cadascú juga per a ell mateix...

*Nota de redacció☒. Al final a Cala Rajada només han hagut 2 castells artificials, un pel Carme i un altre per Sant Roc (el tercer del mes del turista s'ha suspès per mal temps) i el tercer és el de Sant Bartomeu.

16 octubre

Això és mel

El passat dilluns, dia 13 d'octubre, IB3 va emetre el programa *Això és mel*, en aquesta ocasió dedicat al nostre municipi, abastant de Canyamel a sa Mesquida, passant per totes les platges i cales, racons emblemàtics i monuments significatius. Un programa de clara vocació

Norbert Schäfer. *Beach Explorers.*

gastronòmica però que, al mateix temps, es preocupa per divulgar el patrimoni cultural i paisatgístic dels llocs que visita. Toni Gomila, Tomeu Caldentey i Pau Cavaller traçaren un recorregut prou significatiu del que és i ofereix el nostre poble.

Tothom amb qui n'hem parlat ens ha manifestat la seva complaença amb el que va veure. Complaença, però també sorpresa, perquè sorpresa produeix veure tot plegat l'ampli espectre d'opcions de tota mena que Capdepera ofereix al visitant. Als nostres ulls s'obria allò que, perquè ho veim cada dia, acaba per passar-nos desapercebut: un paisatge excepcional, platges de gran bellesa, una oferta gastronòmica variada i de qualitat, establiments hotelers amb encant, un patrimoni cultural, històric i etnològic privilegiats... I veient tot això amb ulls d'altri, des de fora, molt més objectivament del que som capaços de fer-ho nosaltres de dins estant, acabarem congriant un cert sentiment de frustració.

Frustració? Sí, perquè mirant al nostre voltant, als municipis turístics amb qui competim per un segment

del mercat, des de Son Servera a Santa Margalida, donant la volta a tota l'illa, ens adonam que cap d'ells, en el conjunt del que pot posar dins l'aparador a l'hora de mostrar-se al món, ens treu avantatge. Més aviat al contrari, pensam que la majoria de municipis turístics de Mallorca ens comprarien bona part del que Capdepera ofereix a mans plenes.

Aleshores, per què consentim que hi hagi zones que ens passin la mà per la cara, quan la seva és una oferta sensiblement inferior la nostra? Per què hem de malvendre tot aquest bagatge cultural, històric, gastronòmic i paisatgístic, mentre que altres indrets amb molt manco per oferir es mantenen en un segment del mercat notablement superior al que accedeix Cala Rajada? En què fallen els nostres gestors turístics –dels dels professionals als polítics– quan consenten que un indret privilegiat com el nostre s'associï a la disbauxa i a un *laissez faire* que no ens està duent res de bo? Com així tanta manca d'autoestima?

Sí, "això és mel", però no ho estam venent com si es tractàs de patató ?

LIESEGANG | MESTRE sl

c/. almirall cervera, 22 07590 cala rajada
 telf.:971565724 fax:971818301
 www.liesegang-mestre.com

c/. costa i llobera, 53 1º 07570 artà
 telf.:971829544 fax:971 829673
 email: ofi@liesegang-mestre.com

GENER

Aquesta secció és dedicada a la Plaça del Sitjar, però hem de fer menció de la Plaça de la Constitució de Capdepera, ja que no va poder rebre els Reis d'Orient completament engalanada i fins mitjans de gener no van continuar les obres, que havien estat aturades per a les festes. Ses Majestats no van tenir problemes, però, per repartir les joguines i altres regals entre els nins i joves de totes les edats del municipi. El bon temps acompanyà la seva visita; creim també que bon temps i molts visitants és el que van demanar a Stuttgart els hotelers de First Sun per a la propera temporada. Després de tanta feina com van fer no ens estranyaria que els tres reis i els seus patges s'haguessin apuntat a la vaga convocada pel sector docent per a dia 7 de gener. Els qui no estan per vagues són els components de sa Solera Gabellina, que van encendre Son Servera amb el seu espectacle. Potser si els contractassin a ells, no faria falta el conveni entre GESA, el Govern Balear i l'Ajuntament per encendre i donar corrent elèctric a urbanitzacions. Seria de pel·lícula. Com el nou projector muntat al Teatre de Capdepera, habilitat per als formats digitals de darrera generació, que també és de pel·lícula. Això sí, els qui s'ho

deuen passar de cine, viatjant com viatgen, són els representants de First Sun Mallorca Hotels: encara no havien tornat d'Stuttgart que ja es presentaven a Viena.

A Capdepera, en aquelles dates, es parlava de Metro-

disme: concretament es van fer dues jornades d'estudis d'aquest tema, prou interessants com per repetir-los al *Cap Vermell* digital, tot i estar publicats en un llibre. I, mentre es feien canvis a les parades d'autobús de Cala Rajada, també es posaven en funcionament les comissions municipals infantils i juvenils per donar veu als

joves del municipi, i els cursos de l'Escola d'Hosteleria a Cala Rajada, en un total de cinc cursos per a cent alumnes, en diferents aspectes com atenció bàsica en diferents idiomes.

FEBRER

Podríem quedar enrocats amb el castell perquè *Cap Vermell* va començar el febrer parlant de la reparació d'un matacà i del Pla Integral que afecta aquest monument, però a meitat de mes una altra notícia tractava, malauradament, d'una malifeta al panell d'informació que hi ha abans de l'entrada al recinte fortificat. Mourem fitxa i botarem a una altra plaça, concretament la de la Constitució, que ja començava a mostrar les seves primeres imatges. Una imatge que molta gent no volia veure era l'adjudicació de les obres del tren de Llevant per transformar-la en Via Verda. Altres informacions relacionades amb grans superfícies comercials probablement van agradar més a alguns usuaris però no tant als petits comerciants, obres de reforma i millora per fer front a l'arribada d'una coneguda marca d'aquest tipus d'establiments.

A la Casa Gran del poble se seguien fent reformes. No podem dir si es tracta de millores, perquè en temes de política i d'equips de govern... El fet és que na Catibel Llabata i en Sebastià Sureda abandonaven els càrrecs de regidors amb de les nombroses crisis de govern de l'actual equip. Bé, equip és per dir-ho d'alguna manera. Els canvis de cadires consistorials no tenien res a veure, aparentment, amb l'augment de taules i cadires, talment esclata-sangs en la millor temporada, a alguns carrers i places de Cala Rajada. *Cap Vermell* no troba tampoc cap relació entre aquest augment de poltrones i la informa-

ció que l'Ajuntament havia condonat un deute a una coneguda empresa hotelera que està urbanitzant paratges salvatges. Potser sí que guardaria relació amb la promoció turística incansable que es fa d'hotels del municipi arreu: al febrer va tocar Hamburg, Düsseldorf i Milà.

I al Centre de Dia, Carnaval!!!

Veterinari

Jesus M. López Jiménez
Cof. 59

Dilluns-divendres
10:30 - 13:00
16:30 - 19:30
dissabtes
10:30-13:00

C/ Felip Morey Amengual, 3
07580 Capdepera, Balears
Telèfon: 971 563 835
Urgències
610 437 125
839 806 393

Centre Veterinari Capdepera

ESTANC Nº 2
PEP SERRA

ARTICLES DE REGAL - CAVA DE CIGARS
SERVEI DE FAX - CÒPIES A COLOR
TIMBRES
RECÀRREGUES DE MÒBILS

Telefonos
M novistar
easone
loggo

Ciutat, 36 - 07580 Capdepera
Tel./Fax: 971 563 452
serrapestano@terra.es

PINTURAS BESTARD

- LACADOS EN CABINA
- ROTULACIÓN DE LETREROS Y VEHICULOS
- MÁQUINA DE COLORES -COLOR AL INSTANTE-
- MOQUETAS Y PAPEL PINTADO

Tel / Fax: 971 56 55 97
Polígono Capdepera
e-mail: pinturasbestard@terra.es

MARÇ

Les disfresses per canviar d'aspecte i amagar la pròpia identitat són pròpies d'aquestes dates i, qui més qui menys, s'apunta a la festa. Al centre SAR Quavitaie no es feren de pregar. A l'Ajuntament, hi entraren dues noves regidores, Mònica Viejo i Isabel Blanes, sense màscara. Ho van fer abans que el consistori aturàs unes obres a na Taconera. Elles encara no havien capejat cap tempesta consistorial. A la biblioteca municipal *La Tempesta* era virtual, al club de lectura, amb bona participació. També va tenir èxit l'obra *Acció*, espectacle de Per un Somriure, amb guanys destinats a APROSCOM. Per somriure també és el projecte de neteja de Cala Agulla i el curs d'horts ecològics promogut per l'Ajuntament amb motiu de cedir algunes parcel·les municipals a aquest tipus d'activitat agrària. Per somriure, riure, i trencar-se el pit i les banyes va ser la jornada de portes obertes a Capdepera Ràdio, institució que tendria les portes tancades uns mesos més tard per voluntat política. Portes obertes eren les obres de millora a la carretera de Cala Mesquida, que bona falta feien. Tractant de millorar el trànsit del futur, la Guàrdia Civil va visitar s'Alzinar, no com a visita de cortesia, sinó per fer explicacions als alumnes.

Alumnes d'aquesta i d'altres escoles de la comarca van participar al concurs Ni 1 foc al Bosc del Govern de les Illes Balears. A la plaça de l'Orient, amb motiu del Dia Mundial Forestal, tècnics de Medi Ambient van regalar plantes coincidint amb el mercat setmanal. Tot sigui per conservar els boscos i l'entorn natural, malgrat la insistència humana a destrossar-lo amb incendis i altres mecanismes. Precisament, un incendi va fer nombroses destrosses a un habitatge de l'edifici Atalaya. Els voluntaris de Protecció Civil segur que haurien fet molt

per minimitzar els desperfectes d'haver estat al lloc dels fets, de la mateixa manera que van netejar unes escales públiques a Canyamel, escales que estaven cobertes de vegetació i resultaven completament intransitables. A Canyamel, no obstant, les obres del complex hotelier Hyatt seguien eliminant vegetació (creim, en aquest cas, que de manera més favorable a interessos particulars) i, fins i tot, ocupaven planes prioritàries d'un important diari il·lenc, així com intercanvis de declaracions de polítics locals.

SERVEIS FUNERARIS

grup muntaner ribot

ESPECIALISTES

ASSEGURANCES DE DECESSOS

telf: 971 56 30 96   telf. urgències: 617 392 929

C/ S'Alzinar, 18 - 07580 CAPDEPERA

art en joies

taller de joieria

carrer de l'agulla, 24 - 07590 cala rajada - mallorca

telèfon 971 58 82 25 - fax 971 58 82 26

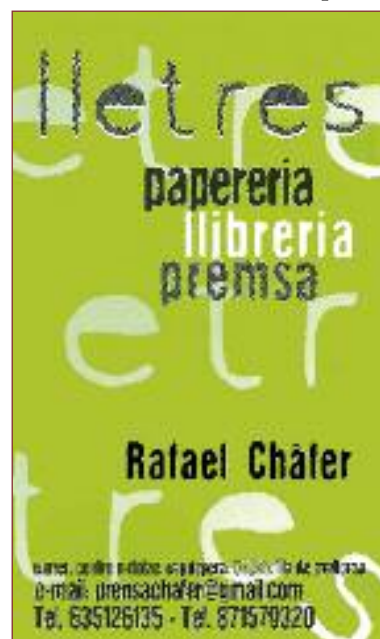
artenjoies@artenjoies.com

ABRIL

Els efectes del temporal meteorològic es veien al moll de Cala Rajada. També es veia certa tempesta política relacionada amb l'hotel en construcció a Canyamel, que va dur a crear una comissió d'investigació. Potser els hauria anat bé l'ajuda dels cibermànagers de l'IES Capdepera que van visitar s'Alzinar. De ben segur, però, que no varen anar a l'escola a fer la mona. Les mones de Pasqua de l'exposició al centre Cap Vermell les fa fer en William Tétard. No hem de confondre'ns, que per confusió ja tenim els locals de l'Ajuntament: la seu vella, a la plaça del Sitjar, algú en va tapiar la porta que duu a l'arxiu municipal, una autèntica bretolada, sense cap gràcia ni cap valor estètic. Si els autors haguessin participat a la xerrada al voltant de l'educació artística i l'art com a teràpia que va fer na Violetta Jessen, potser haurien fet una malifeta estèticament més encertada. Una

altra xerrada va servir per parlar del futur professional dels joves. De ben segur que no hi van participar tantes persones com a la concentració de motos que va omplir Capdepera d'aquests vehicles de dues rodes. Més d'un en va fugir, de tant renou com feien, però un jove de desset anys no va ser tan llarg ni viu, i a més d'haver robat a 39 habitatges del municipi, va ser encaixat. Potser el van tancar i tot. Com Physical, que va ser tancat per l'Ajuntament per manca d'adaptació a una normativa d'accessibilitat, pendents de papers que viatjaren a Ciutat. El castell, per la seva banda, sí que va rebre una nova passarel·la, no per a desfilades de moda, sinó per tenir bones vistes de les excavacions. Potser l'haurien pogut fer servir per presentar la Unitat de Platges de la Policia Municipal, aquesta passarel·la! En Gustavo segur que no s'ho hauria perdut, si no coincidia amb la visita que va fer a s'Alzinar.

MAIG

Maig, com tots els mesos, comença el dia 1; però l'1 de maig és diferent, com també és diferent l'1 de gener. El grup socialista gabellí va celebrar aquest Primer de Maig amb una paella a sa Gravera i una ofrena floral al cementiri, o a l'inrevés, primer l'ofrena i després la paella. Ni al dret ni a l'inrevés és el sentit de circulació del carrer Gómez Ulla acabades les obres: després d'haver canviat tantes vegades en tants anys, ara torna a ser de doble sentit en el tram que va des de la Plaça de la Constitució a la sortida cap a Son Servera. Ara bé, per anar al mercadet que es va fer al moll de Cala Rajada convenia més anar per la via de circumval·lació. Del moll es podia anar a Cala Agulla, a col·laborar en la neteja del pinar, encara que va fer-se un altre dia. Per recordar les coses i no perdre la memòria es va fer un taller on també es potenciaven les habilitats socials, hi varen participar una trentena de persones del municipi. I per no oblidar com era una farmàcia antigament es va inaugurar la del Centre Melis Cursach, aprofitant també per obrir les voltes de la casa com a espai d'exposicions.

Aquest mes també va ser notícia per les eleccions al parlament europeu. Van ser més concorregudes que les eleccions a Mr Gay 2014 a Cala Rajada, encara que els resultats tampoc varen sorprendre ningú. I els de les europees tampoc, no van ser per tirar coets. Així i tot, a qualcú se li va escapar alguna espurna a Sos Sastres i va es declarar un petit incendi. El Mercat Medieval sí que va ser concorregut, especialment el dissabte. Per aquells volts també obria al públic l'hotel Sentits Son Moll: semblava que no ho farien mai, de tants entrebancs que van trobar. Acabat aquest serial, continuava

el de Canyamel, amb una nova denúncia contra la urbanització del macrohotel, per haver-se ficat dins terrenys que, suposadament, no li pertocaven. L'altre serial que no s'acaba mai és el dels canvis a l'equip de govern: uns que renuncien i altres que assumeixen funcions de qui ha renunciat. Vaja, res de nou, sense folre però amb manilles.

OPTICA MASSANET

Avda Cala Agulla, 12
07590 Cala Ratjada
Mallorca (Balears)

Telf.: 971 81 81 71
Fax: 971 56 55 13

CHIPS & BITS

Sistemas Informàtics

Taller de informàtica y videojuegos
C/ Illes, 12, Esporçera
S/N, 07593
<http://www.chipsandbits.es>
@siguinos en facebook!

JUNY

Exagerar no és bo i exageraríem si deim que el SEPRONA va intervenir l'Ajuntament gabellí. No cal exaltar-se, en realitat només va intervenir dos expedients d'urbanisme. Els qui sí que devien estar exaltats, i amb motiu, van ser na Paula Fullana Sureda i en Toni Serra Moll, dos joves gabellins que van dur a ca seva premis d'un concurs de cuina infantil celebrat a Ciutat. Ens hauria agradat degustar els seus plats, segur que eren boníssims. També li hauria agradat fer-ho a en Jaume Sastre, en vaga de fam per defensar una educació com cal. En suport a la seva actitud es va fer una encesa d'espelmes. L'encesa d'un magatzem als afores de Capdepera no hi tenia res a veure: això va ser un accident. Hi van intervenir els bombers i un parell de regidors, batle inclòs, que s'ho miraven des de la carretera. Al castell també es van fer intervencions, però no per cap incendi, sinó per tasques de manteniment: pedres del terra aixecades per arrels, canonades per instal·lar un lavabo per als treballadors, etc.

El Festival de Rock i Tapes que es va fer a Cala Rajada no era per festejar la instal·lació de bonys alentidors a la via Joan Carles I, ho tenim clar, ni tampoc per l'assemblea de l'Associació Hotelera. Encara hi trobaríem alguna relació amb el fet que van canviar els fondeigs al molls de trànsit del port, però... tampoc. També va ser una festa la trobada de Seat 600 a Cala Rajada, com ho va ser el sisè aniversari de la Residència SAR Quavita.

Però no totes les notícies són festives. Una, dolenta, era el tancament per part d'uns particulars d'un camí públic a s'Heretat. No anam bé. Pitjor anàvem en veure el vessament d'aigües fecals a sa Pedruscada. Un fet destacable va ser la primera declaració a un jutjat d'una víctima del franquisme, concretament, na Catalina Moyà. I en aquestes planes també feiem un recordatori molt especial a na Juanita Adrover, que havia partit per sempre deixant entre nosaltres el seus incombustibles somriures i sentit de l'humor.

FOTGarcias

La teva tenda de fotografia

C/ Leonor Servera nº75
07590 Cala Ratjada
Tel/Fax: 971 56 33 56

garciasfoto@gmail.com

VIAJES ECUADOR

C/ Magallanes, 47 Bajo C
07590 Cala Ratjada

telf. **971 56 54 20**

email: calaratjada@viajesecuador.net

JULIOL

Juliol es presentava calent, de vegades massa i tot. La IV Marxa Jove pel Territori va sortir a defensar “lo nostre”, i no “lo seu”. No van ser a temps de protegir una zona de Font de sa Cala que va patir un petit incendi, ni tampoc de crear pau a Cala Agulla, que anava de gresca en gresca com gairebé tots els estius. Qui aconsegueixi crear pau a aquesta platja en plena temporada estiuenca serà mereixedor d'un diploma, potser com els que van repartir als participants al Programa ALTER 2014. A Cala Rajada la temperatura era alta a causa dels seguidors del Campionat del Món de Futbol. Uns veïns del Gulló van provar de posar més llenya al foc acotant una zona del pinar, allà on es troben els Pins de ses Vegues. La temperatura ambiental va afliuixar en ser desmantellat un punt de venda de droga. Parlam de drogues diferents a les que porta fent servir la Creu Roja des de fa 150 anys.

N'hi ha que maten moscards a canonades, i hi ha canonades que rebenten, com la del Pi de s'Horta, i no va ser per picades de moscards. La de sa Pedruscada, que era d'aigües fecals, ja la van adobar. No convidava a nedar, amb l'olor que feia. Millor nedar a Son Moll solidàriament, donant suport a la investigació contra l'esclerosi múltiple. Hi participaren membres del consistori municipal, que saben nedar i guardar la roba. Per si un cas, els del PSOE van elegir secretari general mentre altres triaven brins per a les feines hivernals de llata. Haurien pogut aprofitar i triar plegats amb els hotelers, que veien com en Luís Rocha deixava el càrrec de president de l'Associació Hotelera. Encara que va deixar mut més d'un, el minut de silenci es va fer contra la violència de gènere. Sense paraules també ens van deixar els tres nedadors, Jacobo Paragues, Peio Ormazabal i Felix Campano, que nedaren fins a Menorca fent campanya contra la leucèmia infantil.

Altres focs caldejaven l'ambient, un al Puig Ceguer i un altre a Font de sa Cala. Al port van presentar patrulles de policies mixtes internacionals, però eren per treballar amb els turistes, i no per cercar el piròman que corria per la zona, al qual també encalçaven. També pensant en els banyistes, siguin o no turistes, Protecció Civil va incloure entre el seu equipament de treball una moto d'aigua. Als pescadors no els va bé fer feina en moto d'aigua, però sí que els deuen anar bé les instal·lacions que Ports IB va atorgar a la confraria de pescadors.

SEGUROS BILBAO

Grupo CATALANA
OCCIDENTE

ROIG BONET FERRER I UDINA ASSEGURANCES

AGOST

Aigua per banyar-se i peix fresc per a omplir la panxa podrien ser les claus del mes d'agost. El fet que el canal de Menorca sigui proposat com un lloc d'interès comunitari (LIC) ja apunta en aquesta línia, atès que la Confraria de Cala Rajada, amb d'altres, volen limitar la pesca d'arrossegament dins aquesta àrea. D'altra banda, el Govern vol obligar totes les embarcacions des de les quals es vulgui fer pesca recreativa a disposar d'una llicència de pesca per a l'embarcació, no a títol individual dels tripulants. Un altre tema que tractàvem el mes d'agost és la privatització de les platges, a causa de la presència d'uns llits de grans proporcions ubicats prop de l'aigua a la platja de Son Moll, que pertanyen a l'Hotel acabat d'estrenar.

També es feia referència en aquestes planes a la manca d'assistència mèdica a Capdepera denunciada pel batle, la disminució d'atenció mèdica al PAC durant els mesos d'estiu. No sabem si el conductor del camió que bolcà

a la carretera de Can Patilla va patir aquesta absència o, si tingué sort i va poder tornar a casa sense ferides i agafant un taxi. Qui segur que no va poder agafar el seu cotxe és qui el va deixar a l'aparcament de Cala Agulla rodes enlaire, un dissabte dematí. I mira que en tenia, d'espai per aparcar! Un altre incident de trànsit va tenir lloc al pont de la riera de n'Aguait. La carretera és ben recta, però algú devia obrir la porta quan no devia, perquè va fer caure unes pedres de la protecció lateral del pont cap a la platjeta, tot deixant un forat important.

La dimissió de Joan Ferrer al capdavant del Partit Popular no va ser cap accident, segurament es tracta més d'una acció premeditada. ¿Potser el motiu va ser que els serveis d'internet de Capde-

pera van estar col·lapsats un temps? O la notícia que portà una coneguda revista d'àmbit nacional posant el botellot de Cala Agulla entre els pitjors d'Espanya? O el vessament reiterat de les canonades de sa Pedruscada? No ho sabem, però a Capdepera les obres no s'aturen.

PISCINES - SPAS - SAUNES - REG - FONTANERIA I BARBACOES WEBER

TENDA CALA RATJADA: Av. Mallorca 9 - 07590 Cala Ratjada - Tel. & Fax: 971 566 539

TENDA PORTO COLOM: Av. Cristòfor Colom 30 - 07670 Porto Colom - Tel. 971 824 953

Distribuidor exclusiu:

www.piscinayjardin.com

SETEMBRE

“L’Home i la mar, la Volta a Mallorca a rem i vela llatina” és el nom de la conferència que es va fer al club nàutic de Cala Rajada on s’explicaren arguments i motius que van dur dos aventurers a fer aquesta gesta. El tram de la Colònia de Sant Pere a Cala Rajada va ser com una espina difícil d’empassar a causa de les condicions adverses del vent. Però, amb calma i tranquil·litat, a la fi ho assoliren. Més difícil d’empassar, per a qui redactà la notícia al *Cap Vermell*, va ser explicar l’escassetat de públic a aquesta conferència. Però qui realment ho devia estar passant malament eren els pescadors, que havien de preparar la festa de la llampuga i, en començar la temporada, anaven magres en captures. No tan magre era la plantació de marihuana descoberta al terrat d’un edifici del municipi, segons anunciava un diari de Ciutat. Igualment visible és l’escultura de Coronado que va presidir la plaça del Centre Cap Vermell al final de l’estiu. Més feixuc era el plàtan que va caure a la plaça dels Mariners. Ens referíem a un arbre, no és que ningú hi llancàs una fruita amb motiu de la Nit de l’Art de Capdepera, o del torneig solidari de golf

Pasta-Pasta! Aquí ens va el folklore i per això es va organitzar el Mes del Turista, per mostrar el folklore mallorquí als visitants estrangers.

També té el seu tarannà popular el mercadot de segona mà que es fa al voltant del Centre Cap Vermell, que havia estat uns dies sense fer-se. L’aturada devia ser per raons estivals, no per manca de collita per vendre. Els horts urbans promoguts a Capdepera també donaren els seus fruits, i segur que ningú en va llençar cap. Mentre tot això passava, la banda de música se n’anava a Calonge, a la Costa Brava, i, de terres catalanes, venia al mes del turista la tradició castellera, amb castellers mallorquins, això sí. Els turistes també es trobaren amb una folklòrica trobada de corals i una sessió de jazz.

Les pluges que arriben pel setembre poden causar inundacions i esllavissades, però no ens hem d’avançar al futur: això són notícies d’octubre.

Pos3

telf:
639
688
827

Toni Navarro

BAR

Segle
XII

CAFETERIA • RESTAURANT
Plaça Orient, 1-Capdepera -telf 971 55 64 81

OCTUBRE

Com anàvem dient, les pluges del mes de setembre van inundar el soterrani del Centre Cap Vermell i van provocar una esllavissada al carrer Principal de Capde-

pera. Les pluges podrien haver fet més mal si els caps de fibló que passaren fregant la costa haguessin tombat més cap a terra. Aquests caps de fibló devien estar assabentats que el

GOB no s'atura davant ningú que vulgui destruir la natura de les Illes. Recordem que aquest grup va denunciar davant la comissió Europea els projectes del Govern per fumigar de manera indiscriminada els pinars. Indiscriminada, és a dir, orientada a tothom qui pogués ajudar, va ser la 6a Operació Quilo al municipi dels clubs Rotary. La Mostra de la Llampuga també era apta per a tots els públics. *Cap Vermell* va oferir una sèrie, curta i discreta, de cinc entrevistes abans que el peix fos a la cassola; i després, les explicacions dels cuiners.

Si uns paràgrafs enrere parlàvem de la dimissió d'en Joan Ferrer com a cap del Partit Popular, en aquesta ocasió havíem de fer menció del seu nomenament com a president de l'Associació Hotelera, mentre que na Maribel Vives el substituïa com a cap visible del partit. Els càrrecs van que volen, i a l'Obreria de Sant Antoni no volien ser menys i s'apuntaren als canvis. D'una altra casta eren els càrrecs presentats contra els presumptes autors de 48 robatoris.

Un autor d'altra mena, molt més elegant, discret, però ferm, premiat amb condecoracions il·lustres, Climent Garau i Arbona, demostrava la seva fortalesa en

arribar als 90 anys acompanyat de familiars i amics gabellins. Un bon exemple a seguir pels joves participants en els Premis Ploma de Ferro juvenils, els guanyadors dels quals, sortien a la llum aquestes dates.

Les filtracions puntuals detectades a la coberta del poliesportiu no són les mateixes que ens donaven a saber els nous canvis a l'equip de govern. Tants canvis al consistori només conviden a pensar malament, la qual cosa podria, encara que no ho corroborem, estar relacionada amb l'augment de dispensadors de bosses per a excrements d'animals domèstics. Tantes bosses són una despesa important, però no tant com per obligar l'Ajuntament a renegociar el deute. Ens caldria confirmar si els negociadors del consistori van assistir prèviament a la xerrada al voltant de la intel·ligència emocional que es va celebrar a l'escola s'Auba.

Instal·lacions

L'Agulla S.L.

PONTANERIA EN GENERAL

Pep Terrasa

C/ Llevamans, 26
07590 Cala Rajada
Tel. 971 56 36 59
Fax 971 56 54 61
agulla@tiscali.es

KIKINDA
RESTAURANT

PLAÇA DE L'ORIENT, 6
TEL 971 56 30 14
CAPDEPERA - MALLORCA

NOVEMBRE

Com sempre, Tots els Sants entren junts al mes de novembre i *Cap Vermell* en donava fe mostrant les imatges del dia. Altres, desconeixem si sants o no tan sants, inauguraven l'hotel Son Moll, encara que no eren els primers a entrar-hi, atès que l'hotel ja feia uns mesos que allotjava hostes. Eren persones de carn i ossos, molt diferents als animalons retratats per na Silke Schmahl a l'exposició *Safari* al Centre Melis Cursach; aquesta artista alemanya va crear una atmosfera molt curiosa a base de llums i decoració amb palmes i altres elements propis de la natura local. Probablement alguns dimonions de la fauna local o d'altres contrades van ser els responsables de les pintades al pont de Cala Agulla; Sant Antoni devia ser de viatge i no els va poder encalçar. Potser havia anat a la fira de Rewe amb l'Associació Hotelera, o bé a Frankfurt, o fins i tot a la festa Cala-Ratjada Exclusive 2014, a Essen. Ens demanam si Sant Antoni deu tenir un passí VIP per anar a aquests actes, o ha de pagar entrada. Algú el va veure al lliurament d'un furgó a l'assemblea local de Protecció Civil? I a la defensa de la tesi doctoral d'enginyeria química d'una gabellina a Dinamarca? I a la trobada de l'església evangèlica a Cala Rajada? Els bunyols i coques que van fer algunes parroquianes per recaptar fonsos eren molt bons, però no consta que Sant Antoni en compràs.

Si hi ha dimonis que tenen ganes de pintar, bé que podrien oferir-se per a ajudar a pintar els carrers un cop han estat asfaltats de nou, no? I, ja posats, que presentin opcions de reformes la plaça dels Mariners, que no sabem quants projectes diferents se n'han fet. Diuen que volen treure els arbres però, d'altra banda, alumnes

de l'IES Capdepera van fer una replantació d'alzines i ullastres a la zona de Son Barbassa, que havia patit un incendi el darrer estiu. Al novembre els incendis no són freqüents, però un vehicle va quedar fet miques en ser calcinat, a la via Joan Carles I. Una fallida elèctrica? No ho sabem, però sí sabem que hi ha famílies del municipi que no poden pagar l'electricitat i, per aquest motiu, l'ajuntament va signar un acord amb Endesa per tal que aquesta subministradora d'energia no la tallàs als qui no la poden pagar. I si ho fa, que li tallin la cua, dimonis!

LITERATURA INFANTIL. AUTOAJUDA.
SALUT. JUGUETA DE FUSTA I DIDÀCTICA.
C/ GRAN VIA, 11, ARTA

Construccions

Lliteras

Tel/Fax: 971 818 762
Mòbil: 607 902 938
C/L'Agulla, 39-1º
Cala Rajada

Flaquer

info@lliterasflaquer.com
Bauunternehmung

DESEMBRE

El darrer de l'any sempre és un mes molt actiu. Sembla mentida, perquè hauria de ser quan tothom està cansat, quan ja s'hauria de tenir ganes de començar l'any següent... Doncs no. De bones a primeres, First Sun Hotels començava promocionant el turisme actiu. Esperem que l'activitat dels propers turistes no estigui relacionada amb activitats com el botellot i les destrosses, que ja vàrem tenir-ne prou amb les de l'activitat meteorològica a Cala Rajada, amb pluges que feren malbé el passeig de les Atzavares, i d'altres desperfectes. Ah, per si els efectes del temporal no eren suficients, ens assabentàvem per un altre diari que el garballó és en perill d'extinció. Només en mancava aquesta, per acabar l'any! I en paral·lel a aquesta amenaça, *Cap Vermell* publicava la valoració dels pressupostos municipals per al 2015, la visita de la presidenta del Consell de Mallorca i la felicitació nadalenca del batle. No, si... Si d'innocents n'hi ha per tot! Sí, les innocentades són els actes reivindicatius més divertits de l'any, potser perquè cauen quan ja estem a punt de començar un de nou i no ens en enrecordam d'altres.

Bé, innocentades a part, l'activitat nadalenca tengué molt moviment, amb els actes de l'Obreria de l'Esperança, els mercadets dels comerciants, el nocturn i el d'obres d'art al Centre Melis Cursach, amb un campionat de truc al club nàutic, amb lliuraments de diplomes de Protecció Civil, i fins i tot amb obres, canviant les

canonades del carrer Pizarro. Podem dir que la meteorologia va veure la proximitat de les festes amb els llums nadalencs als carrers i va canviar la fúria dels primers dies per una calma més agradable, siulant menys vent i deixant escoltar la Sibil·la. Les festes nadalenques són esperades per tothom, sigui pel parc infantil, per la carpa a la plaça dels Pins, per veure el petit Nicolàs entre els polítics locals, o pel "sus" a les eleccions municipals, que aquest any, toca. Tocarà la grossa? Encara que no toqui, el 31 de desembre, abans d'acabar l'any vàrem pujar al castell per celebrar la festa de l'Estendard, com sempre.

ENTREVISTES

Josep-Lluís Carod-Rovira, en el marc de les Jornades del Metodisme a Capdepera

En el mes de febrer i en el marc de l'imprescindible dinar previ a les Jornades tenguérem ocasió de xerrar amb alguns dels ponents. Lògicament, teníem moltes ganes d'entrevistar en Josep-Lluís Carod-Rovira i aprofitàrem el moment dels cafès per pair les viandes i els seus sucosos comentaris.

Així, ens n'explicava la seva participació: "Jo vaig fer un article al diari *El Punt-Avi* que es deia "De Francesc Tudurí a Alou", on feia referència als aniversaris importants que s'havien produït el 2013 dins la història del protestantisme i, un dia, en una conversa telefònica amb en Miquel Llull em va dir que podria estar bé fer alguna cosa a Capdepera, unes jornades, una publicació o alguna cosa. I a partir d'aquí l'acollida va ser magnífica i la cosa ja va rodar sola. Es va fer el disseny del que és aquest llibre i a mi se'm va dir si volia fer el pròleg; jo encantat, i el pròleg es va convertir en un estudi concret d'aspectes que em semblava que els altres autors no tractarien tant, que situaven Capdepera en el context nacional i internacional històric i polític de cada moment."

Atesa la personalitat i el currículum de l'entrevistat, no parlarem només del metodisme. Sobre el moment polític que viu Catalunya, ens va dir: "En aquests moments, els dissidents són uns altres, la majoria de la societat a Catalunya opta per convertir el Principat en un estat independent, i la característica essencial d'aquest voluntat és que no és una voluntat nacionalista, sinó que és una voluntat nacional. És a dir, que té una visió inclusiva, no està adreçat als catalans de naixement, sinó als catalans de sentiment, que entén que ser cata-

là no és una herència ni pot ser una imposició, sinó que és una elecció i una voluntat, per tant és català qui en vol ser, al marge del lloc on hagi nascut, de la llengua que parli a casa seva, o dels llinatges que porti cadascú."

I aquesta és una pinzellada del que ens va dir sobre la situació a les Illes Balears: "Jo crec que, com que el que ha fet una part dels governants vinculats al PP, segons el que diuen els jutges, és un saqueig a les arques públiques, i alguns d'ells ja són a la presó, amb la impunitat amb què ho han fet fins ara, crec que no ho podran continuar fent en el futur; jo confio que, en unes properes eleccions, ni a les Balears ni al País Valencià la confiança dels ciutadans vagi adreçada cap a una gent que va contra els interessos del seu propi país i només pensa en els seus propis interessos econòmics. El cas de les Balears és insòlit: segurament amb el de València deu ser l'únic govern del món que fa de la lluita contra la pròpia identitat bandera prioritària de la seva acció de govern. Per tant, és d'un masoquisme nacional sense precedents."

JAC, tot enllaçant Capdepera

Dia 13 d'abril, l'endemà de la festa dels Premis Cap Vermell 2013, l'associació de Joves Actius per la Cultura (JAC-IB) va organitzar una enllaçada de tres edificis emblemàtics de Capdepera. L'acte, reivindicatiu i festiu, acabà amb una festa jove amb l'actuació de Suso Rexach i Taverners. Però abans, parlarem amb ells, perquè ens posassin al corrent de tot plegat.

Què hi ha darrere aquests sigles? "El JAC-IB és una associació juvenil que es va formar ara fa un any fruit de

la preocupació d'un grup de joves per la situació de la llengua i la cultura a Mallorca. La proposta inicial, cal dir, partí de la delegació de l'OCB d'Artà. La idea era ser una secció de l'entitat, però al final vàrem decidir ser una organització independent de l'Obra, malgrat que hi col·laboram. El nostre objectiu és crear consciència entre el jovent de la situació que pateixen les nostres illes. Ho volem fer d'una manera divertida, participativa i dinàmica, sense oblidar la importància de la nostra lluita."

I per què aquesta enllaçada a Capdepera? "Joves de Mallorca per la Llengua ens va proposar d'organitzar un acte dins el marc de Mallorca Festa Jove, que són una sèrie d'esdeveniments reivindicatius arreu de tots els pobles de Mallorca. Per això vàrem decidir organitzar aquesta enllaçada, perquè creim que és la millor manera de mostrar el nostre desacord amb les noves lleis de Símbols, d'Educació i de Funció Pública. És un acte molt simbòlic i en què hi ha molta participació popular. L'enllaçada que vàrem fer a Artà fa uns mesos va ser un èxit de públic, i pensam que la gent necessita aquesta mena d'actes per mostrar el seu desacord i el seu descontentament. JAC-IB està format per gent d'Artà i Capdepera, per tant creim que és una bona manera d'expandir aquest acte."

Margalida Ramis, amb motiu del 40è aniversari del GOB

Na Margalida, com a portaveu i responsable de l'àrea i recursos del GOB, afirmava, en una entrevista que li vam fer en el mes d'abril: "Canyamel és un símbol del que no es pot fer. Canyamel estava classificat com a zona urbanitzable. Però el desembre de 2012 li han donat la llicència d'urbanització, quan no tenia cap llicència prèvia. El Govern ha anat regulant a la carta de determinats interessos".

Sobre la qüestió de Canyamel, també va explicar que "aquí hi ha la qüestió que ha prevalgut: que la Llei d'Es-

pais Naturals de 1991 es va fer amb uns mitjans que no són els actuals, que es va fer una línia de delimitació que no era precisa. I que, si hem de precisar els terrenys, en aquells moments, les obres es van dur a terme fora del límit real de la Llei d'Espais Naturals. Hi ha hagut un informe del Consell Consultiu que els ha donat la raó i, a partir d'aquí, han pogut donar la llicència d'urbanització."

Sobre la Llei Turística ens va dir: "És per als hotelers exclusivament, l'oferta complementària no té cap ajuda ni cap subvenció ni cap privilegi a l'hora de fer reformes. És exclusivament per als hotelers, i uns hotelers que són, en aquest sentit, molt desagraïts amb el territori".

Com creus que quedarà, Canyamel?, li demanàrem: "Nosaltres creim que la desfigura. Canyamel ja ha estat molt desenvolupada en els darrers anys, però això duplica la superfície urbanitzada de la zona en qüestió de poc temps. A part d'això, tenia un ventall d'atractius molt vinculats al patrimoni natural i, en aquest cas, també al patrimoni etnològic, que tenen un valor afegit que s'obvia totalment. El que destacarà serà probablement aquest nou desenvolupament que, a més, unirà el golf amb la platja perquè, teòricament hi ha un accés i també fan un *beach resort*. Al final, li lleva la singularitat a aquest espai. Quan crees una cosa d'aquestes, la sensació és que és un parc temàtic. Vols integrar-te però, és com si fessis un còmic de la realitat. Ho comentava amb un naturalista que ve sovint i deia que Canyamel «era de manual»: des del punt de vista de biodiversitat d'habitats, la zona del Puig Negre era un exemple de llibre. I se l'han carregat, i amb aquest projecte, encara més."

Sobre el present del GOB, aquestes foren les seves paraules: "Les grans mobilitzacions que hi ha hagut pel territori, impulsades pel GOB i per altres moviments més locals, demostren que s'ha produït una apropiació d'aquests valors, que la gent se'ls ha fet seus, els ha sentit com a seus i els ha defensat. Aquesta és la part més bella de la feina del GOB. Ha estat dura en determinats moments, perquè les lluites contra projectes urbanístics, contra grans inversors, contra sectors que tenen molta capacitat de pressió, mai no són fàcils, però crec que, en perspectiva, probablement és la part més gratificant."

Gisela Wimmer, la padrina austríaca de Cala Rajada, fa 100 anys

"A la vida, per a mi, hi ha dues coses molt importants. Una és el bon humor, i l'altra és l'optimisme. No pots estar trist perquè ara plou o perquè ara ve el mal temps.

No passa res, perquè el sol tornarà a sortir”. Tota una declaració de principis, d’aquesta dona entranyable, que viu entre nosaltres des dels anys 60 del segle passat i amb qui parlarem allà pel mes de maig. I continua explicant: “Quan em pregunten «i com s’arriba a aquesta edat?», jo dic «no prenc sucre». Tant a la Primera Guerra com a la Segona faltava menjar. Vaig tenir moltes vegades gana, però encara sort que de sucre no en vaig tenir mai. No m’he posat mai una sacarina. Sempre sense sucre.”

Sobre la seva venguda a Cala Rajada, després de 13 anys de viure a Veneçuela, ens ho explica així: De Veneçuela vaig venir a Mallorca, a l’any 61. La primera vegada, vaig visitar les meves amigues, a Cala Rajada, una setmana. Vaig mirar per aquí, per comprar una casa, perquè em va agradar molt. Em vaig comprar un solar i em va costar 1.000 dòlars, 720 metres quadrats. Quan el vaig haver comprat, me’n vaig tornar a Veneçuela i el 65 vaig tornar a Mallorca, pel gener. Vaig venir amb una brusa de seda, màniga curta. També ha canviat el temps, de llavors ençà. Per a mi era un somni venir a viure aquí. Els ametllers en flor. Com que parlava castellà, al març ja vaig tenir una feina com a guia.

Pel que fa als canvis que ha viscut aquí, amb l’explosió turística, ens ho conta: “Quan vaig arribar a Mallorca, l’illa era molt pobre. Les sopes mallorquines eren sense carn, hi havia molt poca carn. Les dones mallorquines no anaven als bars. Sempre anaven vestides amb roba negra, sense calces, amb faldilles fins a baix. Seien a la taula rodona, amb el braser i amb sabatilles. Quan van venir les alemanyes, amb calçons i que anaven a les platges a nedar, va ser la revolució. Les platges estaven buides. Quan la gent venia a l’agost, a nedar, no, però la resta del temps eren per a nosaltres. La temporada era de març fins a octubre. El biquini, al 65! Una dona guapa es trobava a la platja, en biquini, i va venir el policia i li va dir: “Senyoreta, aquí no permetem dues peces. Només una.” I la senyora li va contestar: “Quina de les dues vol que em tregui?”

Rodolfo Ceprián i Clara Arnau, arquitectes

També era el mes de maig quan parlarem amb aquests dos professionals, que havien obert un despatx d’arquitectura a sa Font de sa Cala. Aquesta iniciativa, ens l’explicaven així. Rodolfo: “Primer de tot és cert que el sector de la construcció ha estat pràcticament aturat, però albiram lleus símptomes de millora. Fa un parell d’anys no hi havia cap obra en marxa en el municipi i ara mateix hi ha uns quants edificis en construcció. Potser sigui poca cosa, però és millor poc que res. De fet, malgrat haver-hi pocs projectes grans, hi ha treballs menors que cada vegada fan més falta.” Clara: D’altra banda ens hem decidit a obrir el despatx d’arquitectura ja que en el municipi no n’hi havia cap, els serveis d’arquitectura han estat contractats a gent de fora poble. Nosaltres presentam una aposta local, des de la modèstia, per poder actuar amb professionalitat a l’hora de fer i actualitzar plànols, fer reformes, pressuposts, certificacions per a lloguers, legalitzacions i un llarg etcètera.”

Joan Llabata i Joan Pascual, l’alegria d’una victòria

Infotrot publicava, arran de la victòria de Boira de Llevant en el Gran Premi Nacional de Trot, una entrevista amb els propietaris de l’equa. Nosaltres la vam reproduir el 24 de maig. Aquí en teniu un tast.

Joan Llabata: “Dies abans no em vaig posar molt nerviós. Anava mentalitzat. Però el dia s’acostava i el matí sí que ho vaig notar un poc. El capvespre jo tenia altres tasques a fer, a part de ser propietari. Vaig intentar fer-les allò més bé possible, fins que acabà la carrera. Crec que després de la carrera em vaig escabellar un poc... però crec que tothom ho va entendre...”

Joan Pascual: “Jo ho vaig dur bé fins al dissabte vespre. A nosaltres ens coincideix el Gran Premi Nacional amb el mercadet medieval de Capdepera, d’on som, i els dies previs vàrem sortir i ens n’anàrem a dormir tard i ho vàrem fer tranquils. La sensació que passava qualque cosa era que quan em vaig aixecar el diumenge em varen pegar uns nervis a l’estómac que no sabia què em passava.”

Climent Garau Arbona: en lluita, àvid de pau

A la revista *Bunnova*, Jaume Mateu, president de l’OCB entrevistava –era el mes de juny– un home per a nosaltres admirat i estimat: Climent Garau i Arbona. D’aquella entrevista que nosaltres vam reproduir, i que us aconsellam de llegir encara que ja ho hàgiu fet, aquí en teniu uns esquitxos.

Qui és en Climent, molta gent ho sap, però què li hagués agradat ser? “A mi m’hagués agradat ésser antropòleg, sociòleg, filòsof, teòleg... En fi, tot aquest bullit. Com que som un tècnic, un científic, amb tot plegat seria complet. M’hagués agradat molt tenir temps per fer tot el que em queda pendent.”

Cala Rajada i Capdepera, sempre presents: “Jo estic molt agraït. Hi he viscut i veig que em sent estimat. A part de la família he tengut la sort de tenir-hi molts amics. Tenc més amics dels que em mereisc. Saps que n’he de donar de gràcies. La preparació meva va ésser durant la guerra, érem a Cala Rajada. Mon pare va perdre la feina, cada setmana pujava a Palma perquè impartia unes classes a l’escola de treball. Cobrava molt

magre. Aquesta temporada és la que vaig llegir molt, als 14, 15, 16 anys. Al porxo de Capdepera hi havia la història dels gironins, els trobadors, Víctor Balaguer, molts de sainets de Muñoz Seca... I em divertia molt.”

A l’entrevista, com no podia ser d’altra manera, no hi falten les referències al país: “El país m’ha preocupat molt. M’ha preocupat molt sempre la conducta humana i veure el país maltractat i la llengua que jo estimo, que pateix contínuament... No en tenen mai abastament de pegar coces a la llengua. És indignant: no ho puc consentir.”

Entrevista amb Jaume Prohens, pintor

Aprofitant el seu pas pel Centre Melis Cursach, en el mes de juliol, parlàrem amb aquest artista de Felanitx, llicenciat en Belles Arts i autor de nombroses exposicions. En aquesta mostra, hi poguérem veure una sèrie de dibuixos i imatges que havien de servir per dissenyar nous vitralls per a l’església de Sant Miquel de Felanitx; la segona tenia el cavall com a motiu central.

Del primer aspecte ens va dir: La meua forma de dibuixar no l’he canviada per fer això (els vitralls), és instintiva i natural, que em surt i que em va bé. Amb aquest projecte vaig haver de dur el meu cap envers una història que és la Bíblia, una història que conta històries... Vaig posar els meus dibuixos en funció de pintar uns sants, que en principi m’eren desconeguts. A mida que anava treballant amb ells, m’hi vaig anar familiaritzant.”

I dels cavalls què ens pot dir? “Els cavalls són per a mi una excusa, transformar la figura del cavall de la manera que jo vull. Alguns són pura geometria i aprofit per posar-hi les coses que a mi m’agraden, darrere, el paisatge i els seus detalls... Alguns tenen manco informació darrere i treball més l’anatomia del cavall, d’altres s’assemblen, però, a peces dels vitralls..., són com a variacions d’un mateix tema. D’altres estan fets per ser mostrats al costat de la mostra dels vitralls. De fet juguen amb fons o elements comuns.”

Manolo Coronado, un pintor i un humanista

Durant tot l'estiu, aquest artista que no necessita presentació va exposar una antologia de la seva obra, una mostra meravellosa d'un pintor excepcional. Amb ell parlarem, bàsicament, del seu concepte de la pintura i sobre la seva visió de l'art en general: "Un artista és com un riu que discorre sense sortir del seu llit, sense ser més ni menys que ningú, però sempre essent profundament humà, acceptant les influències del conegut i viscut. Cap dia no és igual a un altre, encara que es diguin de la mateixa manera. Ni tan sols dues postes de sol tenen el mateix to. Per no caure en la rutina, solc realitzar col·leccions, totes amb un llenguatge que s'identifica amb el moment anímic i amb el que vull expressar."

Criat a Mallorca, on arribà als set anys, un dia decidí tornar-se'n cap a la seva terra de naixença. Per què?: "Jo realment era més mallorquí que murcià. Jo vaig néixer a Múrcia però m'he criat aquí, a Mallorca, i me'n vaig tornar cap allà. En els anys 60, 70 i 80 vam fer molta feina per la pintura i aconseguírem que molta gent venqués pel que s'estava fent a Mallorca. Vaig dur una galeria d'art, vaig dur en Millares, vaig dur en Campani, vaig dur en Mompou..., era una galeria humana. Després va obrir Pelaires. Ariel, una altra gran galeria... Es va fer molt per la pintura, aquí a Mallorca, però, avançats els anys 80, no m'agradà el caire que agafà la pintura i me'n vaig anar d'aquí."

I ara tornes. "Aquesta exposició ha estat com tornar per mostrar que jo me n'he anat d'aquí, però que he seguit fent feina, perquè un artista pot seguir fent feina tant aquí com a Nova York. Nosaltres ens devem a la feina, i jo he seguit fent feina. Per a aquesta exposició he duit dos quadres de cada època. Jo estic content de la meva feina; si no, hagués canviat i faria una altra cosa. L'amic Gustavo em va convidar i el batle de Capdepera m'ha donat l'oportunitat de dur aquesta exposició, i n'estic content."

I així sintetitzava el seu punt de vista estètic: "Jo no crec en la pintura que es fa actualment, que abusa de la

fotografia. La fotografia és molt important per a la pintura, idò que els realistes se'n vagin amb ells. Si vull una imatge real faré una fotografia, jo el que vull és interpretar, jo faré una altra cosa, jo cercaré l'esperit, el que jo crec veure. Això vol dir que jo pint segons el meu estat, segons el meu sentiment. Jo sóc creatiu; si no, no seguiria pintant. Crec que l'art és la creativitat."

Gabriel Garau Estarellas, un 13'634 (la nota més alta) per a fer el doble grau Física-Matemàtiques

En el mes d'agost, la web de la Universitat Autònoma de Barcelona va publicar una entrevista amb aquest destacat estudiant de Cala Rajada, després que obtengués la nota d'accés més alta en l'àmbit de les Ciències.

Això deia, en Biel: "Quan van venir a fer la xerrada de la UAB a l'Institut no coneixia aquesta doble titulació i em va fer molta il·lusió. Sé que hi havia altres universitats que l'oferien però aquí a la UAB em va agradar més per l'entorn natural del campus, i per persones que tenia referència que m'havien dit que estava molt bé. A més, com que m'agrada el futbol i vaig veure que aquí hi havia un equip, doncs també em va motivar."

I afegia: "Les matemàtiques, des de ben petit, m'han agradat. Ja de nin jugava amb una calculadora a totes hores, i feia operacions i resolvia operacions. A l'Institut quan hem començat a fer física, just fa un parell d'anys, he vist que és bàsicament també matemàtiques aplicades, resoldre problemes, fórmules, i a mi tot això m'apassiona i se'm dona bé. Per això ho he triat."

Alejandra Cabello, una cantant ara ficada a fer comèdia

Aquesta artista gabellina, arrelada ara a Barcelona, tornà a Cala Rajada amb l'espectacle *Si ries, es tu problema*. En primer lloc, ens interessam per la seva activitat

artística, des que va *desaparèixer* de Capdepera: “Doncs a més de treballar i de fer vida a Barcelona, estic estudiant música, cant clàssic concretament, al Cor de Noies de l’Orfeó Català com a cantaire i, actualment, també com a actriu a la companyia La 5ª pared, actuant setmanalment al teatre Llantiol.”

Pel que fa a l’obra que el grup va representar en el Centre Cap Vermell els dies 8 i 9 d’agost, ens va dir: “És una obra difícil de definir, ja que toca molts de pals: monòleg, improvisació, música, cabaret... Amb molt d’humor i sorpreses, per tal que el públic s’impliqui i se senti identificat en tot moment. Estam actuant amb l’obra tots els dijous a les 22:30 h al teatre Llantiol de Barcelona. A més, anam fent *bolos* fora, en aquest cas, a Mallorca. El públic trobarà un show que duu l’humor de temes comuns d’una forma diferent. Trobarà bona música, atès que comptam amb el gran Beñat Revuelta, que és un cantautor genial. També trobarà falta de vergonya, temes *hot*, improvisació. Jo crec que el que millor poden fer és venir i comprovar-ho ells mateixos!”

Així ens explicava els seus sentiments a l’hora d’actuar en el seu poble: “Per a mi, actuar a Cala Rajada és motivador i emocionant. Per anys que dugui fora, l’essència mai no es perd i jo estic orgullosa d’haver crescut al nostre poble.”

Conversa amb el pintor Sebastià Massanet

Amb aquest excel·lent pintor artanenc, estretament vinculat a Capdepera, hi parlarem amb motiu de la seva exposició *Els arbres també caminen*, al mes d’agost, en el Centre Melis Cursach.

“En aquesta exposició he volgut mostrar una trajectòria des dels primers quadres que vaig fer en anteriors fases fins ara. Vull que la gent pugui veure el procés de la meua pintura, la meua evolució. El que m’interessa dels meus quadres és que no siguin com una coca-cola, sinó com un vi bo, que amb el temps vagi millorant.”

Com es fa, per viure de la pintura? “Jo, entre una cosa i altra, puc viure de la pintura. No em compraré un cotxàs, però puc tenir un sis-cents. Faig classes de pintura i pint, que és el que m’agrada. Fa un temps va venir un home a ca meua a comprar un quadre i em digué: “Tu tens molta fe en la teva obra”, i li vaig contestar que és el que més tenc, molta fe en el que faig. Pel que fa als preus, mira, el preu dels quadres l’acaba posant la gent. Tu poses un preu, però és la gent que valora la teva feina i acaba posant el preu, que és en definitiva el que està disposada a pagar.”

En època de crisi, en el primer que es retalla és en cultura, en art... “Si, és cert i es nota. Ara bé, jo quan pint un quadre intent fer-ho com si fos el darrer, que em sembli que és el més bo. De vegades no l’encertes, però la meua intenció és aquesta, procurar quedar bé. Són quadres molt personals, en els quals m’implic molt.”

Dois Teatre

Quan aquest joveníssim grup va estrenar *La doble vida de John*, cap al mes de setembre, volguérem que actors i directors ens parlassin tant de la seva curolla teatral com de l’obra que tenien entre mans. I els demanàrem, clar, per què feien teatre. Laura: “Jo faig teatre perquè m’ompl molt. Quan estic a l’escenari, m’hi sent molt bé, estic, no sé... com a ca meua. Com que fa tant de temps que feim teatre juntes, em sent com a la família.” Mar: “A mi em fa desconnectar. M’hi trob tan bé

que m'oblid dels problemes". Queta: "Aquí, a l'escenari, em sent molt a gust. Senzillament, m'agrada. Neus: "Quan faig teatre, m'ho pas molt bé. He conegut gent, amb la gent del teatre rius molt, fer teatre és molt divertit i, a més, tenc molt bona sensació quan fas riure la gent. M'agrada fer diferents personatges." Clara: "Jo també m'ho pas molt bé. Abans de fer teatre era molt tímida i gràcies al teatre he perdut part de la meva timidesa i em sent molt millor."

I així ens ho explicava el seu director, Jeroni Morey: "Passam molt de gust fent teatre junts, però també feim molta feina. En aquesta obra s'ha de memoritzar prou, es tracta d'una obra llarga de quasi una hora i mitja, molt àgil i amb molts de diàlegs. Entre escenes gairebé no hi ha discontinuïtats, tot va molt ràpid, amb un ritme frenètic que necessita molta concentració. Però també és una obra molt divertida. Com he dit, ens duim molt bé, diria que hi ha molt de *feeling* en el grup."

Entrem al regne de Maribel Picó, autora de la trilogia de *Hecash*

Als 22 anys, aquesta autora nostrada ja duu tres novel·les publicades. Entrevista realitzada el mes de setembre, en la qual ens interessarem per la seva vocació literària. "Sempre m'han agradat molt els llibres, llegir... De petita ja escrivia, perquè aquesta és una cosa que puc fer jo sola. A part d'això, m'agrada molt imaginar i, per què no?, compartir-ho amb els altres. Els meus llibres fan part d'una trilogia anomenada *Hecash*. Va d'una noia que va a una ciutat, Madrid, per deixar enrere el seu passat, però passa tot el contrari. És una història d'aventures, misteris, fantasia, amor..."

Lligada indefectiblement a una cadira de rodes, ens explicà la seva relació amb la gent que l'envolta: "Jo no em puc queixar de la gent que he conegut. Hi ha de tot, clar que sí, però jo dic que cada persona em veu diferent. N'hi ha que senten respecte en conèixer-me; d'al-

tres, por; uns altres ni tan sols em coneixen i em jutgen només pel que veuen; i encara a uns altres els sembla molt interessant conèixer-me... Hi ha de tot." Però, com t'agradaria que et veiessin? "No és com vull que em vegin –que em vegin com vulguin–, sinó que no s'inventin com som. No sé si m'explic. A aquesta pregunta, responc que com una dona, ja, amb les idees clares i segura d'ella mateixa."

Na Maribel no té por de parlar de la seva malaltia i ho fa amb claredat: "Es diu paràlisi cerebral. No m'agrada el nom. Amb paraules tècniques és: trastorns del desenvolupament psicomotor, permanent i no progressiu, causats per una lesió al cervell produïda durant el part (en el meu cas). Els punts bàsics: l'alteració del sistema neuromotor incideix en aspectes físics com la postura o el moviment; els músculs estan rígids i contrets permanentment. No és molt més, la veritat."

Una malaltia que ella no deixa que enverini la seva existència: "Bé, la gent que es queixa tot el dia, l'odii. Sí crec en la medicina? Sí. Però crec més en la tecnologia, perquè la tecnologia, a mi, m'ha ajudat moltíssim, i crec que algun dia investigaran alguna cosa per caminar. Una opinió pessima? Per què? No, som positiva, la vida m'ha donat coses dolentes, però també coses molt bones, som molt positiva i mir el que és bo de tothom."

Jeroni Garau Tous

En la nostra edició de dia 12 d'octubre vam reproduir una entrevista que l'*Ara Balears* feia a aquest veterà pescador, a qui es presentava d'aquesta manera: *Jeroni es calamarer (Cala Rajada, 1933), és mariner. Conversar d'un temps amb aquest savi patró és un viatge a la Mallorca més marinera. Amb ell prenem consciència de com la riquesa pesquera d'un temps i l'enginy d'aquella gent varen ser clau per esquivar la fam de la postguerra. El bot del seu pare, la platja de còdols del Matzoc i el moll de Cala Rajada varen ser la seva escola.*

I aquestes són algunes de les coses que va explicar: "Mon pare tenia un bot de 20 pams i anàvem al rem i

a la vela. El diumenge horabaixa despleguem la vela i partíem cap al Matzoc i allà estàvem fins dissabte. Pescàvem calamar tota la nit, i serrans i peix de volantí de dia. Cada dia passava una barca que feia de correu i s'enduia els calamars i el peix bo a Cala Rajada. Dormíem i menjàvem dins la barca, a damunt el pallol (3), i molt estrets! Un pic dormírem dins una cova, però de nit sentírem renou. Vatuadell, va estar ple de rates i haguérem de partir a córrer com un llamp. Cuinàvem dins la barca, amb llenya i un fogonet de pedra que posàvem damunt un sac banyat.”

Del ric anecdotari d'aquest gran pescador, en recollim aquesta eixida, en temps de pesca de la llampuga: “Em record d'un dia, ja acabada la temporada, i el patró em diu: «Pots tirar el salabre en terra». Un dia, però, es posa tramuntanella i l'endemà el patró em diu: «Sortim a veure si hem deixat cap capcer?». N'haviem deixat un i va estar ple de llampugues. «Au, envolta!». Feim la maniobra per fer el vol i en un instant el moridor va estar ple de llampuga. «Du el salabre, Jeroni!» «Però patró, vós em manàreu deixar-lo en terra». Ah, vatuadell!, els quatre de la barcada ens haguérem de treure les camises, fermar-les per fer bossa i a treure peix s'ha dit! En traguérem 890 quilos.”

Eren altres temps.

Andreas Wiehl, 100 caps

Si al llarg de l'any hi va haver una exposició que no respongué al que hom sol esperar-ne, aquesta va ser la del *Petit forum romà. 100 caps*, una instal·lació de l'artista alemany Andreas Wiehl. Abans d'inaugurar-la, parlàrem amb aquest polifacètic creador, qui ens va parlar d'allò que pretenia dur a Capdepera. “Aquesta instal·lació abastarà tots els racons del centre d'exposicions. Per passar al soterrani, que recrearà una mena de catacumba i estarà a les fosques, hom només es podrà il·luminar amb la llanterna que se li proporcionarà. Hi haurà els “caps” de terra, evidentment, però també grans fotografies i projeccions de vídeo. El lloc és molt

important, especialment les voltes, que m'ofereixen unes possibilitats molt especials i que jo he d'aprofitar. També el mobiliari existent, que fan d'aquest espai una casa viva.”

Caps, sí, però de qui? Què representen? “Ara estic centrat en la realització d'aquests caps de terra. Uns caps que a vegades estan inspirats en persones reals, sovint veïnats meus, però que en altres ocasions són fruit de la fantasia. No compta només la terra, ni tan sols la forma. També són molt importants els colors. Es tracta de personatges diversos que, això no obstant, majoritàriament representen persones vitals, felices. Vull dir que també és important la façana de l'edifici, especialment a Alemanya, on la gent fa més vida de portes endins. Jo vull que des de fora ja es vegi d'alguna manera el que hi ha dedins.”

Conversa amb Pepe Muñoz

Aquest andalús de Jaén, però gabellí d'adopció, va escriure moltes pàgines de la història del CE Escolar com a jugador. Després, i ja com a professional de la restauració, va ser un dels grans impulsors dels torneigs de penyes. I és sobre aquest darrer aspecte que ens va parlar en aquesta entrevista: “Una temporada, al costat dels Goiko, Maya, Aurelio, Armin, Kiko, Ángel Flores, entre d'altres, Vicente va marcar devers vuitanta gols, i després se'n va anar a viure a Peguera i va jugar a Tercera Divisió, i acabà jugant a Segona. El nostre equip va fer campió de Mallorca, trofeu que patrocinava el Consell.”

Sobre el seu present personal, ens diria: “Estic molt content dels anys que duc aquí, de com em tracten, de la manera que he viscut l'esport, del que he fet per ell, de les bones relacions que tenc... Em sent del poble. Els meus fills i els meus néts han nascut aquí.”

Ivon Renaud, regidora de Serveis Socials

Feia temps que volíem parlar amb al regidora de Serveis Socials de diversos aspectes relacionats amb la seva àrea de gestió i de les novetats pel proper exercici presupostari. Al final acabàrem enumerant projectes, iniciatives, plans, subvencions...

“Mantenim les ajudes bàsiques que Serveis Socials atorguen, com ara adquisició de llibres, ajudes per a les escoles d'estiu, aliments, lloguers... Però, des del mes d'abril, volem fer una sèrie de canvis pel que fa als ajuts per lloguer (la majoria al 100%) en vincular-les a la inserció laboral. Així, a canvi dels ajuts, es demana una contraprestació. Tres vegades a la setmana, els beneficiaris fan treballs amb la brigada municipal o a les biblioteques, ajudant el personal en petites feines. A més, un pic a la setmana, es fa orientació laboral (com cercar feina, contestar ofertes, fer currículums...)”

“No volem quedar en el simple ajut econòmic sinó incrementar la formació personal. Passar a una assistència total, que la gent se senti útil (...) Hi ha un reglament d'ajuts. Tot arranca a partir d'una baremació que fa l'assistent social de les necessitats familiars (...) Vull aclarir que treballam coordinats amb Càritas i Creu Roja, els tècnics es reuneixen per evitar repeticions i duplicitats.”

I com respon, el nostre poble, davant tantes necessitats com origina la crisi? “Volia aprofitar per agrair les mostres de solidaritat de la gent de Capdepera. Hem rebut i rebem molts ajuts i donacions de la ciutadania i podria donar molts d'exemples, associacions, hotels que en tancar la temporada ens donen els aliments, una panificadora que cada divendres aporta pa, locals que organitzen diades o festes solidàries...Gràcies a tots.”

Maria Antònia Nadal, pregonera de l'Esperança

Na Maria Antònia *de cas Mestre*, ens parlava del que suposava per a ella l'elecció per fer el pregó de les Festes

de l'Esperança: “Ni ho esperava ni ho deixava d'esperar. Sabia que, com a assídua assistent a la Novena, tenia moltes possibilitats que, un any o l'altre, em convidassin a llegir el pregó. Som els que som i, prest o tard, crec que és una tasca que tots hem d'assumir.”

“Em dóna la possibilitat d'adreçar-me a tota la gent, que és molta, que assisteix a les Completes i expressar els meus sentiments en relació al Castell, a la Mare de Déu de l'Esperança i a tot el poble. És una cosa que vaig interioritzar de nina, al costat de la meva padrina Margalida, amb qui vaig viure uns anys, en el carrer de les Coves.”

Maria Barbal, més enllà de Pedra de tartera

La internacionalment reconeguda escriptora Maria Barbal, autora, entre moltes altres obres, de la famosa *Pedra de tartera*, resulta que és una assídua de Capdepera, més concretament d'es Carregador. I, clar, nosaltres aprofitarem una de les seves estades per a parlar amb ella. Però, com així, aquesta relació?: “És una relació d'amistat. A través d'en Pere i na Heike vaig conèixer el seu grup d'amics, que tenen una continuïtat d'anys, i jo puc participar-ne per unes hores. Així arribo al Carregador i a Capdepera, i mentre que em deixin compartir aquest bocí de paradís, gaudiré d'aquesta relació.”

Evidentment, parlarem de literatura: “Jo començo a escriure perquè m'hi duu una història i tinc la necessitat d'expressar-la. Així vaig començar amb *Pedra de tar-*

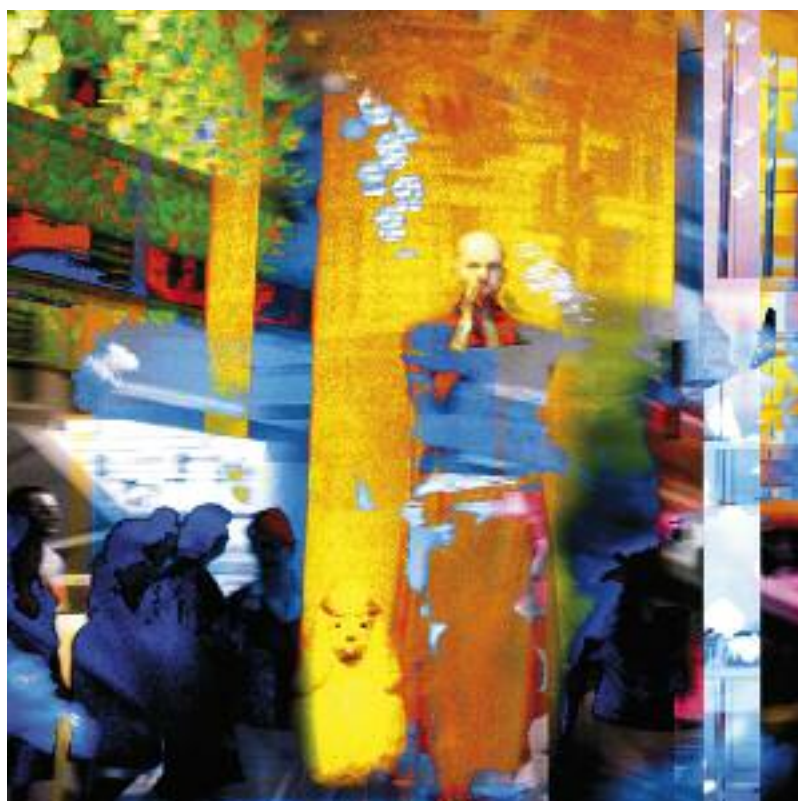

tera, una història de com es va viure la guerra civil i la postguerra a un poble petit del Pallars, per necessitat d'expressar unes vivències. Jo no em proposo escriure, surt de forma natural. Tinc la base personal d'algú a qui agrada molt llegir.”

Quins són els temes que tracta habitualment aquesta escriptora? “Jo parteixo de la realitat: d'un fet o una persona que m'impresiona molt o que em planteja qüestions. La meva primera obra partia de vivències familiars a un poble petit, durant la guerra civil i les conseqüències d'aquesta en la vida familiar. En una altra vaig

partir de la notícia d'una dona morta al caixer d'un banc... Per què passà això? Per què? El tema de la guerra, de l'afectació i superació de les persones que l'han viscuda també em crida l'atenció... Una altra qüestió que em preocupa és el de les persones que en un moment donat fan un canvi radical en la seva vida o les que s'inventen característiques o ocupen llocs d'altres. Què els motiva? Per què ho fan?”

Maria Barbal és una escriptora que transmet sensibilitat i tendresa, de la qual és un goig escoltar la veu pausada i càlida. L'entrevista va ser un plaer.

Norbert Schäfer. *Big Apple*.

Menjar preparat Per endur-se'n

sinGular

871 57 93 76
Carrer Llevamans, 37 - Cala Rajada

971 45 97 27
Carrer Francesc Salvà, 15
Pont d'Inca - Marratxí

COL·LABORACIONS

21 gener

COLUMNA CORCADA
Cristina, filla de rei

Jaume Fuster

Si algú tenia dubtes sobre la utilitat i vigència de la institució monàrquica, darrerament ha quedat absolutament avalada, si més no per a la rendibilitat de la premsa del cor, i de l'altra, de la ràdio i de la televisió. Els mit-

Norbert Schäfer. *Glamour Girl*.

jans informatius se'n freguen les mans i, evidentment, van plens del tema de Cristina de Borbó, filla de rei.

Però, ja us hi haureu fixat que el debat se centra en la igualtat, o en la manca d'igualtat, de tothom davant la llei, sigui de sang reial o sigui plebeu. Es parla dels privilegis dels monarques i els seus descendents, però algú, fins i tot, gira el calçetí i ve a dir que la pobra filla segona del rei Joan Carles està patint un calvari afegit precisament per ser qui és. En canvi, el bessó de la qüestió sembla deixar-se de banda: té algun sentit, en ple segle XXI, la pervivència de la monarquia?

Des de l'atreuiment que em caracteritza, gosaria dir que aquesta és una forma de govern obsoleta, que si mai s'ha volgut justificar, avui no troba un sol argument en

què recolzar-se. Abans –tots ho heu pogut llegir o escoltar– se'ns venia la imatge del Rei com una figura allunyada de la contesa política i per tant acceptada en qualitat de cap de l'Estat, més que no el militant d'un partit. Per això, al Rei se'l considerava una figura central, capaç de moderar el sistema, una mena d'àrbitre. I, per sobre de tot, se l'enlairava fins a un valor simbòlic, un referent de la unitat de la l'Estat que, en tant que representat d'un poder hereditari, venia a ser el continuador de la nació espanyola (o de l'anglesa, o la danesa, o la que sigui) més enllà del caràcter fugaç dels polítics.

Els defensors de la monarquia, però, des de l'inici de la democràcia, han caigut en el pitjor dels errors: al Rei li han rigut totes les gràcies, l'han adulat fins al ridícul, n'han volgut amagar les debilitats i mancances, l'han disculpat en totes les relliscades (algunes de molt sonades) i han justificat la manca de transparència d'algunes de les seves activitats, especialment les econòmiques. Però, de sobte, aquest cinquè poder que són les xar-

xes socials ha començat a alçar la veu i a posar en evidència totes les xacres, físiques i morals, de la nostra monarquia, fins que la institució ha caigut en els més ínfims nivells d'acceptació popular.

Per quin camí han arribat els reis actuals, arreu, al status actual? Quins són els seus orígens i quins els mecanismes que han possibilitat que el lloc de naixença d'una persona n'elevàs el seu rang a la condició d'invulnerable? En les arrels de tots els reialmes hi trobareu el mateix: guerres pel territori i lluita pel poder, fins que el més fort acabava, com no?, per imposar-se. Poder absolut, evidentment, fins al punt que, com han recollit les pàgines de la Història, s'acabava per atribuir la legitimitat monàrquica a qüestions teològiques i es donava per bo

que el rei ho era per designi diví. És a dir, que uns estaven destinats a ser pagesos i uns altres a fer de reis, segons on els havia tocat de néixer i créixer. I ja estava.

Se'm pot dir que avui les coses han canviat molt i que, en les monarquies parlamentàries, la figura del rei és purament representativa, sense gaire poder. Però, caram, ser el cap de les forces armades no és cap fotesa! I tenir assignat un pressupost per viure com un rei, mai millor dit, tampoc no és cap broma!

Aleshores, quan avui el personal ha superat el providencialisme i ha arribat a la conclusió que Déu poc hi té a veure, en aquest negoci, crec que la pregunta que he plantejat més amunt es justifica àmpliament: Quin sentit té avui la monarquia? I encara un altre interrogant: I si ens surt un rei fluix de mollera, què en farem?

De Cristina, filla de rei, en presumesc la innocència, mentre no es demostrï el contrari. Però no puc evitar una carretada de dubtes sobre les seves prerrogatives institucionals i la quota de representativitat que la sacrosantra Constitució reserva per a ella i la seva família. Tants de dubtes que, per poc que m'ho mir, el rebuig que em provoquen és absolut.

30 gener

Aquí, a Capdepera

Josep-Lluís Carod-Rovira

Capdepera és un municipi situat a Llevant de l'illa de Mallorca, amb nuclis de població tan destacats com Cala Rajada, Cala Lliteres o Canyamel, amb un nombre total d'habitants que ja supera els onze mil, de llarg. Amb prou feines a una quarantena de quilòmetres de Menorca, en línia recta i al doble de distància de Palma, la seva singular ubicació geogràfica li ha permès de tenir una mena de microcosmos propi i característic. No em refereixo pas a la flora i a la fauna, que ho desconec, sinó a un univers ideològic, religiós i social ben diferen-

Norbert Schäfer. *Planetopia*.

ciat del seu entorn, fins al punt d'arribar a constituir una mena de República Independent de Capdepera, en la manera de ser, pensar i fer de la seva gent, la qual respon al gentilici de "gabellí, gabellina". Una singularitat, aquesta, que ja es manifestava en el terreny religiós el segle XIX. Aquest esperit obert, liberal i, de vegades, amb un cert aire llibertari i tot, fa possible, per exemple que, a l'estiu, el culte luterà en alemany es faci a l'església... catòlica de Cala Rajada, com una expressió més de la consideració de la diversitat com un valor enriquidor i de convivència.

L'activíssima ASSOCIACIÓ CULTURAL CAP VERMELL, gabellina, acaba d'editar, a Documenta Balear, *El meto-disme a Capdepera. 75è aniversari de la mort de Bartomeu Alou*, un llibre de 450 pàgines, del qual em van fer l'honor de poder escriure l'estudi introductor. Amb aquest motiu han celebrat unes jornades d'estudi, aquest cap de setmana darrer, ben organitzades i concorregudes, en el context de les diferents iniciatives que duen a terme, regularment, per al coneixement de la seva història. Ja el 1886, quan hi havia només 2.671 gabellins, a Capdepera hi havia fins a tres centres d'acció protestant regular, per al culte religiós o bé la docència. Curiosament, per davant de València, Alacant, Maó, Terrassa, Sabadell o Figueres, grans centres de referència del protestantisme a nivell nacional. Per davant de Capdepera només hi figurava Barcelona, amb catorze centres. Però no sols hi havia protestants a Capdepera. També hi havia espiritualistes i catòlics i republicans i socialistes i cooperatives i escoles d'orientació religiosa diversa, en uns moments on l'analfabetisme s'acostava al 80% de la població, i les dones jugaven un

paper actiu en diferents camps de la vida local. En aquest ambient, s'hi constituí una església metodista, al capdavant de la qual figurà un personatge d'una força extraordinària com Bartomeu Alou. És de tot això que hem tingut ocasió de parlar aquest darrer cap de setmana de gener.

L'experiència gabellina, però, m'ha servit per a adonar-me, novament, de la solidesa de la consciència nacional que, fora del Principat, es pot trobar en diferents àmbits de la societat, més enllà de la Catalunya estricta. Pujo dalt del vehicle que, de l'aeroport em duu a Capdepera, en un recorregut de paisatge tranquil i agraiït. Tot el viatge és una conversa viva i apassionada sobre el procés independentista a Catalunya, procés del qual el meu acompanyant se sent part activa i interessada, de Mallorca estant. Arribats a la casa on prop d'una vintena de persones compartirem dinar, un sol càlid i acollidor equilibra la gelor del vent persistent i ho omple tot de llum. De fons, hi ha una televisió engegada amb TV3 a la pantalla, permanentment. Miro els llibres dels prestatges i, llevat d'alguns de temàtica local, no són diferents dels que jo pugui tenir a casa. Més ben dit: són els mateixos. La sobretaula del dinar gira, en exclusiva, al voltant del tema: "Ens en sortirem, no? Votarem, el 9-N? Serem independents, segur!". Cap dels que parla o pregunta no votarà el 9 de novembre, perquè no resideix a Catalunya i no hi té dret de vot. Però se sent part del mateix poble, la mateixa cultura i la mateixa nació i t'ho recorda a cada moment, en la mateixa llengua.

Abans de l'inici de les jornades, altra gent a qui no conec se m'acosta i, amb complicitat, s'interessa també pel procés i em fa comentaris amb un punt de lluïssor il·lusionada als ulls, però també d'una certa temença: "No mos deixeu sols, *Naltros* som *valtros*, No és vera que aquí tots votem PP com no us feim a *valtros* culpables que el PP governi tot l'Estat espanyol...". La persecució de la identitat nacional comuna, començant per la llengua com a element més visible, forma part de la quotidianitat al País Valencià i a les Balears, amb els quals volen tallar tot vincle, començant pel comunicatiu. No volen que se'ls encomani el mateix desig de llibertat que ja es respira al Principat i, menys encara, que puguin voler el seu futur sobirà compartit amb el del Principat. Fa feredat que hi hagi tanta gent a Catalunya que sigui encara incapaç de veure-ho i continuï fent un discurs regionalista, provincià, blavero, com diria Joan Fuster: "Primer preocupem-nos de nosaltres i després ja en parlarem, Ells ja tenen el que volen", etc. I aquí ve la pregunta: qui som "nosaltres"? Raimon forma part del "nosaltres"? I en forma part Maria del Mar Bonet? I Al Tall? I Antònia Font? I Obrint pas? I l'Estellés, i en Mira, i Llompart, i Rosselló-Pòrcel, i Villangómez i l'E-

liseu, i...? Torno cap a Ciutat de Mallorca, ben entrada la nit, i al vehicle hi ha sintonitzada Catalunya Ràdio, de fons d'una conversa novament unitemàtica. Quan l'endemà s'envola l'avió, sé que una part molt íntima de mi mateix és també aquí, a Mallorca, no només per convicció, sinó també per sentiment.

[Publicat prèviament a Nació Digital.cat]

19 març

Versió crítica de la beatificació de Jesús Eduardo Massanet

Jesús Eduard Massanet i Jeroni Alomar Poquet.

Josep Terrassa

En el seu moment, quan al passat octubre beatificaren el nostre conciuatà, vaig tenir la temptació de redactar aquest article però el prejudici de ser mal interpretat em va retenir. Ara la substitució d'Antonio Maria Rouco Varela de la presidència de la Conferència Episcopal Espanyola m'ha animat a recuperar-ho.

Rouco Varela, amb el seu discurs autoritari i un missatge evangèlic desdibuixat per les constants referències polítiques i desqualificacions a la cultura laica, ha estat el gran protagonista de la massiva beatificació. La contundent justificació de l'acte: *Honorar com a màrtirs aquells que foren morts sense compassió pel fet de ser capellans o religiosos*, escampava qualsevol dubte. Però la gravetat d'uns fets no poden valorar-se de forma equànime sense explicar-ne el context.

A partir del 19 de juliol de 1936 les milícies obreres i patrulles armades es feren amb el control de la zona republicana. Les presons restaren obertes i nombrosos presos s'uniren a l'onada revolucionària. Al mateix temps es procedí a l'empresonament i execució arbitrària de tot aquell sospitós de donar suport als revoltats. Dia 20 es decretà la prohibició de patricular sense autorització oficial. L'aparell

policial i judicial, l'Administració i l'exèrcit,... tot havia desaparegut. (Joan Carles Losada. *La República a la deriva*. La Aventura de la Historia. Juny 2011).

Sobre els fets de l'assassinat del con-
ciutadà en conec tres versions; dues
recollides per Antoni Palmer *Fabio*,
publicades a *Faxdepera* el març del
2013; l'altre de Bartomeu Melis *Meyme* publicada al *Cap
Vermell* digital el 24 de febrer del 2012, al capítol 11è de
la sèrie *Gent nostra d'abans i d'ara*. Allò cert és que
entorn a dia 20 de juliol els frares mercedaris de Lleida
abandonaren el convent per refugiar-se a cases particu-
lars. Dia 24 o 25 qualcú el denuncià a una patrulla de
milicians, els quals entraren a la casa on estava refugiat
i el se'n dugueren detingut; després de caminar per uns
quants carrers li dispararen per l'espatla i caigué a terra
ferit de mort.

Des del primer moment del cop d'estat dels militars,
Lleida es decantà a favor de la República. De seguida els
mercedaris prengueren consciència del perill que corri-
en i s'amagaren. La por s'apoderà de la gent. Algú que
necessitava demostrar la seva lleialtat republicana
denuncià en Massanet a una patrulla. Les autoritats
estaven desaparegudes, esperant que els carrabiners,

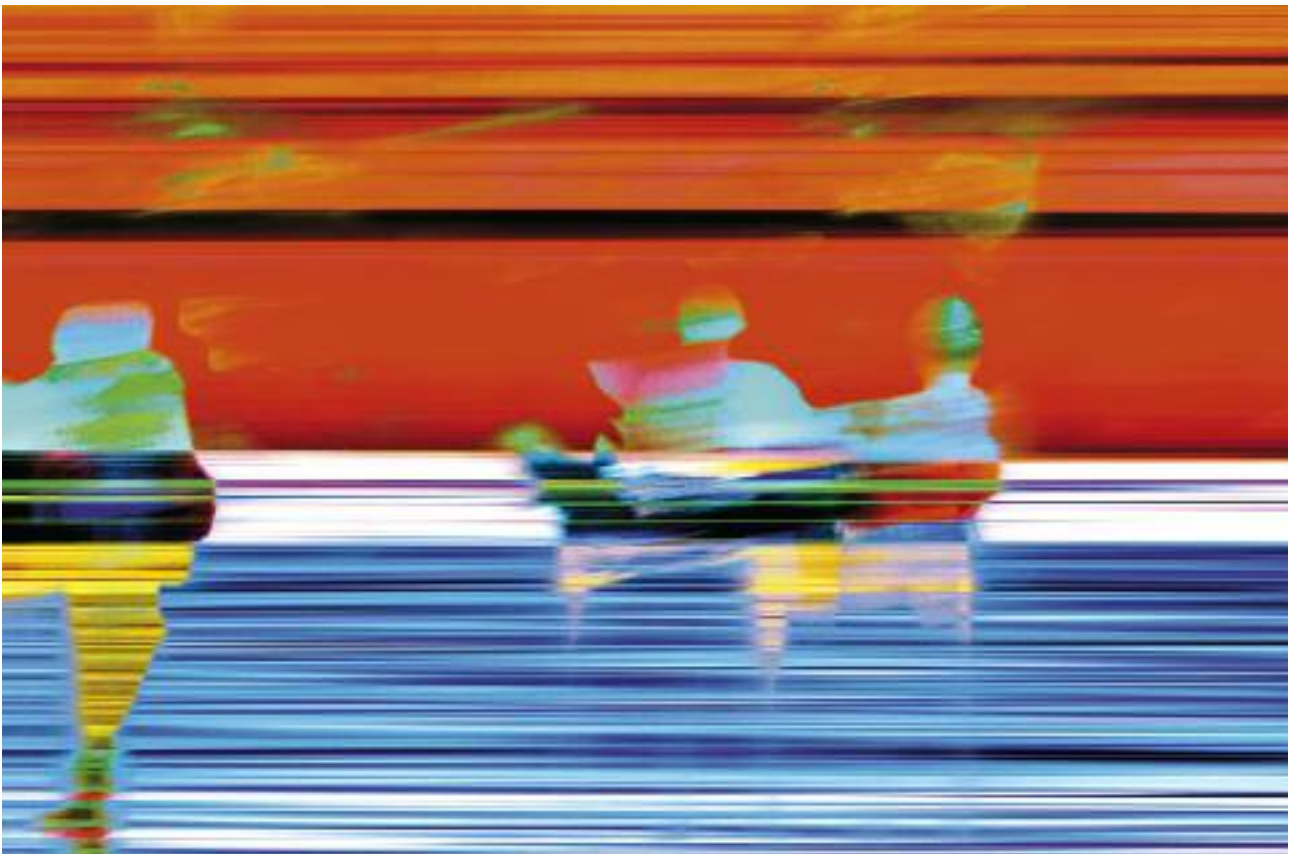

guàrdia civil o exèrcit es fes càrrec de la
situació. Lleida i Barbastre, dues diò-
cesis veïnes i properes al front de bata-
lla, foren les més castigades per les
patrulles de facciosos en els primers
mesos de la guerra. Barbastre comptà
amb el 87'6 % dels seus religiosos
assassinats i Lleida amb el 65'8 %. La
Guerra Civil aplegà a Jesús Eduardo

Massanet en el pitjor lloc, en el moment més inoportú.

En aquelles dates, a Mallorca, eren els republicans els
perseguits i assassinats, amb la gravetat que tot succeïa
seguint les ordres de les autoritats militars de l'illa. A
Capdepera, un grup d'unes deu persones optà per ama-
gar-se, però de cada vegada la seva situació era més des-
esperada. En el mes de novembre just en quedaven sis:
Miquel Julià *Pruna*, Bartomeu Gili *Buuc*, Jaume Alzina
Victor, Sebastià Gaià, Pere Pellicer *Barraqueta* i Antoni
Massanet *Carbó*. En aquells moments l'única opció que
quedava per escapar-se de l'illa era fugir amb barca en
direcció a Menorca o bé cap a Alger.

Un capellà de Llubí, Jeroni Alomar Poquet, participa-
va en l'organització d'una xarxa d'evasió de republicans
amagats. Ben aviat despertà les sospites del cap de
Falange, Canuto Boloqui, i altres elements de l'aparell
policial que li seguïen la pista.

Norbert Schäfer. *Sunset*.

A la nit de l'onze de novembre de 1936, els esmentats republicans locals fugiren cap a Menorca amb la barca del meu padrí que estava a l'escar de sa Pedruscada. De seguida que va córrer la notícia Boloqui vengué a Capdepera a investigar el que havia passat.

El padrí passà unes setmanes ben dolentes. Jeroni Alomar, que no tenia res a veure amb aquella evasió, seria detingut per falangistes, empresonat, jutjat i afusellat en el cementeri de Palma el 7 de juny de 1937.

Ni el pare Alomar ni la quinzena de capellans bascos afusellats pels revoltats han tengut cabuda en els plans de beatificació de Rouco Varela; un personatge que sempre s'ha oposat a desenvolupar la Llei de la memòria històrica. Una mostra: a dia d'avui les autoritats eclesiàstiques encara no permeten investigar la documentació del consell de guerra que condemnà Jeroni Alomar. Malgrat tot, la decisió d'Alomar de col·laborar amb aquells que treballaven per salvar les vides dels perseguïts no podia ser més compromesa i cristiana.

La història de Jeroni Alomar també ens permet desfer l'argu-

ment de què els eclesiàstics beatificats foren assassinats pel simple fet de ser capellans o religiosos. En una guerra, les raons de pes per condemnar a una persona són aquelles que la identifiquen com a un enemic; el pecat d'Alomar fou haver col·laborat amb rojos, els enemics a batre.

Durant la presidència de Rouco Varela el diàleg amb sectors no eclesiàstics ha estat impossible; en uns moments en què l'Església n'estava ben necessitada d'actualitzar el discurs entre religió, història i actualitat. Personatges com Jeroni Alomar o el cardenal Vidal i Barraquer, que s'exilià durant la Guerra Civil i després el franquisme no el deixà tornar a Espanya, oferien consistència i modernitat, però l'Església ha preferit recupear el passat enmig de focs artificials.

Norbert Schäfer. *Lightning.*

30 març

DISBARATS/2

Coses que passen de veres

Mateu Garau Flaquer

A mitjans del mes de febrer de 2014, una vídua rep una carta de la ministra de Treball, Fátima Báñez, on li explica que la seva pensió mai més no tornarà a quedar congelada i que cada any li pujarà. Després de llegir les bonances de l'extensa carta, comprova com li queda definitivament la pensió: un increment de 0,25 % sobre

una pensió de 401,34 € mensuals. Per tant, a partir d'enguany passa a cobrar 401,35 € mensuals, o sigui, una pujada d'un cèntim per mes.

Una altra cosa, supòs que molta gent sap de l'existència d'un subsidi per a majors de 52 anys. És una ajuda de poc més de 400 € que cobraven aquelles persones majors de 52 anys que haguessin perdut la

feina i tenguessin cotitzats més de 15 anys. Aquest ajut es donava sempre que el sol·licitant no tengués ingressos superiors al 75 % del salari mínim interprofessional i es donava pel temps que li faltàs per complir els 65 anys. Idò bé, en els dos darrers anys el que s'ha fet amb aquest subsidi és el següent:

Primer, s'augmenta l'edat per poder sol·licitar el subsidi, passant de 52 a 55 anys i a continuació, com que es considera que haver de pagar aquest subsidi fins els 65 anys és massa temps, es modifica de manera que tots aquells que poden accedir a una jubilació anticipada se'ls atura el pagament del subsidi, encara que això suposi cobrar la pensió mínima.

Per si no bastava, ara fa aproximadament un any amb un real decret que l'anomenen **mesures per afavorir la continuïtat de la vida laboral dels treballadors de major edat i promoure l'envelliment actiu** (té mala llet la cosa)

Norbert Schäfer. *Urban Animals*.

estableixen que, per accedir al subsidi, els ingressos a tenir en compte no són només el del sol·licitant sinó els de la unitat familiar. De manera que, dividint els ingressos totals de la unitat familiar pel nombre de membres de la família, si són superiors a 483,90 € per cada un, no té dret al subsidi. Per explicar-ho posaré un exemple, també completament real:

Una parella on un d'ells té feina i l'altre no. El que fa feina cobra 1150,20 € mensuals (en brut) que al final es queden en 962,20 € nets incloses les pagues extres. Encara que l'altre reuneixi els requisits de cotització (15 anys) i l'edat (més de 55 anys) no pot accedir al subsidi perquè superen els ingressos ($1150,20/2 = 575,10$).

Cal dir que, el salari mínim interprofessional (el que un treballador a Espanya ha de cobrar com a mínim per una jornada de 40 hores de feina setmanals) és de 645,30 € mensuals. Per cert, aquest sí que ha estat congelat pel nostre govern.

De la proposta que acaba de fer la patronal perquè als joves (?) menors de 35 anys se'ls pugui contractar amb un sou inferior al salari mínim interprofessional, esperem que al final no es converteixi en una cosa que passa de veres.

21 abril

Recomanació de lectura: *Ha tornat*

Miquel Estelrich Bestard

Recoman per avui, Dia Internacional del Llibre, una lectura que pel tema que tracta és prou divertida i a sobre, per a qui la segueixi bé, fa riure i tot. El títol, *Ha tornat*, i la portada del llibre no poden ésser més clars, el típic pentinat d'aquell dictador amb el títol del llibre fent de bigots. En realitat feia molta d'estona que no reia llegint, o sincerament, mai no he tengut un llibre com una cosa que faci riure. En canvi sí que et pot fer reflexionar, emocionar o decebre, però el que es diu riure, no he tengut l'ocasió encara de trobar el llibre més adient. S'hi narra com un bon matí de 2011, Adolf Hitler es desperta en un descampat del centre de Berlín. Aquesta situació dóna peu a una infinitat de malentesos entre ell i la gent que l'envolta, que el prenen per un imitador trabucat que no té altra cosa a fer. L'atzar el duu a iniciar una carrera com a humorista a la televisió alemanya. És clar que ell no fa broma, sinó que parla molt seriosament.

La història, narrada en primera persona pel mateix Hitler, és una paròdia de la societat alemanya, dels

joves, dels mitjans de comunicació, de la política i del mateix dictador, el qual resulta còmic, ja que el seu discurs passat de moda és simplement ridícul i està a anys llum de l'Alemanya actual, a part dels seus problemes amb les noves tecnologies. Cal afegir que l'autor, Timur Vernes, no evita en cap moment posar en boca de Hitler els temes més polèmics o que podrien resultar feridors com la crueltat de la guerra o l'extermini dels jueus.

En una part del text, Hitler hi diu:

... Tothom està convençut que cal combatre les rates, però quan cal posar fil a l'agulla es té gran compassió de la rata aïllada. Ben entès: es té només compassió, no el desig de quedar-se amb la rata. Cal no confondre les dues coses...

En un altre, el dictador afirma sobre el setge de Leningrad:

... Aquelles gents, al final, es destrossaven el cap mútuament només per poder menjar-se la terra en la qual s'havia fos el sucre cremat per la guerra. Sí, és clar, aquests civils no mereixerien subsistir, des del punt de vista de la raça, però el soldat de tropa hauria pogut pensar: pobra gent, pobra gent! Sobretot perquè el soldat ras tenia en molts casos gran amor pels animals...

Imaginu ara una novel·la per l'estil, protagonitzada per Franco. El cabdill desperta en un descampat de Madrid i es troba amb un país governat per un gallec, membre d'un partit fundat per Manuel Fraga, un ministre seu. Tot li semblaria perfecte. Fins que comença a descobrir que els homosexuals es poden casar i adoptar fills legalment, que es pot ser d'esquerres i d'Esquerra sense que la policia et porti a la caserna o, pitjor encara, que una dona embarassada, socialista i catalana ha estat ministra de Defensa. Que a les escoles s'ensenyi en català malgrat tots els intents que els membres del partit fundat pel seu ministre fan per ofegar-lo socialment. Llavors, Franco començaria a fer comentaris sobre els republicans vençuts, sobre els homosexuals, sobre tot allò que embruta els valors del nacionalcatolicisme i sobre la necessitat de tornar a rescabalar el poble espanyol.

La diferència entre Alemanya i Espanya en aquest tema és molt evident. Mentre que a Alemanya el nazisme i la seva apologia estan prohibits, i molt més si et dediques a la política, a Espanya el Govern no és capaç de fer una condemna ferma del franquisme. Mentre a Alemanya cap personatge públic pot fer gala de la seva passió per Hitler, a Espanya un batle o un capellà poden ser obertament franquistes, es poden organitzar mercats

amb marxandatge referits al tema i les joventuts de partits polítics suposadament democràtics es poden fotografiar fent gala de la seva enyorança per l'antic règim sense por de represàlies. Quan guanyen certs equips de futbol, alguns afeccionats, els més ultres, recorden amb els seus comentaris certes conductes i enyorances d'aquell règim. És a dir, en general, a Alemanya tenen ben clara la diferència entre l'humor i un passat injuriat i malmès. En canvi, a Espanya no pots riure d'alguna cosa que saps que és una malaltia encara no esborrada. La veritat és que a Espanya no tendria cap gràcia un llibre tan cru. ¿Com podria riure's d'una cosa així en un país en què saps que sembla més important no ofendre els sentiments dels botxins que aplacar les llàgrimes dels que no tenen on portar una flor als seus familiars assassinats?

21 maig

Ancien Régime

Paula Valls Fuster

Tenc una antiga amistat amb *Jato*, el pregoner del Medieval de Capdepera, i no vaig poder sostreure'm a venir a escoltar-lo, el proppassat divendres, a la Capella del Castell. Jaume Tous em digué, en acabar l'acte, amb la seva proverbial sornegueria: "Les dues persones que hem parlat enguany ja pertanyem a l'*ancien régime*, com diuen els francesos". Una servidora, en sentir aquelles paraules, va patir un cert ensurt; jo que procur ser moderna, demòcrata, refractària a passats règims polítics... Però no, l'amic Jaume no es referia a Franco, sinó que era una definició que volia significar que tant ell com la senyora que el va presentar –amb la tractalada d'anys que porten sobre les seves espatlles– ja són ancians i que estan a règim, sense que això vulgui ser menció ni recordança d'haver estat a règim a l'hora de menjar en aquells temps de la postguerra que en el pregó es va citar.

En Jaume és, sens dubte, un pou de saviesa, més que res pels quasi 90 anys que, diu, ja està a punt de fregar (no és ben be així i, com comenta la seva esposa Catalina, "sempre se n'afegeix, d'anys"). Ho vaig demanar a

Meyme –que va parlar de *Jato* en un dels seus llibres– i em digué que són 86, quasi 87, els anys que té en Jaume. “És tot ell una solada d’ experiència, de vivències, un tipus polifacètic, i és ben segur, si li haguessin deixat tot el temps al seu abast, que després de 24 hores encara parlaria, sense ajuda de paper, apel·lant a la memòria, talment un jovenell.” Es un fenomen, en *Jato*, ens comentava en Tomeu.

Hagués volgut saludar la seva filla, però la llargària de l’acte em va fer impossible d’estar-me més temps a Capdepera, atès que tenia un altre compromís i volia visitar el Mercat abans de partir. Va ser suficient per a mi, veure-la penetrar del braç d’en Jaume, a l’oratori, talment una núvia. En una altra ocasió ja departiré amb ella, a causa que na Joana (na Joana Gomila), em digué que, precisament, fou aquella senyora vestida de blanc l’organitzadora del lluit acte, promogut per la tricefalia oficial gabellina, integrada per l’Ajuntament, el Patronat del Castell i l’Arxiu Municipal. Enhorabona a tots ells i, especialment, a Jaume Tous *Jato*.

18 juliol

Marce, germà meu...

Joan Sancho Calafat

...i jo veia l’enigmàtic personatge, d’una manera i forma de ser contemplada des de la perspectiva d’aquella infantesa meva, que em deixava, com diria un castís, *pasmao*. Era una Guzzi de color vermell, eren unes croses i era un Home. La meva mare em diria, més endavant, que el seu nom era Marce, que un era cosí seu i que es dedicava – quan les institucions eclesiàstiques i polítiques d’abans li ho permetien – a l’ensenyança. Sempre em recordava jo del dia que, un no sap el perquè, s’atraca a mi i em va dir amb un to tal volta imperatiu, tal volta humil, però enèrgic, qué pujàs a la Guzzi i que aniríem a fer un tomb. “Déu meu! –vaig pensar– Caurem!” Però vaig comprovar que aquella màquina anava dominada pel conductor i la serenor arribà a mi. Aquell mateix dia vaig començar a anar a classe amb ell. Avui, any de gràcia de 1993, no estic segur de si va aconseguir transferir-me els seus coneixements, difícil era assimilar tot el que tenia per ensenyar. Però sí que som cons-

Norbert Schäfer. *Nigth Dream*.

cient que vaig heretar la seva sensibilitat, el seu sentit del deure i la seva enèrgica bonhomia. No he de ser jo qui digui si ha fet qualche cosa, res o molt per a Capdepera-Cala Rajada. Tots i cadascun dels seus alumnes, tots i cadascun dels seus conciutadans són plenament conscients del seu quefer. Si hi ha algú que hi estigui en deute, no serà ell qui li ho retregui, no és el seu estil, però tots i cadascun sabem allò que la nostra consciència ens demanda. Que entre ell i jo existeix una comunitat, és un fet cert, i cert és també que, malgrat que jo me mereixés aquella mamballeta, aquella bufetada que quasi em va rebentar el nas i que no semblava llançada per un braç i una mà i carn, em va fer mal de forma profunda. També és un fet cert i demostrat que és un d’aquells pocs homes dels quals es pot dir: “Té el que ha de tenir”. En aquests darrers temps, ha passat per la desagradable experiència de perdre el seu segon germà; germà que fou per a ell, quasi sempre, cadira, crossa, seient..., i això que qui subscriu aquestes retxes va viure molt de prop i sap el que en Lluçia significà i significa per a ell. I hom també sap i reconeix el que aquesta persona anomenada Marcolina ha donat i continua donant a Marce, de vegades de manera anònima i altres pics en primer terme. Si algú ha arribat a llegir el que ell ha escrit en aquest “libreto”, o morirà d’enveja o morirà d’emoció, però, en ambdós casos, després d’haver-lo llegit qualsevol mort serà plaent. Marce, Germà, gràcies per ser com ets i gràcies per haver-me ensenyat a ser com som.

Ciutat de Mallorca, 1993.

23 juliol

DOCUMENTACIÓ GABELLINA I ORIENTAL (23)

El somriure de Maria Rigus*Miquel Llull*

Bibliotecari del Golea

Dibuix de Maria Rigus als devuit anys fet a l'Hotel Castellet.

Avui és un d'aquells dies en què veig que tot el que escriuré a continuació no s'acostarà, ni poc ni gens, al que sent, però, com altres vegades m'ha passat, tenc la necessitat de fer-ho perquè el fracàs en intentar-ho ja és un èxit.

Ha mort na Maria Flaquer Lliteres Rigus (1931-2014) i, de cop i volta, em passen moltes coses pel cap que, tanmateix, sé que no podré expressar com cal. Maria Rigus ha estat una persona molt important per a mi; això tots els que em coneixeu ho sabeu del cert. De vegades, quan escric aquestes notes per publicar a *Cap Vermell* tenc la sensació que hi fic massa qüestions personals, que mescl història i sensacions, i no sé, a hores d'ara, si això és bo o dolent. Ara, evidentment, faré el mateix. I convertiré aquesta Documentació Gabellina i Oriental en una qüestió estrictament personal. No pot ser d'una altra manera.

Perquè Maria Rigus ha estat una mare per a mi i també, a la vegada, ha representat una part de Capdepera que és la que més he estimat, la que més m'ha fet sentir orgullós de ser gabellí, la que finalment ha donat sentit a la meua vida fins ara. Sense ella, sense la seva inspiració, no sé fins quan podré mantenir aquesta actitud, aquests sentiments, aquestes sensacions de pertànyer a un corrent mil·lennari que ens empeny cap el futur amb tota aquesta força que han acumulat els que ens han precedit en aquesta «gran aventura» gabellina, oriental i universal que és la nostra vida i que fins ara ha estat el *nostru* poble, la nostra pàtria.

Jo, efectivament, podria contar moltes coses, moltes anècdotes; podria donar quatre detalls del que ha estat la seva vida, des del seu neixement, passant per la seva infantesa al costat, en part, de la meua padrina Maria al Recreo, el seus petits records de la guerra, els seus grans records de la fam, la relació amb el meu pare Climent, el carrer de la Mar després de casar-se amb Pep Fuster, que, com he dit en altres ocasions, també era ca meua; la botiga de Cala Rajada, els berenars amb en Tonyico *Barruà*, el trempó meravellós per sopar, la feina pels hotels... els diumenges d'estiu a sa Font de sa Cala...

Però tot això ara és fum!

Perquè el més important que ha escampat i ha deixat aquesta dona immensa no són quatre detalls, quatre anècdotes, quatre records... A mi m'ha donat i m'ha deixat molt més que tot això: el seu exemple, la seva actitud i uns valors que mai no hauria d'oblidar.

Deia que Maria Rigus havia estat una mare per a mi i ara, si faig balanç de la nostra relació, veig que sempre m'ha acompanyat, sempre m'ha fet sentir la seva presència que, ara més que mai, continua present dins el meu cor. Moltes de les coses que sé les he après al seu costat o me les ha ensenyat ella mateixa. Darrere el seu posat humil, s'hi amagava una gran fortalesa que m'agradaria conservar per a mi mateix: humilitat i fortalesa, ja teniu dos dels valors que ella ha atresorat i regalat als qui ho han volgut aprendre.

Per altra banda, m'ha ajudat molt en les meves curolles «investigadores» del passat més immediat de Capdepera i dels gabellins. Encara no fa molt em va donar clàries d'uns personatges anomenats en una carta i que no sabia d'on sortien; també em va identificar molts dels *homus* d'una fotografia que qualque dia publicaré. Era, per tant, també el meu referent en això: en la vida gabellina, en la seva evolució. Coneixia tots els noms, les dates, els carrers, els veïnats de cada un d'ells, i opinava amb una gran llibertat i respecte sobre el món i la bolla d'aquest petit univers que és Capdepera, i jo, no cal dir-ho, l'escoltava embadalit. Per tant, era també

companya i mestra, perquè, a més de fer-me companyia, m'ensenyava coses noves cada dia, i ara que no hi és la trob a faltar i s'ha creat dins mi un buit que no puc ni imaginar com aconseguiré d'omplir.

Aquests dies, com us podeu imaginar, he anat una mica perdut, m'he trobat tot sol davant la immensitat d'aquest cel sense estrelles, però he mirat l'horitzó i s'hi ha dibuixat el seu somriure i aquest cel fosc s'ha il·luminat i he vist que l'estrella que més brillava en el firmament era el somriure de Maria *Rigus*. No, mai no podré oblidar aquell darrer somriure que em va regalar i ja per sempre serà el tresor més valuós dels que mai tendré.

Segurament passaran els dies, passaran els anys, tot seguirà el seu camí, tot tornarà a la «normalitat», però jo cada diumenge baixaré caminant a sa Font de sa Cala i faré l'horeta damunt una de les muntanyes d'alga i somiaré en tot això que ens ha passat al llarg de la vida.

Si no hi ha res de nou, seguiré amb les meves curolles i potser fins i tot escriuré qualque cosa sobre aquest món que ens ha tocat viure, però quan pens que no la trobaré a ca seva per demanar-li això o allò, se'm fa un nus a la gola i me n'adon que no, que no ho he après tot en els llibres, que les biblioteques més importants són les persones i que quan aquestes no hi són no hi ha res que les pugui substituir.

Sé, per tant, que amb ella se n'ha anat una part molt important de la meua pròpia memòria. Arrib al carrer Baptista i quan som enmig del carrer, entre el número 12 i el número 7, intuec que estic al final d'un camí i no sé si n'hi haurà un altre a seguir, un altre camí per continuar perseguint aquesta quimera gabellina que és l'únic que realment ens fa sentir persones.

I tot em ve a la meua petita memòria: Capdepera és un nigul que s'enlaira molt lluny del *nostru* abast. Capdepera se'ns esmuny. I estic trist, però també estic content perquè he entès alguns dels missatges que se'ns ha transmès, no sé si els més importants, però que crec entendre que són grans, molt grans i que és l'únic que no ens podran robar.

Mirant enrere, veig moltes coses, molts paisatges, moltes olors, molts colors, camins que travessen pinars *immensus*, *capficus* dins *aigus* transparents, vegues sota

Font de sa Cala, estiu de 1961. Jo davant na Maria *Rigus*, amb na Francisca *Rigus*, na Maria i na Francisca *Sabatera* i na Paquita Robles.

El somriure de Maria *Rigus* en un balanci de l'Hotel Castellet

pins altíssims, llargues converses que resumien el que és encara la humanitat, feina i lluita davant les dificultats, un carrer de la Mar boirós i ple de misteris que pujaven cap al Castell i sobretot aquella sensació de sentir-te bé, de sentir-te estimat, i moltes i moltes més coses que amb ella he après... Però n'hi ha una que potser és la més rellevant de les que m'ha ensenyat i que té un valor incalculable i per això no vull de cap de les maneres deixar de dir-la avui i aquí: Maria *Rigus* tenia una fidelitat irreductible i insubornable cap a la seva gent, entre la qual he tingut la sort i l'honor de comptar-me. Gràcies per tot.

BRINDIS

Són poques les paraules per a contar la vida.
La mà del temps,
estrenyem-la, però sense mai retenir-la.
Que els gestos siguin continguts.
Només posar la mà necessitada amb urgència quieta sobre una espatlla un moment.
Llavors l'aigua s'atura.

Joan VINYOLI, *Tot és ara i res*, 1970.

Pedra, per quan convé per la bona custòdia d'aqueixa vila y de tots los altres lochs y possessions del terme que la Torre Segua que està començada en la Puncta de la Cala Rejada sia acabada com sia necessària per correspondre a les altres torres que, per manament i ordre nostre se son constituïdes en aqueixes marines per tant vos diem, encarragam i manam, fassau passar mestrança en dita torre de la Puncta de la Cala Rejada i sense llevar ma d'aquella ni parar cap dia la façau pasar envant fins sia acabada ... (Artà en el segle XVI, Antoni Gili, pàg. 193).

L'any 1585 el Virrei de Mallorca Lluís Vic visitava les torres costaneres. *Vi cala Çega adonde los de Artà haran una Torre quando tengan la Platica para Menorca* (Ibid, pàgina 199). La Plàtica era una llicència que concedia el Rei i el seu Consell d'Aragó per rebre i guiar tots els vaixells que feien el trajecte entre Menorca i Mallorca. El guiatge fou concedit a Alcúdia.

En aquell temps el topònim Cala Rajada encara no estava del tot consolidat, almenys oficialment, ja que en aquest segon document és substituït per cala Çega. De tota manera la torre Cega fou la primera infraestructura portuària que tenguérem a Cala Rajada; imprescindible per vigilar les naus que hi atracaven i per guardar veles i timó, d'aquesta manera impedié que durant el temps que les naus hi estaven ancorades fossin robades per esclaus fugitius o bandejats.

El significat del topònim fa referència a les rajades, aquests peixos que viuen a fons sorrencs i que a l'hora d'aparellar-se, finals d'abril o principis de maig, s'acosten a la vorera. Aquest ritual d'aparellament el poden fer a uns tres metres de fondària, cosa que permet ser visualitzat des de la superfície. Així les rajades que vivien en els fons sorrencs situats entre el Faralló i el cap Vermell iniciarien els rituals de la procreació davant les dues platges de Cala Rajada, cosa que davant la platja de s'Arenallet d'Albarca, encara es poden observar, cada any, rajades en el ritual d'aparellament (referències orals de Sandra i Jordi, biòlegs del Parc Natural de Llevant).

Segons Jeroni de Berard, any 1789, Cala Rajada s'estenia des de cala los Gats fins a na Ferradura. Tot i les imprecisions a l'hora de concretar les dimensions de la cala el topònim ja estava consolidat. També apareix en el Mapa del cardenal Despuig, any 1784.

A mitjan segle XIX, quan va desaparèixer el perill de corsaris i altra pirateria, sorgí una petita burgesia que inicià el comerç per la mar. Aleshores s'arranjaren a les Illes nombrosos indrets costaners que permetien el trànsit de mercaderies; aquests llocs rebien el nom de port seguit del nom del poble al qual pertanyien: port de Sóller, de Pollença, d'Alcúdia, de Valldemossa, d'Andratx, de Felanitx. En alguns casos el topònim port substituï el de cala; per exemple, cala Manacor passà a anomenar-se Porto Cristo.

Llavors el fet de gaudir d'un port donava prestigi al municipi, era un indicatiu de modernitat i de progrés, raó suficient per a promoure la substitució de l'antic topònim. Avui en dia també passa: el camp de golf de Sos Sastres ha passat a anomenar-se Rocaviva; cala Mosques (Llucmajor) s'ha convertit en cala Blava. Els topònims també estan sotmesos a l'especulació, la substitució i a l'oblit.

A Capdepera, a mitjan segle XIX, s'obrí el carrer del Port, un nom que recordava una antiga aspiració local. Durant dècades, tot i la insistència dels comerciants locals i dels pescadors, els projectes per a la construcció d'un port a Cala Rajada restaren paralitzats. Finalment s'iniciaren el 21 de febrer de 1933.

Un port és un abric natural o artificial situat a la costa que ofereix refugi a les naus i permet l'embarcament i desembarcament de persones i mercaderies. A la nostra costa aquests espais portuaris estaven allunyats un de l'altre; les barques de pesca aprofitaven la platja, en canvi, les naus tragineres es refugiaven dins cala Gat, però el trànsit de mercaderies es feia per l'embarcador de Cala Rajada. Aquella dispersió de les funcions portuàries crec que ha ajudat a conservar el topònim de Cala Rajada, perquè feia necessari concretar el nom de cadascun dels indrets portuaris. En el mes d'agost de 1878 en Miquel Garau Terrassa, propietari de Can Climentó, sol·licitava permís a l'Ajuntament per repartir uns terrenys en solars en el lloc de Calarrachada.

En el cens municipal de 1889 apareix un apartat amb l'encapçalament de *El barrio de Cala Rayada*. Una referència interessant perquè recorda els orígens etimològics del topònim i dóna nom a una altra realitat, ja que convertia la cala en un extens territori que incloïa Son Moll, Na Cabrona i les possessions de Can Patilla, es Coll d'Os, Can Climentó i ses Roges.

Actualment la primitiva cala ha desaparegut completament; en el seu lloc hi ha un port on hi troben refugi barques dedicades a la pesca professional, però la majoria treballen en el sector turístic o destinades a satisfer el temps d'esbarjo dels seus propietaris. El topònim Cala Rajada dóna nom al port i a un extens nucli urbà dedicat, quasi exclusivament, al turisme.

21 octubre

Benvolgut "Portalet" de Cap Vermell...*Biel Mir*

Ja saps –permeteu-me que us tutegi– que el paladar és molt més agraït que la vista, quan parlem de fer contenta la gent. El paladar no té ulls i, per tant, al paladar no se li poden posar cucales. Com a molt, si vols, alguna pròtesi per tal de redreçar queixals i/o genives, i poca cosa més. Tant la mel com la patata poden ser exquisides, tot depèn de la delicadesa amb què siguin tractades

tics propietaris en són els ciutadans. Malauradament, molts ciutadans es pensen que la propietat és tota seva i no compartida com resulta en realitat, de manera que volen fer i desfer sense tenir en compte les opinions dels altres, o tracten el restaurant a cops de peu, perquè les reparacions i altres despeses ja les pagaran el cuiner o qui sigui.

La marca és un element de vital importància comercialment. El nom de marca permet i afavoreix la transmissió d'informació entre consumidors. Tant serveix per construir un imaginari positiu com per destruir la imatge d'un producte o servei que no aconsegueix les expectatives. És més fàcil anomenar el nom del restau-

Norbert Schäfer. *Partytime.*

des del seu origen fins a la taula on seran servides. Així i tot, ni que les dues estiguessin subjectes a Denominacions d'Origen (D.O.), trobaríem paladars amb capacitat d'apreciar-les i d'altres que no sabrien diferenciar-ne cap de les seves propietats. Si és el comensal a qui tot això li passa, el problema el té ell. Però si és el cuiner, ai, el problema és de l'amo del restaurant!

El que no saben alguns polítics d'aquest país és que el restaurant no és seu; ells només en són els cuiners, *mai-tres*, cambriers... dels restaurants on treballen. Els autèn-

tant on hem dinat bé que explicar el lloc on es troba, per posar un exemple. Però sempre, sense excepcions, la marca que es vol potenciar ha de ser coherent amb les característiques del producte o del servei que s'està promocionant.

Pel que fa a les marques Cala Rajada, Capdepera, Canyamel, sa Mesquida, Font de sa Cala, i altres noms associats al municipi de Capdepera, és evident que Cala Rajada ha estat dominant per damunt les altres durant molts anys. Però algunes d'elles han creat la seva imat-

ge de marca desmarcant-se d'aquella: Canyamel, sa Mesquida i Font de sa Cala en són algunes. Al meu entendre, això ha estat possible gràcies a que qui cuinava els seus afers va saber aïllar-se de la resta.

De Cala Rajada tenc la sensació que alguns empresaris s'han fet forts quant a dirigir *la cuina* local. Han aconseguit deconstruir la població al seu favor i molts altres empresaris no han sabut o no han pogut contrarestar la seva força: per exemple, les botigues que han hagut de tancar o de transformar el negoci, o d'adaptar la temporada a la disponibilitat de clients imposada per l'afluència turística. És evident que els operadors turístics, des d'Alemanya o des d'on sigui, han afavorit en gran manera aquest desequilibri, de la mateixa manera que se'ls pot agrair la seva tasca durant els anys de bonança i de vaques grasses.

Quan la font ja no raja tant toca discernir: si podem criticar aquells que ens van donar de menjar abans però que ara ens ofereixen aliments en mal estat, o si hem de callar i aguantar. Si ens donassin verí per menjar, callaríem? Les condicions que van posar en els bons moments, anaven bé a tots. En els mals moments, els guanyats han de quedar només a una banda, o s'han de repartir?

L'argument bàsic per contrarestar aquests darrers paràgrafs i exposar que no es pot fer res més i que ens hem de conformar amb el que tenim és parlar de la llei de l'oferta i la demanda. Jo no hi estic d'acord, perquè aquesta és l'excusa d'aquells a qui ja els van bé les coses i no volen fer res per tal que també les hi vagin bé a altres conciudadans. Els cuiners, *maitres* i cambriers d'aquest gran restaurant que és Capdepera, com a municipi, estan obligats per mandat a treballar per a tothom, i no només per a quatre o vint-i-quatre, ni tampoc per captar socis del seu club polític de cara a les properes eleccions. En el repartiment de l'esforç que han fet els darrers equips de govern de Capdepera (probablement, també a la majoria de municipis del país) sembla clar que no treballen per a tots perquè no poden o no saben prendre el municipi com una marca a promocionar, amb uns valors i unes característiques concretes. I són els ciutadans els qui defineixen la imatge de marca del seu municipi integrant-se al projecte conjunt avalat pels equips de govern i de les empreses. Al client, l'hem de mirar tots amb cara de servei i de felicitat no només fins que se'n va, sinó fins quan torna a venir! Però voluntat de servei no és servilisme, ni tampoc violència competitiva: quan el turista ja no és aquí els ciutadans sí que seguim aquí. Per tant, la pregunta obligatòria és: estam els ciutadans preparats per construir una marca Capdepera amb uns valors i unes característiques concretes? Sí o no. I, donat que les segones preguntes estan a l'ordre

del dia, posats a consultar: quins són els valors i les atribucions que volem que es promocionin del municipi?

Obrir el debat pot ser obrir la caixa dels trons. Tots hem de tenir clar que transformar la imatge del municipi comporta canviar coses que ens afectaran. Els costums personals són molt forts, i s'ha de ser fort per acceptar canviar-los, i molt més fort per acceptar que els canvis vinguin d'un projecte comú en el qual podem trobar coses que ens desagradin.

El que està clar és que els amos del municipi de Capdepera són tots els ciutadans censats, que som els qui paguem. Si hem de crear una marca (o diverses marques, separant Cala Rajada i la resta de nuclis de població), s'ha de tenir ben present com es determinen els seus atributs, per tal que els ciutadans també rebem els beneficis, i no només les pèrdues. Les marques, però, han d'estar en consonància amb allò que es vol aconseguir; i allò que es vol aconseguir, tot i que pugui ser difícil, ha de ser assequible, no podem vendre cortines de fum per aixoplugar-nos. Hem de tenir paciència i les idees i la voluntat ben clares.

Si ha de ser patató, que sigui patató; i si ha de ser mel, que sigui d'abella. Això sí: amb la gent, i per a la gent: i els d'aquí també comptem, no només els turistes.

10 novembre

A en Jaume Melis Mengol, in memoriam

Josep Terrassa

"En aquesta hora de comiat no pot faltar aquesta darrera abraçada de tots aquells que formam i empenyem la revista Cap Vermell."

El traspàs de Jaume Melis Mayol *Mengol* ens dol. Els amics que feim la revista digital *Cap Vermell* sentim la pèrdua d'una persona propera i estimada. En Jaume sempre ens ha acompanyat en tots els actes públics que hem organitzat des de desembre de 1980. El tenc present, per exemple, en els actes d'entrega dels **Premis Cap Vermell** que hem celebrat al Teatre Municipal de Capdepera. Com a home metòdic i ordenat que era, sempre agafava seient, més o manco, en el mateix indret, a la segona o tercera fila, just darrere de la que teníem reservada per als convidats. Sempre era dels primers a arribar.

Indirectament, en Jaume sempre ha estat lligat amb la gent i les curolles de *Cap Vermell*, primerament mitjançant la filla, Mari Germa, que participà en la fundació de la revista i amb la qual sempre s'ha sentit lligada. Anys més tard s'hi afegiria el fill Tomeu. Darrere aquests vincles familiars hi havia en Jaume, sempre encuriós per allò que fèiem o publicàvem.

La via familiar no era l'única connexió que tenia en Jaume amb *Cap Vermell*. Jo mateix, en aquests darrers anys, he cercat la seva col·laboració per incorporar els seus coneixements i llarga experiència als meus escrits sobre la història de Capdepera. En Jaume, als seus 95 anys, em permetia capbussar-me en el conflicte de la Guerra Civil perquè va viure'n els esdeveniments, en va conèixer els personatges i era dipositari d'allò que ha estat maltractada: la memòria històrica.

A finals d'estiu el vaig visitar per parlar bàsicament de l'espiritisme local, un tema difícil. Una referència que em va donar va ser que el seu sogre, en Tomeu Melis Alzina *Saletes*, combregava amb aquesta creença. Aleshores ho vaig relacionar amb la crisi que patí la Junta Rectora municipal del Front Popular a finals d'abril de 1936, quan el seu president, en Miquel Julià Melis *Pruna*, féu tancar en bon diumenge l'església parroquial. No he conegut persones més pulcres i èticament primmirades que els espiritistes. Per això entenc que, malgrat les justificacions d'en Miquel *Pruna*, en Tomeu *Saletes* no podia acceptar aquella manca de respecte cap aquells que professaven unes creences dife-

rents de les seves, encara que fossin els seus "enemics" polítics. Per aquest fet dimití com a vocal de la Junta Rectora.

Amb el traspàs d'en Jaume sent que darrere meu s'ha tancat una porta i que el meu redol s'ha fet una mica més petit.

En aquesta hora de comiat no pot faltar aquesta darrera abraçada de tots aquells que formam i empenyem la revista *Cap Vermell*.

Descansa en Pau.

12 novembre

COLUMNA CORCADA

Exercir la llibertat, assolir la dignitat

Jaume Fuster

*Exercir la llibertat,
assolir la dignitat*

Cap Vermell publicava, dies enrere, un article referit a sor Adela Blanes, una monja que duu seixanta anys treballant a Egipte, amb un objectiu molt clar (ultra les tasques d'evangelització inherents a la seva condició de religiosa). Aquest objectiu que dic no és altre que el d'e-

Norbert Schäfer. *Autumn Day*.

ducar les dones, i especialment les més joves, a fi que prenguin consciència de la seva condició d'éssers humans lliures i no acceptin un paper d'absoluta submissió a l'home. Sor Adela, en el redol en què es mou, sembla que ha aconseguit eradicar els matrimonis de nines d'onze o dotze anys d'edat, o també la circumcisió. És a dir, que ha obert esclotxes de llibertat en el cor d'un poble, i amb aquesta, ha inoculat gavaldals de dignitat en el cor de la gent.

Però, aquestes falques són males d'encastar dins la pedra de societats tancades. Al dia següent de la publicació de la bella notícia de la condecoració de sor Adela, Antoni Bassas entrevistava els periodistes Gervasio Sánchez i Mònica Bernabé, a l'*Ara Balears*, en relació al treball desenvolupat per aquests dos professionals a l'Afganistan. Parlaven, en aquesta entrevista, dels mateixos problemes –no resolts– de matrimonis de nines de 10 anys, infants encara, per les quals un home paga una quantitat i converteix una persona en una propietat, “com qui compra una taula: jo he comprat una dona i puc fer-hi el que em doni la gana”. Deia Mònica Bernabé, qui ha viscut molt de temps en aquell país: “Després de tants d'anys, crec que és molt més bèstia la violència que les dones pateixen a casa que no pas les restriccions que poguessin imposar els talibans a la vida pública. La societat afganesa és completament conservadora i mas-

clista, i és una violència acceptada pel conjunt de la societat”.

De restriccions a la llibertat de persones i col·lectius, de pobles i nacions, desgraciadament en tenim cada dia molts d'exemples esborronadors, arreu del món. Per fortuna, nosaltres gaudim d'una situació de privilegi. La vella Europa és un dels espais del planeta on les persones podem exercir la llibertat i, per tant, assumir un paper digne, com a individus i com a col·lectius. Sempre? Be..., més o manco. Per desgràcia, també a ca nostra, a la vella Europa, encara tenim prou mostres d'intolerància, quan no d'atacs directes a la llibertat i la dignitat de les persones, com per veure que tenim molt de camí per fer.

En el mateix *Ara Balears* que us he dit, un lector hi havia fet arribar unes paraules de Blai Bonet, de 1972, que està bé que repassem: “No és potser just declarar el dret a la llibertat? És just i estrictament obligatori: no fer-ho és un atac a la dignitat humana i una ofensa a la resta dels homes. La nostra renaixença humana oberta a la pàtria única, que és tota la terra, ha començat: és la política de les accions que tenen possibilitat d'acabar bé, d'acabar amb sentit i de no acabar mai més amb un dels nostres homes en un penal o en un exili. I en un altre paràgraf, l'enyorat escriptor santanyiner centra una mica més el seu objectiu: “El català, com l'Home, té el

Norbert Schäfer. *Friendship*.

deure de ser lliure, tota l'obligació de la llibertat, tenint esment que la llibertat no s'ha de demanar, ni exigir, ni molt menys comprar, ni molt menys esperar... Esperar la llibertat, quina vergonya! La llibertat s'ha de cercar, s'ha de trobar, s'ha de fer progressar i, després de totes aquestes accions, la llibertat s'ha de merèixer”.

Bé, el passat dia 9, els catalans del Principat van exercir la llibertat a què obliga la mateixa condició humana – que no s'ha de demanar, com diu Blai Bonet, especialment a qui ja saps que te la negarà – i amb aquest exercici, als meus ulls van esdevenir un poble digne, a despit que el govern i els fiscals vulguin fer tala en el camp d'aquells que han provat de sentir-se lliures.

18 novembre

SA CAMIONA / 9:
Un racó molt ric

Toni Coix & Meyme

–Diuen que Calvià és un dels municipis més rics d'Espanya, però jo crec que Capdepera li trepitja les sabates, almanco potencialment. En els anys 60 i busques no existia, encara, el desenvolupament turístic en

termes absoluts que hi ha a Calvià. Però, per desgràcia (no per a Calvià sinó per a Capdepera), no trigarà a superar-lo. El tros de litoral entre Cala Torta (més o manco) i Cala Mesquida i la platja de Canyamel és un dels més bonics de Mallorca; particularitat, aquesta, que és especialment favorable pel turisme.

El diàleg és entre Pere Sureda, l'inefable dibuixant del típic Calafat, i en Gabriel *Gafim*, dintre

la camiona, abans d'arribar a Capdepera:

–Però aquest desenvolupament no serà per ara, que estam en crisi; serà per a més endavant. Tu i jo, segurament, ja criarem vaumes (gràcies a Déu) i no ho veurem (gràcies també a Déu). Però no hi ha dubte que la costa de Capdepera no ha arribat més que a una part petitíssima de les seves possibilitats. Ja veuràs quan les coses, per desgràcia, es converteixin en la destrucció de Mallorca, que no trigarà molt, i que ja camina a passes

de gegant... Aquesta successió de cales, platges, pinars, muntanyes, muntanyoles, bellíssims camps, la topografia, tan moguda i variada, serà presa fàcil de la indústria més important de l'illa. Però nosaltres podem estar tranquils, perquè és molt probable que ja no ho vegem...

Sa Pedruscada plena d'alga

–Pere, no som tan vells, tampoc!

–Sí, Biel, ho som. I ho som perquè ja, en certa manera, ens en fotem, o sigui que ja li hem donat pedaç. Tanmateix la pell ja és del llop. Ara els llops tenen mala premsa. Tothom va contra ells. Tot això es fa per fer la punyeta a Rodríguez de la Fuente, que és amic dels llops i ho ha proclamat. Com que ha fet bitllets i té molt d'èxit amb les dones, se li té molta enveja. I ara li volen fer la guitza anant contra els llops o cans salvatges, dels quals han volgut dir que anaven mesclats amb xacals americans. Amb una paraula, que vivim a un país on l'enveja i la mala llet predominen per damunt tot.

Hi ha poques persones vives que hagin pogut conèixer així la platja de Son Moll

En Pere Sureda i en Biel Fuster parlant camí de Capdepera

—Un llop a lloure, igual que els cans que van de carn, s’han de llevar d’enmig. Això està clar. Però no importa armar tanta bulla. Quatre facinerosos que per televisió veren en Rodríguez de la Fuente jugant amb els seus llops, la hi han promesa, i això és tot. No debades són barbaritats els ramats d’ovelles que per fora vila han estat víctimes dels cans salvatges, escampant la mort dels animals pertot arreu. Diuen que per devers Capdepera hi ha un “municipal” que els porta més drets que un fus, als cans assassins d’ovelles, sobretot si són propietat d’estrangers...

Antic dibuix des de sa Torre Cega

—I ja que anomenes Capdepera, que és cap on ens encaminam, parla’m del poble, dintre aquest habitacle ambulat farcit de variada i tafanera fauna...

—Idò, aquest poble, amb la gola de cercar l’alçada defensiva i estar aixoplugat pel Castell, està encastellat damunt un coll que té vistes privilegiades (com ha fet palès aquell d’allà darrere, d’es Claperàs) per la part d’Artà, i per la de Cala Rajada. Si una és deliciosament hermosa i fina, l’altra ho és més. De tal forma que el mateix poble, tot i el seu complex de formigueta agrícola i mercantil, no té per què varar damunt la vorera de la mar, perquè la seva situació (aprop i dominant-la) és molt més avantatjosa. Dos quilòmetres, si arriben, no son rés. I si els gabellins volen banyar-se o rentar-se a la mar les carns tapades, agafen la moto o el cotxe i no ho paga parlar-ne!

—Que no hi havia un cert antagonisme, un temps, entre Cala Rajada i Capdepera? Em referesc a aquella gelosia, natural entre la gent de la mar i els “cucs de terra”, que ara s’ha exacerbat amb el progrés de les riberes.

—Hi havia quelcom més que gelosia, i no ja en el cas de Capdepera i Cala Rajada, sinó en tots els casos similars — parl en general. Els pobles que tenen ports o platges turístiques varen pensar que havien tret a la loteria

Canyamel, any 1914

amb això dels banys de sol i de sal. I un sentiment colonitzador o imperialista va ofuscar certs esperits cavernícoles, d’aquells que un temps no podien sentir parlar de les marines ni dels arenals. I començà l’explotació de la nova colònia, que tingué poca durada — si és que va existir en termes d’una certa entitat —, el temps que “sa colònia” va igualar o superar en importància econòmica a “sa metròpoli”. Una volta haver fet una sèrie d’abeuradors, posar llum pertot, asfaltar tots els carrers del poble i més n’hi hagués, va augmentar la burocràcia i la policia municipal. S’ha anat pensant que si no cuidaven la vinya així com cal, la vinya deixaria de donar vi. I d’aquesta manera les coses s’han anat component fins aconseguir el desitjat i harmònic equilibri.

Platja de Canyamel, any 1928

—Segurament, idò, en aquests pobles on encara això no hi és poden estar tranquils que no trigarà molt a ser-hi. Aquestes fregades i tutups i esclats amb obres, reformes, plusvàlues, ordenances, millores i tuberies han estat freqüents, pintorescs i, qualque vegada, escandalosos. No conec cap poble que se n’hagi alliberat, d’aquesta pesta, que ha estat general a Mallorca... i a la Península i pertot arreu de la Mediterrània. En temps d’Aristòfanes i altres grecs molt més il·lustres que aquell genial escriptor de teatre, però tant o més pocavergonyes que ell, la mentalitat mediterrània ja era propensa a aquesta casta de contubernis.

–Em sembla molt interessant el fenomen que dius que ha passat als pobles amb litoral turístic. Però m'has de permetre que et digui que tinc dubtes que això sigui real. La teva imaginació va massa de pressa. No neg que l'assumpte tengui un fons de versemblança que el faci creïble, però d'això a que realment sigui així, a aquestes

alçades, que existeixen zones encara no urbanitzades que no compten amb enllumenat públic, amb faroles sense estrenar, que han de pagar contribució com si fossin urbanitzacions consolidades, em costa de creure. Bé, ens atracam a Capdepera...

Norbert Schäfer. *Coloured Emotion*.

Gestoria Administrativa

Maria José Bestard Morató

Gestora administrativa, Llicenciada en dret

Carme Mut Barceló

Advocada, Administradora de finques

C/Magallanes, núm 52 · Cala Rajada

Telf. 971 56 59 65

Fax: 971 56 59 62

1 octubre

DOCUMENTACIÓ GABELLINA I ORIENTAL (24)

La llum d'es Carregador

Fa anys que jo també cerc la llum i, de vegades, ho faig pel Carregador, on dic, seriosament i en broma a la vegada, que hi ha el centre de l'Univers. Allà hi vaig conèixer la dona que avui presentam en aquesta Documentació Gabellina i Oriental, i ho feim amb un poema dedicat a Antònia Melis Cursach *de ca s'Apotecari*, de la qual ja he parlat en altres ocasions.

L'autora del poema, S. J. Litherland, és una poetessa anglesa que passa una part de l'estiu a Capdepera des de temps immemorials i va ser molt amiga de n'Antònia, a la qual va conèixer a través de la seva mare, Hazel Litherland, que va viure durant vint anys al xalet *Madroño*, situat entre Capdepera i es Carregador. Algunes vegades m'havia parlat de poemes relacionats amb Capdepera, també de fragments de records de converses amb Antònia i amb el seu pare, l'apotecari Miquel Melis, però finalment, aquest estiu, ens ha regalat aquest poema que publicam en aquesta secció de *Cap Vermell*, i que ens ajuda a mirar més aprop i més enfora, i també a tenir més present el record d'aquesta dona gabellina que ens va deixar el 2010.

És, per tant, un motiu de joia incorporar, des d'aquesta secció, modesta i moderada, a S. J. Litherland al món literari gabellí i català en general i presentar aquesta versió del seu poema que, sens dubte, la converteix ja en una autora gabellina, de la qual esperarem més entregues amb delit i impaciència.

La fixació de la versió catalana ha estat, finalment, una obra cooperativa i col·lectiva, en la qual hi han participat, a més de mi mateix, Francesca Pasqual, Joan Insa i Jaume Fuster. També hi han ajudat algunes aclaracions de la pròpia autora. Gràcies a tots ells.

Miquel Llull

Bibliotecari del Golea

NOTES TOWARDS A DEATH BED

for Antònia Melis Cursach

On her pink pillow a fresh flower is placed each day.

Her skin illuminated within as if by a candle, the skin
not papery, but silken. Her eyelids are the finest gossamer.

She is breathing an occasional deep sigh
as if her lungs were apologising for her late arrival
in the deep caves of her coma.

Her mouth cannot speak, gapes,
her old age at the frontier,

at that strange crossing. Her face
has lengthened into a painting by El Greco,
as if the moon is dragged by water, blooms with death,
like white satin petals of the church lily.

She must be at the shore of the mythical crossing. Her unseeing eyes
do not open. The boatman has yet to come.
The smell of the river greets her.

Antònia Melis Cursach i Jackie Litherland.

Antònia Melis, Hazel Litherland i els seus néts, els fills de Jackie.

NOTES CAP A UN LLIT DE MORT

per a Antònia Melis Cursach

Sobre el seu coixí rosa cada dia hi és col·locada una flor novella.

La seva pell il·luminada per dins com una espelma, la pell no de paper sinó de seda. Les seves parpelles són més fines que gasa.

Està respirant un sospir inconstant com si els seus pulmons es disculpassin per la seva arribada tardana a les coves profundes del seu coma.

La seva boca no pot parlar, badalla,
la seva vellesa a la frontera,

en aquesta estranya cruïlla. El seu rostre s'ha allargat dins una pintura d'El Greco, com si la lluna fos arrossegada per l'aigua, floreix amb la mort, com pètals blancs de setí dels lliris de l'església.

Ha d'estar a la vorera de la mítica cruïlla. No obre els seus ulls cecs. El barquer encara no ha arribat. La flaire del riu li dona la benvinguda.

One by one the vital organs are closing down
as if little shops have no more customers,
no more chat at the counter, no more Antonia

calling behind her shutters, *Sí*.
And her never changing dining room to enter
like a still life painted 50 years ago,

the candelabra, the oil lamps, the heavy framed paintings,
the rocking chairs, the cool tiles.
We sit contentedly as she moves in her house, a tall slim figure
straight backed like the chairs, she is bringing *cava*
always called *champán* and the large cake-size *ensaimada*.
The children eye up their portions.

Above her breathing we talk of Antonia and my mother,
two ladies dressed to kill as they restaurant on the *Borne*
and an eyebrow moves when we mention she was pretty.

Laughter covers her like pristine sheets
and is fragrant as the new flower on her pillow.
Laughter is the last thing she will hear from us.

Adiós Antonia, who walked as swiftly as a soldier.
She is walking into the woods behind Es Carregador,
my mother and she, disappearing into the pines,
their dogs joining them one by one, Sam and Frankie,
and Beauty rescued from the sea and bound together paws.

She is gone, not to the crossing, nor is she at the river,
that is not her country. She would not leave Capdepera,
its scents, and the square where her father drank coffee,
the narrow streets, the shuttered houses, perched
on the hill under the sentinel castle.

Unchanging Capdepera, unchanging Es Carregador,
receive Antonia into your streets and woods, into the cafés,
especially the Oriente and the old one with *leche fría*.
Receive her for drinks at the Aguait, for *paella* at the Tennis Club,
for *lechona* at La Torre. Receive her for *calamares* at the Marítimo,
and receive her onto the terrace of La Esquina

where the sun rises into her eyes,
where the full moon will always appear
like a fresh rose on the pillow of her sea.

S. J. Litherland

Un per un els òrgans vitals s'estan tancant per sempre
com petites botigues que no tenguessin més clients,
no més xerrades al taulell, no més Antònia

cridant rere de les seves persianes, *Sí*.
I el seu immutable menjador per entrar,
com en una natura morta pintada fa cinquanta anys,

els canelobres, les llums d'oli, les pintures amb vases gruixudes,
els balancins, les rajoles fredes...
Ens asseim amb satisfacció mentre ella es mou per ca seva, una figura alta i prima,
esquena dreta com les cadires, serveix *cava*
sempre anomenat *xampany* i la gran *ensaïmada*.
Els nins es mengen les seves tallades amb els ulls.

Sobre la seva respiració parlo d'Antònia i la meva mare,
dues senyores vestides com per matar al restaurant del Born
i una cella es mou quan esmentam que era bonica.

La riulla la cobreix com un llençol primigeni
i és perfumada com la novella flor en el seu coixí.
La riulla és la darrera cosa que escoltarà de nosaltres.

Adéu Antònia, que caminava tan aviat com un soldat.
Camina pel bosc de darrere es Carregador,
la meva mare i ella, desapareixent entre els pins,
els seus cans es reuneixen amb elles, un darrere l'altre, Sam i Frankie,
i Beauty rescatat de la mar amb les potes fermades.

Se n'ha anat, no cap a la travessa, ni tampoc és al riu,
aqueix no és el seu país. Ella no se n'aniria de Capdepera,
ni de les seves olors, ni de la plaça on el seu pare prenia cafè,
ni dels carrers estrets, ni de les cases tancades, enfilades
al turó sota el castell sentinella.

Immutable Capdepera, immutable es Carregador,
rebeu Antònia als vostres carrers i boscos, als cafès,
especialment a l'Orient i a l'antic amb *llet freda*.
Rebeu-la quan va a cercar begudes a l'Aguait, *paella* al Club de Tennis,
porcella a la Torre. Rebeu-la quan va a cercar *calamars* al Marítim,
i rebeu-la a la terrassa de *La Esquina*

on surt el sol als seus ulls,
on sempre apareixerà la lluna plena
com una rosa fresca sobre el coixí de la seva mar.

S. J. Litherland

NATS

Gener

- Dia 1, Chloe Akua Requena Dwomoh, de Vicente i Nana Akua.
 Dia 13, Amina Alloui Mateo, de Said i Tania Sabrina.
 Dia 14, Liam Elías Giraldez Schmidt, de Lorenzo Adrián i Kristin.
 Dia 15, Paula Alzamora Pessoa, de Javier i Perla María José.
 Dia 16, Gerard Cruz Sureda, de Jesús i Margarita.
 Dia 22, Selena Herrera Buschner, de Víctor Manuel i Judit.
 Dia 24, Ariadna Vadell Dols, de Marc i Margarita.
 Dia 27, Durim Sinani, de Nadi i Sherife.
 Dia 27, Martí Andreu Bestard, d'Albert i Rosa Ana.

Febrer

- Dia 1, Ainhara Ramos Asensio, de Miguel Ángel i Joana.
 Dia 14, Paula Valentina Griebel, d'Achim Peter i Julia.
 Dia 20, Evelyn Reyes Coraizaca, de Carlos David i María Luisa.
 Dia 21, Nora Vives Laabs, de Juan i Lena.
 Dia 21, Adriana Gula Benítez, de Roman i Patricia.
 Dia 21, Roc Martínez Panadero, d'Alfonso i Patricia.
 Dia 23, Amanda Brotad Jezerys, de Bartolomé i Karolina.
 Dia 24, Marcos Roca García, de Santiago i Raquel.
 Dia 27, Maximo Valentín Giménez, d'Evangalina Alejandra.

Març

- Dia 2, Inés Garau Torres, de Miguel i Maria Isabel.
 Dia 9, Noa Colom Álvarez, de Juan Francisco i Raquel.
 Dia 11, Israela Michelle Choez Villafuerte, de Nelly Verónica.

- Dia 12, Daniel Medina Valdés, de Juan Carlos i Leydiana.
 Dia 15, Maria Moragues Barra, de Miguel Ángel i Carmen María.
 Dia 21, Margalida Barceló Soler, de Miquel i Margarita.
 Dia 21, Paula García-Sotoca Moll, de Julián i Francisca.

Abril

- Dia 4, Aixa Costa Pons, de Jaime i Vanesa.
 Dia 8, Nikko Gabriel Botnaru García, de Sergiu i Gabriela Inés.
 Dia 11, Mark Georgiev Shaldarov, de Georgi i Dobriyana.
 Dia 11, Iván Herrera Contreras, de Juan Carlos i María Almudena.

Maig

- Dia 9, Greta Oliver Sánchez, de Juan Luís i Antonia.
 Dia 12, Nil Carrillo Morata, de Francisco Antonio i Sara.
 Dia 26, Cel Maria Antolín, de Miguel i María José.
 Dia 28, Marta Gómez-Quintero Ruíz, d'Antonio i Alicia.
 Dia 28, Jaume Vergara Fuster, de José Francisco i María Antònia.

Juny

- Dia 7, Gema Lucía Sánchez Soliz, d'Hugo i Maritza.
 Dia 14, Xian Yang Zhou, de Jun Ping i Xiao Jing.
 Dia 14, Juan Luís Gómez Blázquez, de Juan Luís i Monserrat.
 Dia 24, Ainhoa López Garau, de Jorge i Laura.
 Dia 26, Katalaya Kiziuk Stefanova, de Kamil Andrzej i Mariya Peteva.

Juliol

- Dia 7, Izan Santandreu Gourcilleau, de Cecilio i Katia Marguerite Estelle.
 Dia 11, Quim Llodrà Vallespir, de Carles Albert i Catalina Maria.
 Dia 19, Violeta Ruíz Risco, de David i Mónica.
 Dia 26, Nerea Icardo Loyola, de Diego Sebastián i Mariela Andrea.
 Dia 27, Martina Gómez Gil, de Cristian Andrés i Verónica.
 Dia 30, Carla María Marín Nicolau, d'Óscar i Margarita Antonia.

Agost

- Dia 1, Marta García Solano, de José Antonio i Ana.
 Dia 4, Firdaws Khiriba, d'Abdlemjid i Khadija.
 Dia 5, Daniel Navarro Heredia, de David i Natividad.
 Dia 7, Carla Llodrà Vilches, de Pedro Luís i Almudena.
 Dia 8, Rachel Zarallo Soliz, de Daniel i Eliana.
 Dia 13, Manuel Ruíz Vidal, de Francisco i Ana María.
 Dia 16, Pere Melis Blanquer, de Bartomeu i Beatriz.

Setembre

- Dia 2, Miguel Vázquez Orpí, de Manuel i Regina.
 Dia 17, Walid Laghdir, de Mohamed i Rachida.
 Dia 22, Sira Sansó Infante, de David i Sonia.
 Dia 25, Soda Diop, d'Ibrahima i Diama.
 Dia 26, Gerard Mariscal González, de Franklin Cristian i Viviana Andrea.
 Dia 27, Dina Lahrazmi, de Kacem i Imane.

Octubre

- Dia 3, Hoyam Essadiq, de Youssef i Hafida.
 Dia 6, Nico García Almendros, de Silverio i María Isabel.
 Dia 9, Alex Yang, de Weiwei i Kangwei.
 Dia 10, Alba Cardiel Morales, de Felipe i Laura.
 Dia 13, Emily Angels Murillo Schütt, de Manuel i Stefanie.
 Dia 22, María Pozo Lorenzo, de Miguel Ángel i Rosa.
 Dia 25, Izan Rodríguez Cañas, de Jonatan i Verónica.
 Dia 25, Ian Barrantes García, de Juan Carlos i Laura.

Novembre

- Dia 1, Aitana García Quiles, de Francisco Manuel i Silvia.
 Dia 24, David Sans Dokjimoo, de Juan Carlos i Chutinan.
 Dia 24, Alex Hermosa de la Parra, de Francisco Luís i Ana María.
 Dia 25, Manuel Vicente Pereira Dalpratto, de Manuel Antonio i Pamela Vanesa.

AGENDA DE LA VILA

Annari Cap Vermell 2014

Dia 27, Amanda Carrizo, de Cristian Ariel i Juliane.
Dia 28, Ariadna Sales Fernández, d'Arturo i Ana Dolores.
Dia 29, Mike Henrique Xavier López, de Mike Henrique i Coral.

Desembre

Dia 5, Fátima Kehel, d'Abdelkader i Ghania.
Dia 5, Helena Merchel Llaneras, de Seweryn Piotr i Elena.
Dia 7, Daila Rodríguez Alonso, de Juan Manuel i Zoe.
Dia 10, Ethan Ventura Sari, d'Andry Yesenia.
Dia 13, Sebastián Santos Bover Cerrato, de Sebastián i Sabina.
Dia 21, Joan Sancho Massanet, de Joan i Sabina.
Dia 31, Malak Rabaï Guerra, de Toufik

NOCES

Gener

Dia 10, Alfredo Moisés Coello Rendón amb Melina Eufemia Vargas Pinela.

Febrer

Dia 14, José Luís Guadix Gálvez amb Angelica Narcisa.
Dia 14, Antoni Ferrer Rosselló amb Marisa Rojas Hurtado.
Dia 21, Miguel Galiano Bazán amb María Luz Dary Gómez Gómez.
Dia 21, Juan Sureda Girart amb Kristyna Pavlova.
Dia 28, Maguette Gueye amb Irene Morales Martí.
Dia 28, Cristóbal Irlés Trujillo amb Barbara Hannelore Buxbaum.

Març

Dia 7, Badara Sow amb María Antonia Obrador Caldentey.
Dia 7, Torsten Dieter Reimers amb Enriqueta González García.
Dia 28, Wilco Eric Venstra amb Birgit Karin Laabs.
Dia 28, Raúl Ramos Gallardo amb Macarena Navarro Robles.
Dia 28, José Miguel Pérez Espejo amb Juana María Pons Estelrich.

Abril

Dia 4, Jaime Montane Cano amb Marion Julia Martens.
Dia 4, Juan Navarro Moreno amb María Dolores Cuenda Díaz.

Maig

Dia 10, José Francisco Vergara López amb María Antònia Fuster Nadal.

Juny

Dia 5, William Labourdette amb Stella Mary Zuccoli.
Dia 14, Miguel Ferrer Hernández amb Patricia Andrades Pérez.
Dia 20, Juan Romero Coronado amb Juan Manuel Ramírez Espinoza.
Dia 21, Albert Mendieta Caldentey amb Elena Noman Guvernau.

Juliol

Dia 4, Rubén Pérez Monzón amb Noelia Salomón Rufo.
Dia 16, Juan Luís Gallego Vega amb Yolanda Bárbara Torres.
Dia 18, José Ramón Picó O'Farrell amb Viktoriya Horbatyuk.
Dia 30, Abdelhalim Mekaoui amb Hanan Bencheikh Azaouyat.

Agost

Dia 29, Ángel Pellicer Macías amb Saray María García del Toro.

Setembre

Dia 5, Miguel Adalid Mallea Cárdenas amb Marina Ayala Lizarazo.
Dia 5, Werner Mathias Brockel amb Barbara Katharina Hahn.

Dia 6, Agustí Nebot Massanet amb Sandra Uceda Rodríguez.
Dia 7, Domingo Chaparro Perera amb Aneliya Lyubomirova.
Dia 19, Jaroslav Novák amb Diana Yulieth.
Dia 20, Eduardo Cabrero Martín amb María Magdalena Tous Sampol.
Dia 27, Carlos Oliver García amb Lorena Linares Muñoz.

Octubre

Dia 10, Bartolomé Sureda Llinàs amb Lorenza Marín Torralba.
Dia 17, Nahuel Pérez Miranda amb Nazaret Hermosa Martínez.
Dia 25, Raul Bernal Infante amb Paula León de Miguel.
Dia 27, José Giménez Pierola amb María del Pilar Pascual Rosselló.

Novembre

Dia 7, Francisco Pons Rodríguez amb Lara Santiago Moreno.
Dia 8, Óscar Marín Franco amb Margarita Antonia Nicolau Servera.
Dia 14, Ghodrallah Karimi Monfared amb Ingrid Brupbacher.
Dia 21, Antonio Damián Mesa Fernández amb Antonia Muñoz Uceda.

Desembre

Dia 5, José Luís Triguero García amb Agripina Rocha Rodeiro.
Dia 7, Miguel María Pons amb María José Antolín Ortíz.
Dia 12, José Luís Arquelladas Osuna amb Ana María Vivancos Espín.
Dia 13, Jaime Faba Sancho amb María Dolores García Marcos.
Dia 15, Andre Hochstrasser amb María Sulene Portela Santos.

FINATS

AGENDA DE LA VILA

Anuari Cap Vermell 2014

Gener

Dia 3, Margarita Servera Melis (1919).
Dia 3, Catalina Serapio Reus (1929).
Dia 5, Joan Ferrer Garau (1939).
Dia 12, Pedro Planas Martí (1931).
Dia 18, Dolores Marco Mairal (1924).
Dia 23, Magdalena Nadal Sirel (1923).
Dia 27, Ana Maria Edreira Mourinho (1968).

Febrer

Dia 1, Ursula Christel Else Marczok Geb. Bienek (1940).
Dia 1, Roman Wieckorek (1960).
Dia 6, Maria Marta Villiger Widmer (1939).
Dia 6, Juan Amorós Mojer (1919).
Dia 24, Antònia Alzina Alzina (1916).
Dia 26, Karl Heinz Lammer (1941).

Març

Dia 1, Dolores Martínez Reche (1917).
Dia 4, Florencio Ferrera Ruiz (1955).
Dia 9, Encarnación Alabarces Martos (1922).
Dia 26, Antonio Malpesa Muñoz (1949).

Abril

Dia 2, Margarita Fullana Calafell (1920).
Dia 4, Maria Morales Onivenis (1924).
Dia 10, Bárbara Fuster Pastor (1924).
Dia 15, Joan Fuster Lareu (1940).
Dia 17, Elionor Fuster Lareu (1920).
Dia 26, Josep Terrassa Sansó (1921).

Maig

Dia 10, Wilma Luise Haselbauer (1927).
Dia 15, Magdalena Vadell Capó (1927).
Dia 18, Margarita Guiscafré Juan (1925).
Dia 26, Francisco Vives lliteres (1951).
Dia 28, Celedonio Jiménez Mellado (1923).
Dia 28, Marcus Pollmann (1959).
Dia 30, Vicente Pérez Sánchez (1952).

Juny

Dia 2, Àngela Pons Vinent (1923).
Dia 2, Maria Antònia Pérez Parra (1943).
Dia 14, Gloria Marín Ortíz (1936).
Dia 19, Catalina Flaquer Artigues (1925).
Dia 21, Guillermo Font Pascual (1975).
Dia 24, Nadal Juan Ginard (1923).
Dia 25, Juanita A. Adrover Gili (1951).
Dia 29, Bartomeu Terrassa Flaquer (1924).

Juliol

Dia 1, Siegfried Jäger, (1949).
Dia 1, Valeriano Marin Montijano (1955).
Dia 3, Víctor Hugo Rincón Ramírez (1963).
Dia 6, Joseph Miró Covas (1944).
Dia 9, Maria Flaquer Lliteras (1931).
Dia 12, Maria Mestre Esteva (1928).
Dia 19, Concepción García Lorenzo (1956).
Dia 22, Melchor Fornès Riera (1928).
Dia 24, Antonio Diez Orpí (1932).
Dia 25, Gerardo Pascual Xapelli (1944).

Agost

Dia 6, Juana Arbona Ventura (1916).
Dia 20, Àngela Lozano Martínez (1951).

Dia 24, Isidra Malpesa Muñoz (1943).
Dia 31, Santos Vargas Medina (1932).

Setembre

Dia 1, Andreas Ring (1960).
Dia 5, Günther Walter Pagels (1939).
Dia 6, Manuel Barbón Zafra (1932).
Dia 6, Manuel González González (1955).
Dia 15, Vicente Garau Serra (1916).
Dia 16, Rita Anneliese Elfriede Heise (1932).
Dia 30, Johann Hinrich Nehring (1941).

Octubre

Dia 3, María del Carmen Ruíz Tous (1926).
Dia 4, Günther Hermann Willi (1934).
Dia 8, Wolfgang Rüschenbaum (1957).
Dia 18, Juan Ferrer Ginard (1918).

Novembre

Dia 4, Catalina Ferrer Cassellas (1929).
Dia 6, Jaime Melis Mayol (1918).
Dia 22, Francisca Fernández Garau (1915).

Desembre

Dia 1, Catalina Flaquer Vaquer (1923).
Dia 2, Pedro Sancho Moll (1938).
Dia 8, Tomás Riera Rubio (1928).
Dia 17, Isabel Lozano Pérez (1922).
Dia 28, Mateu Ferrer Ginard (1920).
Dia 23, Calixto Cruz Díaz (1923).
D 31, Norah García Martínez (1943).

Distribucions
LLEVANT CAPDEPERA S.L.

telèfon 971 565 006 – comercial@distribucionsllevant.com

Alimentació

Vins

**Articles de neteja i per a la piscina,
sal per a descalcificadors...**

**Estris de cuina per a la llar i
l'hoteleria**

Tot per a les matances

Cistelles de Nadal

I molt més!

Resum de notícies del C.E. Escolar

L'any 2014 no serà un any que passi a la història per als interessos de l'**Escolar**, ja que a la temporada 13/14 l'equip va quedar a la quinzena posició, fora passar gaire patiment per salvar-se. Ara bé, l'objectiu il·lusionant de la lliga d'ascens es queda enfora de les nostres possibilitats, un any més. En aquesta temporada, les baixes van ser un factor determinant, que impedí optar a posicions més altes, a causa que l'entrenador del primer equip, Xisco Varon, va haver d'estirar de jugador juvenils per completar convocatòries (Manu Morales, Joan Aso, Javi García, Enric Martínez....) I aquesta temporada ha començat encara pitjor i s'ha acabat la primera volta en una posició complicada, a 2 punts del descens. A veure si l'any 2015 es presenta diferent per a la plantilla verda.

nici, i no només una volta, ara estariem traduint la campanya dels juvenils en una gran temporada i qui sap si es podria parlar d'ascens. Per a la temporada 14/15, als de Jeroni Adover els ha vengut just per fer la plantilla, però

així i tot, estan donant la cara cada partit i ho deixen tot per aconseguir els tres punts.

Els **cadets**, de la mà d'Àngel Domínguez, segueixen desplegant, com en anys anteriors, el bon joc i solidesa que els distingeix, afirmant-se com una de les millors fornades de què gaudeix el futbol base gabellí. La temporada 13/14, en una lliga on la majoria d'equips eren de segon

any i superiors a ells físicament, van donar la cara i van acabar en una notable vuitena posició, i el mateix va fer l'equip B, que va acabar en una gran novena posició. Aquest any, el segon de cadets, són líders de la categoria i de forma merescuda, i esperam que això acabi en un

Equip	Posició	Punts	Jugats	Ganats	Empatats	Perduts	Gols F.	Gols C.
Preferent	15è	46	38	12	10	16	57	64
Juvenils	12è	50	38	16	7	15	102	109
Cadets	8è	47	30	15	2	13	64	49
Infantils A	9è	38	30	10	8	12	59	73
Infantils B	4è	63	30	21	0	9	164	93
Aleví A	1r	83	30	27	2	1	190	52
Aleví B	5è	49	28	15	4	9	58	70
Aleví C	10è	46	34	14	4	16	121	151
Benjamí A	12è	19	26	5	4	17	68	135
Benjamí B	15è	12	28	4	0	24	43	133
Prebenjamí	11è	20	26	6	2	18	37	133

Els **juvenils**, en el seu segon intent per tornar a la categoria de Preferent, van tornar ensopegar i les seves aspiracions van quedar ofegades, sense assolir-ne l'objectiu. I això malgrat que es va fer una segona volta esplèndida. Segurament, si el nivell hagués estat el mateix des de l'i-

Morey Esteva
ALIMENTACIÓ

L'oferta més varida d'aliments frescs i congelats

Tenda, magatzem i oficines al Polígon de Capdepera
telf. 971 56 61 16

ascens a final de temporada. A destacar també la participació de jugadors cadets amb els juvenils (Pep Esteva, Luis Maya, Jose Cazorla, Juan Luis Flaquer, Colau Sureda, Dani Sales i Cristófer Fernández).

De les categories de **futbol base**, l'aspecte formatiu i d'aprenentatge és el més important. Destacam dues categories: Infants A i Alevins A. Els Infants, en una temporada convulsa, amb canvis d'entrenadors, van aconseguir salvar-se i garantiren la presència de l'Escolar a la màxima categoria del futbol infantil a Mallorca, amb una destacada novena posició. I dels Alevins A destacam la seva primera posició en la primera categoria d'Alevins de Mallorca, on quedaren per davant de La Salle i del Mallorca, i així mateix assoliren el sub-campionat de Mallorca.

De la resta de categories, en destacam la bona feina que es realitza i les ganes i la il·lusió dels nins per aprendre.

Esmentam, com a molt bona notícia, la participació de Rocio García Fernández amb la selecció balear femenina, a diversos campionats d'Espanya de seleccions, i el seu fitxatge per l'Atlètic Marratxí, on no passa desapercibuda i segueix assistint a les convocatòries de la selecció balear. També cal esmentar dos jugadors més, Alejandro Barroso i Sergio Barroso, que van ser convocats per la Selecció Balear d'Alevins, per disputar campionats d'Espanya i un torneig a França. Aquests dos jugadors van ser cridats pel Mallorca, durant la temporada, per anar a Formentera a jugar un torneig contra equips de gran categoria d'Europa, i al final de la temporada els van tornar a cridar per fitxar pel club barralet. Alejandro Barroso va ser triat millor jugador aleví de la temporada passada a nivell balear.

Tenim altres casos de fuga de jugadors. N'esmentam les sortides de Carlos Niño, Enric Martínez i Manu Morales, al juvenil nacional del Serverense; Pau Servera, que va començar amb el primer equip de l'Escolar però va acabar fitxant pel Montuïri de Tercera Divisió; Marc Moreno, al Serverense infantil, i Francisco Corbacho, al

Manacor infantil. Enguany tenim un gabellí jugant a la màxima categoria de juvenils, ell és Tomeu Palmer, que ja ha participat dues vegades amb la Selecció Balear dos partits, contra les seleccions de Múrcia i de Catalunya, tot aconseguint dues victòries.

Entrenadors temporada 2013/2014

Preferent : Xisco Varon
 Juvenil : Ismael Venera
 Cadet : Angel Dominguez
 Infantil A : Toni Brunet i Manolo Cuadrado
 Infantil B : Miquel Bordoy
 Alevi A : Pascual Marti
 Alevi B : Bernat Marti
 Alevi C : Victor Ros
 Benjami A : Jose Luis Triguero
 Benjami B : Xisco Vives
 Pre-Benjami : Jose Luis Triguero

Pasteleria Fina
 Feines Gebäck
 Bulleria
 Bäckerei
 Especialidad en
 Spezialitäten
 Cafeteria
 Biscuitillos
 Belegte Baguettes
 Desayuno
 Frühstück
Cala Ratjada
 Avda. Cala Agulla No.26 - 07300 Cala Ratjada
 Tels: 971 54 53 25

T.E.G. S.L.
 (TÈCNOLÒGIES ELÈCTRIQUES GARALLINES)
 INSTAL·LACIONS I REPARACIONS ELÈCTRIQUES
OFICINA I MAGATZEM
 C/ Ferrera Solar 40 (Polígon Capdapers)
 Tels: 971 56 42 53 / 971 56 53 28 - Fax: 971 61 67 42
GESTOR OFICIAL ENDESA
 C/ Via Mallorca, 6 - CALA RATJADA
 Tels: 971 61 66 12 / 971 61 92 60 / 971 56 39 27
 Fax: 971 56 41 37

El més destacat del judo gabellí 2014

Setmana rere setmana, els nostres judokes han estat notícia. Pràcticament gairebé tots els caps de setmana han tengut activitats, tant de caràcter local, com de caràcter autonòmic o nacional. Aquestes n'han estat les més rellevants de l'any 2014.

XIII EDICIÓ DEL TROFEU INTERNACIONAL RENSHINKAN

L'activitat reina, per dir-ho d'alguna manera, sens dubte ha estat l'Internacional Renshinkan

L'Ajuntament de Capdepera va acollir aquesta edició del 2014, i el Poliesportiu es Figueral va ser l'escenari d'aquesta magna competició. El Renshinkan va tornar a brillar amb llum pròpia amb una posada en escena i una organització impecable: 3 països, 150 competidors, 23 clubs participants i 4 tatamis en perfecte funcionament, va ser la carta de presentació que aquest club ens té

acostumats. La graderia va vibrar amb l'entusiasme dels seguidors i un cop més es va veure el millor judo absolut i juvenil del nostre territori nacional a causa, sens dubte, dels treballs de preparació durant la temporada, realitzat pels clubs participants: Noruega, Holanda, l'equip Nacional d'invidents ONCE, Judo Granadilla de Tenerife, Judokan de València, Judo Badia de Barcelona, Fontebro de Madrid, Dojo Formentera. De la nostra illa germana Menorca, el Bushidokan, Es Castell, Pascal Calbo, Escola Menorquina de Judo, Haruka. De

in [ ] off
 INFORMÀTICA PROFESIONAL

Carrer Can Melis, 7
 Cala Rajada
 telf 971819525 - fax: 971818620

Mallorca, Can Pastilla, Budozen, Olímpic, Ajuba, Escola Esportiva Mañes, Taikukan, Mallorca Nord Judo, Brenes i l'amfitrió: el Renshinkan.

La presentació de l'acte va començar puntual, tal com estava previst, a les 15:45, i aquesta va anar a càrrec del Regidor d'Esports de l'Ajuntament de Capdepera. La clausura i el lliurament de medalles el va fer el Tinent Batle, Sr. Alberto Llull

El Club Renshinkan va ser el vencedor d'aquesta nova edició, amb 50 punts, (7 ors, 3 plates, 6 bronzes). La

segona plaça va ser per al Taikukan de Sineu amb 33 punts (4 ors, 3 plates 4 bronzes) i el tercer lloc va ser per a l'equip Nacional ONCE amb 31 (4 ors, 2 plates i 5 bronzes).

TROFEU DE CALA RAJADA DE JUDO INFANTIL

Les instal·lacions del Poliesportiu Es Figueral de Capdepera van ser una autèntica festa, amb la participació de 197 joves esportistes per a aquesta edició 2014. D'aquests 133 van ser a l'apartat de demostració i 64 en la competició. Les edats oscil·laven entre els 3 i els 12 anys.

S'inicià el campionat amb les paraules de benvinguda per part del representant de l'Ajuntament de Capdepera, el Regidor d'esports Alberto Llull, i els pares i acompanyants que van omplir una vegada més la graderia van poder gaudir el millor judo infantil, així com l'evolució dels seus nins i nines. Sense cap mena de dubte els més petits, a la part de la demostració de Randori i els super Ippons de la competició, van ser els més aplaudits per tots els presents.

El Trofeu de Cala Rajada arriba a la 29a edició i es distingeix dels altres, perquè aquest té dues modalitats molt diferents: l'exhibició tècnica de Randori (les edats són dels 3 als 7 anys) i la competició reservada a partir dels 8 als 12 anys. Els no interessats a competir tenen també les seves categories reservades en la modalitat exhibició. Hi participaren 20 col·legis de Mallorca.

TORNEIG DE LES FESTES DE SANT ROC DE CALA RAJADA 2014

Sensacional va ser l'actuació dels judokites, a la cèntrica Plaça dels Pins. L'horari no podia ser més idoni: al capvespre i a la posta del sol estiuenc. En aquesta edició van participar més de 50 esportistes, les edats dels quals anaven dels 3 fins a prop de 50 anys.

S'inicià l'acte amb les paraules de benvinguda per part del president del club, Pep Mascaró, i la clausura (més el lliurament de trofeus) la va dur a terme el responsable dels esports de l'Ajuntament de Capdepera, el Sr Fernando Martínez.

Excel·lents van ser les competicions, els petits com sempre van delectar els presents i els majors van impressionar amb les seves potents ippones.

EL 5È CAMPUS DE JUDO A CALA RAJADA. GENIAL

Novament els esportistes de l'emblemàtic club del Llevant Mallorquí van gaudir del Campus de judo a Cala Rajada. El segon cap de setmana del mes de juny, uns 70 atletes de totes les edats van gaudir de tres dies de convivència amb judokes d'altres pobles de la comarca. Hi havia una gran diversitat d'activitats programades: judo, futbol, excursions, berenar, jocs al parc, minigolf, platja, piscina, gelats, judo al carrer etc., però la gran atracció, sens dubte, va ser el viatge en globus, gentilesa de Jordi Aracil i de la seva dona. Tot un èxit!. Pares i esportistes van gaudir des de l'aire les panoràmiques de Cala Rajada.

"Judo al carrer", és una altra de les activitats que no pot faltar a l'estada. Es tracta d'una demostració de Randori a tots els pares i acompanyants presents davant de l'Hotel de concentració. Acabat l'acte el responsable de l'Ajuntament, Fernando Martínez, delegat dels esports, conjuntament amb la sotsdirectora de l'Hotel, Lida, van ser els encarregats de lliurar les distincions als participants els protagonistes.

Atlètic Escolar de Bàsquet

Durant la passada temporada, el Club At. Escolar va comptar amb un total de 133 jugadors.

L'escoleta de bàsquet, dirigida per Ani Muñoz, va estar integrada per 29 nins i nines d'entre 4 i 8 anys. Entrenats per Marina Muñoz, Laura Riera i Manu Saavedra, varen jugar un total de 8 diades per la comarca de Llevant.

El **Premini Masculí Pasta Pasta** va ser un equip molt nombrós, entrenat per Sebastià Regueiro i Sergio Moreno. Aquesta categoria sense marcador va començar a provar el que són els partits, però sense donar importància a la competició. (M.A. Serra, M. Merchel, M. Álvarez, J. Jiménez, M. Álvarez, M. Terrasa, D. Vega, T. Esteva, S. Moreno, S. Gómez, G. Serra, M. Gómez, D. Sureda, J.M. Macías, F. Bernad, A. Farias.)

Minibàsquet Femení Noah's. Va quedar primer classificat en una lligueta prèvia, sense conèixer la derrota en 10 partits. I 3r classificat de la lliga definitiva, en el grup Preferent A. Entrenades per Dani Rico i Laura Flaquer. (L. Lechón, M. Flaquer, B. Requena, Y. Alcibiade, A. Moll, A. Hernández, C. Moyà, A. Sánchez, L. López, J. Ballester, M. Navarrete, X. Massanet, S. Cavaller).

Minibàsquet Masculí Mama Pizza. Entrenats per Javi Macarro, varen aconseguir quedar primers classificats de la lligueta prèvia amb 10/10 victòries. I campions de la seva lliga Preferent. (T. Sureda, Ll. Aranda, A. Cruz, M. Godoy, M. Sánchez, Ll. Moll, M. Ossès, M. Santandreu, M. Jiménez, T. Cruz, M. Muñoz, B. Pérez, M. Heredia, A. Cruz, T. Mascaró).

L'**Infantil Femení Mama Pizza**, va ser el resultat de la cooperació amb el Bàsquet Artà, atès que s'ajuntaren

jugadores d'ambdós clubs, amb la finalitat de poder formar un equip. Foren entrenades per Marta Gili i Carlos Cruz. Quedaren 5es classificades en la lligueta prèvia i 3es classificades en el seu Preferent amb 10/14 victòries. (S. Pérez, M. Gili, L. Gili, B. Mascaró, M. Serra, X. Serra, A. Massanet, N. Nicolau, N. Marí, M. Heredia, N. Espinar, M. Muñoz, M. Gili).

El **Cadet Masculí First Sun** va quedar 3r classificat en la primera lligueta i 6è classificat de 8 a la Preferent. El seu entrenador era en Lorenzo Baltasar. (M. Sureda, B. Morey, J. Nadal, S. Mir, J. Campins, E. Forteza, S. Sánchez, J. Martínez, R. Garrucho, J. Ossès, R. Siquier, N. Monchetti).

L'equip **Junior Femení Noah's**, entrenat per Pep Sancho i J. Antonio Ferrera, va quedar en 6è lloc de la lligueta i en 3a posició de la lliga Preferent. Cal fer una menció especial per les primeres jugadores femenines que va tenir el club, perquè fou el darrer any que formaren equip. (G. Gil, M. Muñoz, A. Esteva, L. Riera, L. Godoy, C. Sureda, C. Esteva, M. Pérez, L. Conde)

El **Júnior Masculí** va quedar 7è amb 11 de 20 victòries. Els entrenadors eren Guillermo Mir i Carlos Blanes. (C. Ajobe, T. Saavedra, A. Antón, R. Olivera, D. Vázquez, R. Barrera, J. Román, M. Rabai, G. Marcelo).

Com a categoria superior teníem el **Sènior Masculí Bolero**, entrenat per Biel Tous i Maria Ginard. Varen quedar 5ns classificats en la Preferent i guanyadors en el Trofeu Serra. (J.A. Ferrera, S. Regueiro, S. Moreno, J.L. Parra, A. Mustafá, P. Sancho, M. Saavedra, C. Cruz, L. Baltasar, Ll. Regueiro, D. Rico, X. Esteva, I. Flaquer, J. Hernández, M. Dzwoniarek, S. Moreno).

ESDEVENIMENTS O FITES IMPORTANTS DE L'ANY 2014

* 3 gener: 3x3 els Reis 1a Edició. Amb 32 participants en la categoria mini i premini. 24 participants en cadet i júnior, i 62 participants en categoria sènior, distribuïts en 2 lligues. Va ser un esdeveniment amb una gran acollida i es va donar premi a cada guanyador, aportats per empreses col·laboradores.

*ABRIL: el nostre club rep l'extraordinària notícia que la nostra jugadora mini, Becky Requena farà part de la Selecció Balear i viatjarà al campionat mini a San Fernando, Cadis.

* 14 juny: la FBIB organitza a Capdepera, juntament amb l'Atlètic Escolar, la fase final de tots els equips preminis de Mallorca, convertint-se en un acte multitudinari. Al final de la jornada, hi va haver entrega de medalles per a tots els participants.

*15 juny: Acte de cloenda de la temporada. Es fa entrega a tots els membres del club d'un trofeu i la foto d'equip. A més, es reconeix J. Luís Antúnez com a membre ajudant del club, de manera desinteressada i persistent. Es fa un petit homenatge al company Chan Ajoeb i es fa entrega d'un trofeu especial als seus pares; també es penja la camiseta del jugador a les parets del poliesportiu amb dedicatòries de tots. Per acabar, se celebra una torrada.

* 25, 26 i 27 juliol. Se celebra el campus d'estiu amb 65 jugadors assistents del nostre club i també de pobles veïns com Artà i Son Servera. Varen ser tres dies d'entrenaments de bàsquet, activitats a la piscina, competicions, gimcanes i molta convivència. El darrer dia es va fer entrega d'una sèrie d'obsequis als assistents: motxilles, tovalloles, camisetes...

*17 agost. Se celebra, el ja famós, 3x3 a la plaça, durant les festes de Sant Bartomeu. Es compta amb la presència de 120 participants, dividits en diferents categories. 15 equips sènior i juvenil; 10 equips infantils i cadets; i 3 equips mini i premini. Al final de l'acte, s'obsequia amb una camiseta a tots els assistents.

* 15 novembre. Va ser el dia elegit per fer la presentació de la nova temporada. Previ a la presentació, té lloc un partit de l'Infantil Masculí. I l'acte comença amb la meravellosa actuació de Batucap. Seguidament, es dona pas als parlaments del president i el regidor d'esports i es comença a presentar a tots els equips del club. L'acte conclou amb l'entrega d'obsequis i un sopar.

EN L'ACTUAL TEMPORADA EL CLUB COMPTA AMB ELS SEGÜENTS EQUIPS:

* Escoletes: 30 nins de 4 a 7 anys, entrenats per Isabel, Manu Saavedra i amb la coordinació d'Ani Muñoz.

* Premini Masculí: M. Álvarez, J. Jiménez, M. Álvarez,

M.Terrasa, D. Maqueda, T. Esteva, S. Moreno, S. Gómez, M.Gómez, J.M. Macías, F.Bernad. Entrenats per Sebastià Regueiro

* Mini Masculí: M.A. Serra, M. Merchel, G. Serra, A. Farias, Ll. Valbas, E. Molina, R. Muñoz, E. Schweighofer. Entrenats per Sergio Moreno i Laura Riera

* Mini Femení: C. Moyà, A. Sánchez, L. López, J.Ballester, M. Navarrete, X. Massanet, S. Cavaller, M. Prado, W.Esham, Casandra. Entrenades per Sergio Moreno i Dani Rico.

* Infantil Masculí: M. Jiménez, T. Cruz, B. Pérez, M. Heredia, T. Sureda, Ll.Aranda, M. Godoy, M. Sánchez, Ll. Moll, M. Ossès. Entrenats per J. Antonio Ferrera i Pep Sancho.

* Infantil Femení: N. Marí, M. Heredia, N. Espinar, M. Muñoz, M. Gili, L. Lechón, M. Flaquer, B. Requena, Y. Alcibiade, A. Moll. Entrenades per Guillermo Mir i Laura Flaquer.

* Cadet Masculí: J. Ossès, R. Siquier, J. Campins, E. Forteza, S. Sánchez, J. Martínez, R. Garrucho, D. Felani, E.Fernández. Entrenats per Biel Tous i Maria Ginard.

* Cadet Femení: S. Pérez, M. Gili, L. Gili, B. Mascaró, M. Serra, X. Serra, A. Massanet, N. Nicolau, Geraldine. Entrenades per Lorenzo Baltasar.

* Sènior Masculí: S.Moreno, J.L. Parra, P. Sancho, M. Saavedra, L. Baltasar, I. Flaquer, M. Dzwoniarek, G. Mir, S. Mir, I. Ferrera, R. Barrera, T. Oliver, B. Tous, J.A. Bauzà. Entrenats per Maria Ginard i J. Antonio Ferrera.

MEMBRES ACTUALS DE LA DIRECTIVA:

President: Lorenzo Baltasar

Tresorer: Pep Sancho

Secretària: Laura Flaquer

Coordinador: Guillermo Mir

Vocals: Pep Terrasa, Kiko Lechón, Natalia Medina, Pilar Díaz, Paco Moll, Micaela Bennàsar, Matthias Dzwoniarek.

Resum d'Atletisme 2014

DUATLÓ I TRIATLÓ

El passat dia 6 d'abril de 2014 es celebrà la segona edició de la Duatló de Cala Rajada. Si bé organitzativament fou un èxit i comptà amb tot els al·licients per ser un gran esdeveniment, la manca de participants (tan sols 70 inscrits) deslluï una mica la feina feta. Per un motiu o un altre, els atletes no s'animaren a venir fins a Cala Rajada. Les distàncies i circuits foren els mateixos que l'any anterior, on els participants que vengueren ens digueren que els hi havia agradat molt. Malgrat tot, està assegurada la tercera edició al 2015. A veure si a la tercera va la vençuda. El guanyador masculí fou el triatleta internacional Boris Stein i en femines na Michelle Flipo va ser-ne la guanyadora.

El diumenge 7 d'agost de 2014 es disputà la sisena edició de la triatló Pasta Pasta Cala Agulla. En un gran ambient de festa, 129 triatletes hi prengueren part. És una prova molt divertida i cal destacar la gran participació d'atletes gabellins que de cada any s'animen més i més a practicar aquest esport. L'organització, després de no quedar satisfeta amb els circuits del 2013, tornà als circuits originals. La climatologia va acompanyar i es respectaren les distàncies planificades, 750m de natació, 10 Km de Mountain Bike i 4.5 Km de cursa a peu. Al final de la prova, com cada any, el Restaurant Pasta Pasta obsequià amb un assortit de pastes i ensalades a tots els participants i voluntaris. El guanyador masculí va ser Carlos Oliver Vives davant el nostre triatleta Tomeu *Guitarró*. En femines guanyà na Paula Oliver Vives. Com podeu veure, tot queda en família.

Els triatletes del Club Ciclista Capdepera han participat durant tot l'any a moltes proves celebrades, però cal destacar la participació d'en Xisco Nebot, en Jose

Manuel Paniagua, en Xisco Sureda i en Carlos Blanes a l'IRONMAN d'Alcúdia celebrat el 27 de setembre. Era el primer cop que hi participaven a un repte d'aquestes dimensions i tots varen acabar amb una meritòria participació, satisfets d'haver superat els 3800m de natació, 180 Km de bicicleta i els 42 Km de cursa a peu. Tota una bogeria!

Esportivament parlant, en Xesc Vives *Llisa* ha tornat a fer uns resultats espectaculars, fent pòdium gairebé a totes les proves on participà, a la seva categoria. Cal destacar campió de Balears de duatló de mitja distancia, campió de Balears de triatló olímpic, campió a la lliga d'aquatlons d'El Corte Inglés, campió de Balears de triatló sprint i campió al triatló SKODA de Palma. Tot això li ha valgut el reconeixement per part de la Federació Balear de Triatló com a millor triatleta M50 del 2014. Enhorabona Paco!

ATLETISME

Al nostre municipi s'han celebrat les clàssiques curses anuals. Algunes d'elles arriben a edicions considerables.

Cros de Cala Agulla

Dia 26 de gener de 2014 tengué lloc la novena edició del cross de Cala Agulla, impecablement organitzada pel Servei Municipal d'Esports, i que enguany, acull proves per a totes les categories de la federació d'atletisme. Com ja és habitual, també celebrava el cross popular, el campionat de Mallorca escolar i, a més, el campionat de Balears de cross per a veterans, aquesta darrera, com a prova més destacada. Resultats del cross popular de Cala Agulla 4000 metres:

1. Francisco Javier Jaen 1975 0:16:21
2. Tomas Vizueta Ruiz 1976 0:16:38
3. Francesc Fuster Tarragó 1995 0:16:55

Mitja marató d'El Carme

El millor registre de la història quant a participants és el perfecte regal per a la cursa del Carme, que celebrava el dissabte, 5 de juliol, la seva XXV edició i que es va dur a terme pels carrers i camins del nostre municipi.

Una de les curses més clàssiques del calendari atlètic de Mallorca, la Mitja marató del Carme, sempre ha destacat per la seva duresa, on combina un complicat traçat amb una insu-

portable calor. Això, any rere any, no ha aconseguit que els atletes se fessin enrere, sinó més bé el contrari, s'ha convertit en un repte per a un de cada vegada més gran grup d'atletes participants, on també s'han d'incloure els corredors del poble.

XXV Mitja marató: Miguel Ángel Rabanal San Román 1:15:11 i M^a del Carme Caro Ribot 1:35:01, van ser-ne els guanyadors

II cursa de 10 km: En Toni Melis Pont 0:34:25, i Irene Portillo Aguilar de l'Atletisme 0:43:45, en varen ser els primers classificats.

I cursa de 5 Km marxa nòrdica: Els guanyadors van ser-

ne Vicenç Nicolau Clar Lorente 0:30:52 i Antònia Isern Ramis 0:35:12, ambdós del club de sa Milana d'Alaró.

Milla Urbana d'El Carme

Hi participaren 68 corredors de diverses categories. Malgrat els esforços de l'organització, no es va controlar del tot el trànsit (que va ser immobilitzat enmig del carrer) i alguns turistes travessaven el carrer entre els corredors, especialment a entre els darrers corredors. Afortunadament no hi hagué cap incident. Abans hi hagueren les proves dels infants.

1r Carlos Coll 4:40 i la primera atleta Maria del Carmen Cano 5:53

Cursa de Sant Bartomeu

Amb una notable participació, tant a les cursa *oficial* com a les carreres d'infants, se celebrà a la plaça de l'Orient l'edició 31a de la Cursa de Sant Bartomeu. Concretament hi hagueren 197 corredors escrits a la cursa i 23 a la prova de nòrdic. Una gran participació amb notable presència de corredors locals.

El campió absolut va ser Toni Melis amb un temps de 21:56. La campiona femenina va ser Antònia Navarro, que necessità un temps de 21:01 per completar el circuit. Pel que fa a la primera prova de nòrdic Suso Rexach va ser el primer a creuar la meta amb un temps de 46:58. La primera femenina va ser na Cati Santandreu amb un temps de 50:41

VI edició de les Jornades d'Esport Base

Futbol, bàsquet i l'entrenament per a triatletes protagonitzen les VI Jornades d'Esport Base al Teatre de Capdepera. Dia 7 d'abril va tenir lloc l'acte central de la 6ª edició de les Jornades Esport Base *El camí de la Formació a la Competició* amb les ponències de Nico López, Luis Páez i Gaspar Mesquida i la participació de José Luis Alberola al col·loqui final. L'acte, presentat i conduït per Jordi Aracil i Roger Udina, de l'Associació Ona Verda, va encarar la part final amb un animat col·loqui,

i la participació de tots els ponents i de José Luís Albero, Director Tècnic i Esportiu de la Federació de Bàsquet de les Illes Balears, qui ja havia vingut a Capdepera en jornades esportives d'altres edicions.

Gala de l'esport gabellí 2014

El diumenge dia 13 d'abril, la I Gala de l'esport gabellí va omplir l'auditori del Centre Cap Vermell de promeses esportistes, atletes i personalitats que contribueixen a promocionar l'esport gabellí d'una manera o altra.

Organitzada pel Servei Municipal d'Esports, es va voler reconèixer la tasca feta als diferents clubs i entitats esportives de Capdepera i als esportistes que destacaren l'any 2013. Cal dir que els entrenadors varen ser els encarregats d'eleger qui es mereixia la distinció.

En tennis es va lliurar la placa a Adrián Speck, Iván Vives, Noé Amer i Jordi Bou; en volei a Paula Pasqual; en vela a Gabriel Balaguer i Joan Moll; en atletisme a Miquel Medina; en judo a Cristina Ortega i Santi Espiritusanto; en bicicleta a Tomeu Massanet; en bàsquet al jugador Chan Ajoeb i a l'equip Junior femení; en futbol al jugador Fran Garcia i a l'equip Infantil.

A més es varen fer quatre mencions especials per la trajectòria a Sandra Yaw, Claudia Troppa, Xesc Vives i Tomeu Pasqual; i també tres mencions especials per la promoció de l'esport a Pep Mascaró, Ani Muñoz i Miquel Bestard.

Les finals del Rafa Nadal Tour a Son Bessó

Del cap de setmana del 17 al 21 de setembre es va celebrar la final del Master Rafa Nadal Tour, a les instal·lacions del Tennis Son Bessó de Cala Rajada.

El circuit, com ja informàvem, es va celebrar a Sevilla, Madrid i Barcelona del qual sortiren els finalistes de les categories SUB13 masculí i femení i SUB15 masculí i femení.

L'equip de Son Bessó, sota la direcció de Michel Hejman, va realitzar una gran tasca organitzativa per a dur endavant l'estada de tot l'equip humà durant el cap de setmana.

Dia 21 de setembre es van celebrar les Finals del Màster Rafa Nadal Tour by Mapfre, amb la presència de Rafa Nadal. Els partits (disputats al millor de tres sets amb tie break en tots els sets) resultaren prou competitius i mostraren un gran nivell tècnic i esportiu.

Els guanyadors de les distintes categories van ser:
 Campió SUB15 masculí: Alejandro Davidovich.
 Campiona SUB 15 femení: Guiomar Maristany.
 Campió SUB 13 masculí: Marc Eduard Coronado.
 Campiona SUB13 femení: Carlota Martínez.

PHOTOWALKING 2014

Anuari Cap Vermell 2014

Arreglant les xarxes, de Margalida Vicens.

Bots d'estiu, de Haritz adrian, 14 anys.

Chill (Cala Lliteres), de Georgina Burt Brunet, 17 anys.

Passeig atzavares, després de ploure, d'Alicia Flaquer Villiger.

Un atardecer único en un lugar único (Cala Rajada), de Dani Vázquez Ramírez.

<p>PIZZA PARA LLEVAR ZUM MITNEHMEN CAN TOMÁS PIZZA HORNEADA A LA PIEDRA especializadas en pizzas y calzones 971 564 393 PLAÇA DELS MARINERS, 7 - CALA RAJADA</p>	<p>CAN TOMÁS Plaça dels mariners, 7 Cala Rajada Telf: 971 56 43 93 SERVEI A DOMICILI GRATUÏT mínim una pizza familiar o dues pizzas normals</p>	
--	--	--

CULTURA

MÚSICA

1 gener – **Concert d'etiqueta.** La Banda de Musica aixeca el públic dels seients amb motiu del concert de Cap d'Any, especialment a la segona part, en què la música de Strauss va sonar esplèndida. Per moments, ens setírem transportats a Viena.

14 gener – **Paradise of Love.** Quatre històries plenes de tendresa i nostàlgia, que ens traslladaren als inicis del turisme de masses. Lectura dramatitzada a càrrec de Miquel Mestre. El grup Tutti Quanti hi posà la música, la dels anys 60, clar.

6 abril – **Tomeu Penya, incombustible.** Molta gent en el Centre Cap Vermell per assistir al concert d'aquest cantautor, per al qual no passa el temps. Les cançons de sempre, d'un músic que, als 65 anys, sembla tenir corda per estona.

14 abril – **Tres corals a l'església de Cala Rajada.** Organitzat pel departament de Turisme, les corals d'Alcúdia, sa Pobla i Capdepera (Coral Gabellina), oferiren un concert que comptà amb una notable assistència de públic (el temple era gairebé ple). Música clàssica, sacra i popular s'alternaren al llarg del capvespre.

22 abril – **L'orquestra N'Aladern al Castell.** Un nou concert organitzat per l'Associació d'Amics de l'Escola de Música. Lluc Barbon, Tino Torvisco, Caterina Barceló, Victòria López i Maria Martí integraren la formació d'aquesta audició.

25 abril – **Concert de Pasqua de l'Escola de Música.** Com a punt i final del segon trimestre, els alumnes de l'Escola oferiren aquest concert que comptà amb una presència massiva de públic, i en què familiars i amics pogueren comprovar els avenços dels joves músics.

14-01

01-01

06-04

14-04

22-04

25-04

1 maig – **El Magnificat de John Rutter.** La Coral s'Alzinar, amb na Bàrbara Femenies de solista i un magnífic acompanyament instrumental, oferí aquesta brillant obra del compositor anglès John Rutter, i assolí un total èxit artístic i de públic. Pensam que és una de les màximes fites assolides per l'agrupació dirigida per Elionor Gómez-Quintero.

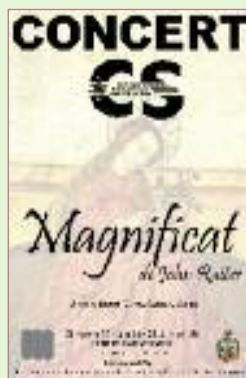
8 maig – **IV Curs de Piano de Llevant.** De l'1 al 4 de maig es va dur a terme aquest curs, a la Torre de Canyamel, oerorganizat per les escoles de música d'Artà i Capdepera, i per l'Associació d'Amics de la Música de la Colònia de Sant Pere. Comptà amb la presència del professor Miguel Lecueder.

31 maig – **Pere i el llop.** El 31 de maig, els alumnes d'ensenyaments professionals de l'Escola de Música foren els encarregats d'interpretar aquesta obra de Prokofiev, i a més la *Simfonia de les juguetes*, de Carl Reinecke, sota la direcció de Miquel Bauçà. Una bella proposta que conjugà paraula música i imatge.

9 juny – **Petits concerts al Castell.** Nou capítol d'aquest cicle organitzat pels Amics de l'Escola de Música. Concert a càrrec de l'Orquestra n'Aladern Infantil, amb l'inestimable reforç del violinista Joel Gjata, qui va brillar amb llum pròpia.

13 juny – **La Coral Gabellina a la Plaça Castellet.** Concert organitzat pel departament de Turisme, en què la formació dirigida per Elionor Gómez-Quintero oferí un repertori molt adequat per al lloc i el moment: música popular, sarsuela, havaneres... Com deim en tantes ocasions, els menys interessats són els turistes per als quals se suposa que s'organitzen aquests actes.

14 juny – **L'Orquestra de Cambra d'alumnes d'ensenyaments professionals de l'Escola de Música, a la Torre de Canyamel.** Concert que encetava la programació d'estiu d'aquest indret, i en el qual els nostres joves músics van estar a l'alçada de les circumstàncies i oferiren una audició de gran nivell.

01-05

31-05

08-05

09-06

13-06

14-06

16 juny – **Sigramaça es presenta.** L'autoqualificat grup de *folk metal* es presentà davant el públic local, i ho va fer en el marc del Castell. Lluç Barbón (violí), Tino Torvisco (baix), Adrià Torres (bateria), Toni Serra (guitarra), Rodrigo Tenorio (flauta i xeremies) i Sergi Pérez (teclats) són els membres d'aquesta formació, que en el seu debut va sorprendre molt gratament.

16-06

23 juny – **Noemí Dalmau i Alfredo Aldanaz a Sa Torre.** En un concert que serví de commemoració del Dia Internacional de la Música, el duo de piano i violí ens oferí un bell repertori de música espanyola dels segles XIX i XX: Falla, Turina, Granados, Sarasate... Llàstima de l'escassa assistència.

23-06

23 juny – **Esperança debut d'Ismael Moreno.** En el Centre Cap Vermell tengué lloc la presentació com a concertista del jove pianista Ismael Moreno, un artista format musicalment a Capdepera. Per al seu debut en solitari, Moreno va escollir, bàsicament, música d'Albéniz i Chopin, i en tot moment demostrà una gran seguretat i una tècnica estimable.

23-06

11 juliol – **Primer concert de les XXVI Serenates d'Estiu.** Serví aquest concert per fer recordança de qui fou gran col·laboradora de les Serenates, Joana Adrover. El concert quedà una mica coix, tota vegada que a darrera hora es produí la baixa de qui n'havia de ser la figura: la mezzo María José Montiel. De manera que tot quedà en mans del grup capitanat pel pianista Miquel Estelrich. Amb tot, els assistents pogueren gaudir d'una vetllada musical més que acceptable.

11-07

8 agost – **A la llum de la lluna.** Bella vetllada en els jardins de sa Torre Cega. Un programa molt atractiu i molta presència de públic, en què el Quartet N'Aladern, amb el flautista Rodrigo Tenorio, brillà amb llum pròpia. També va servir d'esperançadora presentació d'Àngela Aso en la seva faceta de cantant, de la mà de Suso Rexach.

08-08

15 agost – **Concert de Sant Roc** a càrrec de Bàrbara Femenies i Maria Antònia Gomis. Clàssics del segle xx, com ara *She* de H. Kretzmer i Aznavour, *Unforgettable* de I. Gordon, *Sophisticated lady* de D. Ellintong, *The man I love* i *Summertime* de G. Gershwin, *Till there was you* de M. Wilson, *Over the rainbow* de H. Arlen, *In my life* de C.M. Schönberg i *Think of me* de A. Lloyd Webber.

15-08

18 agost – **Jazz al moll**. Aquest cop amb l'actuació dels grups New Review Sextet i Glissando Big Band. Dues formacions totalment diferents. La primera, un sextet el repertori del qual fou un tribut a Nancy Wilson & Cannonball Adderley. L'integren Mayte Alguacil a la veu, Santi de la Rubia al saxo tenor, Pep Garau a la trompeta, Txema Riera al piano, Pedro Campos al contrabaix i Joan Moll a la bateria. La Glissando Big Band no va quedar enrere i també ens va fer gaudir d'un bon grapat d'estàndards de swing, acompanyats per un dinàmic grup de ballarins. Una formació de 18 músics també molt joves, a banda de l'incombustible Salvador Font a la bateria.

18-08

24 agost – **Ainoha Arteta enlluerna a la Torre de Canyamel**. Concert ofert per aquesta excepcional artista, a benefici de Projecte Home i de Mater Misericordiae, i que comptà amb la presència de la reina Sofia. Més de 600 espectadors per a una gala d'altíssim nivell artístic.

24-08

27 agost – **Concert de Sant Bartomeu de la Banda "El"** concert, aquell que la banda ens regala cada any i que –a mode d'any litúrgic, com va dir el director Miquel Gayà– tanca l'any musical de la formació. Perquè ara començarà un nou exercici, amb moltes aparicions de la formació musical més antiga de Capdepera, però sempre amb la mirada posada en el pròxim Sant Bartomeu.

27-08

15 setembre – **Un nou Concert a posta de sol**. Nova edició d'aquest esdeveniment organitzat pels Amics de l'Escola de Música, amb una notable participació de solistes i grups: Sigramaça, els Combos (infantil i juvenil), Ismael Moreno, Marga Serra, Imma i Marga Massanet, Anegats, Suso Rexach, Àngela

15-09

Aso, Caterina Barceló, Aires Gabellins i Where is my Wine. Molts de públic durant la tarda-nit, i una magnífica organització.

5 octubre - **Sigramaça en concert.** Ja els havíem escoltat al Castell, i també per les festes del Carme. Però aquest concert del CCV es pot dir que va constituir la posada de llarg d'un grup que sembla tenir-ho tot per fer-se un nom en el panorama musical de l'illa. Com diguérem a la crònica corresponent, "són diferents". I molt bons.

4 novembre – **Entre clau i tecla.** Júlia Martínez al piano i Maria de Lluc López al saxòfon ens regalaren un esplèndid concert, en el CCV, basat en compositors francesos i alemanys del segle xx. Per moments, traslladaren una gran emotivitat a les seves interpretacions, que arribà també al públic. Aquest, però, va ser molt escàs, i és una llàstima, perquè el concert bé s'ho valia.

23 novembre – **Santa Cecília, la festa de la música.** La Banda de Música i les corals Gabellina i S'Alzinar, com en anys precedents, ens oferiren el tradicional concert amb motiu de la patrona dels músics, i que ha trobat en el CCV el seu hàbitat natural. L'auditori quedà petit per a encabir tot el públic que volgué assistir al concert. Una part operística i una altra centrada en el món de la sarsuela van satisfer amb escreix les expectatives creades i el públic en va gaudir sense reserves.

29 novembre – **Memorable concert de Donovan.** El mític cantautor, poeta i guitarrista britànic, una llegenda viva de la música, cantà en el Centre Cap Vermell, amb les entrades evidentment exhaurides. I tot a benefici de l'Associació per a la defensa dels animals d'Artà i Capdepera. L'artista va fer un recorregut històric a través dels seus grans èxits, davant un auditori entusiasmats.

11 desembre – **Le Carromato en el CCV.** Quatre músics, cinc instruments, bon rotllo, una sintonia perfecta entre ells, sentit de l'humor i... carretades de música de qualitat. Van tocar amb una sala que no estava plena, ni de bon tros, tot i que l'entrada era gra-

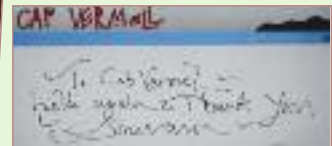
05-10

04-11

23-11

24-08

11-12

tuita. Sobta aquest fet quan, en la seva anterior visita als Jardins de sa Torre Cega, fa un parell d'estius, no va quedar una cadira buida.

29 desembre – **Un bell concert.** Alejandra Cabello (soprano), Margalida Serra (piano) i Joel Djata (violí), en el marc de l'església de Cala Rajada, oferiren un bell concert organitzat, una vegada més, per l'Associació d'Amics de l'Escola de Música. Tots tres intèrprets van estar a un alt nivell i van ser correspostos per un públic que gairebé va omplir el temple.

TEATRE

3 gener – **Els desorientats reis d'Orient** va encetar l'any teatral a Capdepera. Una adaptació del conte de Javier Matesanz, dirigida pel mateix autor, pensada per als més petits. A destacar el bon quefer dels actors Josep Mercadal i Àlex Tejedor.

21 febrer – **Un altre cop d'acorador.** *Acorar*, la premiada i aplaudida peça de Toni Gomila, passà de bell nou per Capdepera, poc més de dos anys després que ho fes per primera vegada. I altre cop va omplir el Teatre i va reeditar l'èxit que, de fet, assoleix per allà on va. Un vertader succés, aquesta obra.

23 març – **Aldarulls.** El muntatge de Mon Joan Tiquat, amb música del compositor gabellí Víctor Ferragut, arribà fins a Capdepera procedent de Barcelona. Gairebé dues hores d'espectacle, molt exigents, amb dotze temes musicals, per a un relat que s'enfronta a una realitat dramàtica amb sentit de l'humor i una fina ironia. Magnífic espectacle i debut més que encoratjador de Víctor Ferragut en la seva faceta de compositor.

30 març – **Taronges.** El prolífic i polifacètic Arnau Serra, amb els alumnes del Taller de Teatre, ompliren el teatre durant quatre dies amb aquesta obra, un exercici gairebé impossible. I és que l'autor i director va haver de crear tres històries encreuades per als devuit actors. Però, finalment, tot rullà perfectament, i el resultat final resultà gairebé rodó.

03-01

29-12

21-02

23-03

30-03

12 abril – **Dues obres de teatre infantil molt divertides.** El dia 5, el grup Teatrix posà en escena *El pastor mentider*, una adaptació d'una fàbula d'Isop, dissortadament davant un públic escàs. D'altra banda, el dia 10, la companyia The Performers va presentar l'obra en anglès *Snoring Beauty*, una divertida adaptació del conte de *La bella dorment*, aquesta vegada sí davant un nombrós públic jove.

17 abril – **A Mar.** Nova proposta teatral d'aquest jove autor, director i intèrpret que és Matt Praticis, que s'està convertint en un assidu de l'escena gabellina. Noves promeses en l'horitzó teatral gabellí, que es mostra com una pedrera inesgotable de recursos.

4 maig – **XII Mostra de teatre, música i dansa infantil i juvenil.** Amb la representació de *Les aventures de Gepeto i Pinotxo*, a càrrec de La Fornal d'Espectacles, arrancà aquesta dotzena mostra, que al llarg d'els mesos de maig i juny oferí un considerable nombre de representacions. Arts escèniques a càrrec d'alumnes de les escoles S'Auba i S'Alzinar, de la Dance Academy Capricho Club, del alumnes de teatre del Centre Jove i de l'escola de ballet Stylo.

6 maig – **Waiting Room.** La Mostra de Teatre començà amb bon peu, amb la representació d'aquesta peça d'Arnau Serra, a càrrec del grup de teatre del Centre Jove. Obra molt divertida, plena de ritme, en què la sala d'espera d'un dentista esdevé l'epicentre de les més esbojarrades escenes.

12 maig – **Hasta que la muerte nos separe.** Fins a quatre representacions hagueren de fer els alumnes de 4t d'ESO de l'IES Capdepera, d'aquesta obra inserida dins la programació de la Mostra de Teatre. Els va dirigir Daniel Molina i l'èxit va ser total.

2 juny – **La Dance Academy Capricho Club a la Mostra de Teatre.** Sota la direcció de Virginia Vergel, els alumnes d'aquesta escola de ball presentaren en el Teatre el seu muntatge anomenat *Tribut a cantants solistes i grups musicals*. Ompliren fins a dalt en les dues funcions que oferiren.

12-04

17-04

04-05

06-05

12-05

02-06

5 juny – *El sol s'enfada*. Aquest és el títol de l'obra presentada pels alumnes de 6è d'Infantil del col·legi S'Alzinar a la Mostra de Teatre. Obra de caràcter coral, per tal que hi poguessin participar tots els alumnes de la classe. Humor, música i un vestuari acurat van contribuir a l'èxit de la funció.

05-06

23 juny – *Veïnats*. El grup més jove del taller de teatre del Centre Jove, dirigit per Arnau Serra, es presentà a la Mostra amb aquesta obra, escrita pel mateix director. A teatre ple, fins a vint-i-un joves actors passaren per l'escenari, i el conjunt es pot dir que funcionà prou bé.

23-06

2 juliol – *El Rei Gaspar*. Un rei de conte –de Gabriel Janer-Manila– que emocionà Capdepera. De la mà de la companyia Foradelugar i amb la participació de distints membres de l'escola de teatre, la representació inicià un itinerància per distints espais del poble, aconseguint la complicitat absoluta del públic que la va seguir. Entre aquest, hi poguérem veure l'autor del text.

02-07

14-07

14 juliol – *Diari d'una miliciana*. Dirigida per Antoni Galmés i presentada per Jaume Miró, se representà en el marc de les festes del Carme al racó de les Àncores del passeig de Cala Gat. Interessant reconstrucció del desembarcament republicà d'en Bayo, vist per un grup de voluntàries de la Creu Roja i recollit a un diari.

26 juliol – *Una paella atípica*. Una estrafolària i nombrosa família (més de 20 actors), revolucionant el passeig marítim, per acabar cuinant una paella de bon de veres. Arnau Serra en va ser el responsable principal d'aquesta performance, per a sorpresa de molts de passejants que no sabien ben bé què passava. Un espectacle del Festival de les Arts al Carrer que es repti ja dins el mes d'agost a Capdepera.

26-07

28-07

28 juliol – **Batucap i Total Dance, amb la marxa al cos**. O el que és el mateix: *Dance in percussion*, una combinació de ball modern amb el ritme de la batucada, també dins la programació del Festival de les Arts al Carrer oferí un cercavila que engrescà el nombrós públic que seguí la desfilada.

5 agost – **Cine**. Sota aquest títol, els alumnes de taller d'estiu de teatre i del curs d'interpretació posaren en escena una obra plena de sorpreses i emoció. Els van dirigir Jeroni Morey, Catalina Girart i Cristina Sureda.

11 agost – **Si ries, es tu problema**. La quinta pared és el grup responsable d'aquesta posada en escena, en el Centre Cap Vermell. Una obra plena d'humor, jove, àcida i musical. Amb la nostra Alejandra Cabello fent gala d'una veu que no s'acaba mai.

20 agost – **Ivànov**. La biblioteca de Capdepera, tot l'edifici, va ser el lloc triat per representar l'obra d'El somni produccions, *Ivànov, ja no hi ha mosques!* d'Anton Txèkhov, adaptada i dirigida per Sergi Baos. La posada en escena va ser realment original, ocupant diversos espais que obligaven als espectadors a canviar de lloc a cada escena i un petit format que garantia proximitat entre els actors i el públic.

29 agost – **Superbowl**. De nou els alumnes del taller d'estiu de teatre a escena. En aquesta ocasió el *leitmotiv* el van trobar en el futbol americà i l'aprofitaren per a bastir un muntatge *ad hoc*: coreografies variades, humor a dojo, i sobretot les ganes de fer teatre d'aquesta colla tan jove.

15 setembre – **Dois Teatre**. Una nova i jove-níssima companyia compareix en el panorama teatral del poble. Ells són alumnes que duen anys d'aprenentatge en els tallers de teatre del Centre Jove. I per presentar-se davant el seu públic escolliren *La doble vida d'en John*, de Ray Cooney, una obra representada per mig món. El públic sortí del teatre esclatat de riure.

29 setembre – **Las flores que cuidan de su jardín**. Una altra producció de Crisis Teatre, dirigida en aquesta ocasió per Sergio González. Amb les inevitables vacil·lacions d'un grup jove, però també amb tot el mèrit que suposa muntar un espectacle teatral partint de zero, text inclòs.

05-08

11-08

20-08

20-08

15-09

29-09

29 octubre – *Efecte glacial*. A Correcuita és el grup que va dur fins a Capdepera aquesta obra de Carles Casas, una bona història que els actors Marina Lumeres i Mateu Bauçà van interpretar amb gran encert. Glaçats, però, es degueren quedar davant l'escassa assistència de públic.

29-10

5 novembre – *La ventafocs*. Rafel Brunet, picant l'ullet a Disney, ha sabut crear un públic familiar i fidel a totes les seves propostes. En aquesta ocasió va dur a Capdepera un conte clàssic, revestit de tots els ingredients per triomfar: balls, cançons, màgia, vestuari, grans decorats i bona interpretació. I entre l'elenc, la nostra Àngela Aso.

05-11

17 novembre - *El Casta omplí el Teatre*. El conegut humorista va aconseguir, amb el seu espectacle *21 anys*, que el públic es lliuràs incondicionalment a la seva proposta, des del primer moment. Un èxit total per a aquest actor, que sap molt bé què volen els espectadors que el segueixen.

17-11

27-11

27 novembre – *Pinotxo*. Els alumnes d'Infantil i Primer Cicle de Primària de S'Auba i S'Alzinar van gaudir de la posada en escena d'un dels contes clàssics més coneguts de la literatura. La representació la va oferir la companyia catalana Catacrac, integrant-hi cançons i provocant la constant participació del públic infantil.

04-12

4 desembre – *Z i l'habitació 113*. Un text delirant de Joan Carles Bellviure, una bona direcció de Carles Molinet i uns magnífics actors (Luca Bonadei, Jordi Cumellas, Rodo Gener i Salvador Oliva) van compondre, damunt l'escenari del Teatre, una representació de gran nivell, del millor que la temporada.

8 desembre – *Les fades de la bella dorment*. La companyia Dissset Teatre va ser l'encarregada de representar aquesta versió actualitzada d'un conte clàssic de tots conegut. Tendresa i simpatia a dojo, bona música i bons efectes sonors, a més d'una excel·lent actuació de les dues actrius, per a un resultat notable. Els petits xalaren.

08-12

15 desembre – *Els secrets del Castell de bell nou*. Després de l'èxit del 2013, aquest any se'ns tornaren desvetllar tals secrets, i l'èxit es repetí. El muntatge d'Arnau Serra sembla cridat a consolidar-se com una fita del mes de desembre, ja que reuneix tots els ingredients que es poden demanar a un espectacle d'aquestes característiques.

22 desembre – *Edimburg*. Aquesta obra, del manacorí Toni-Lluís Reynés, una producció del Teatre Principal i dirigida per Joan M. Albinyana, passà per Capdepera, aconseguint tant una notable presència de públic com l'aprovació dels assistents. Molt bona la interpretació de Sergio Baos, Marga López i Alexandra Palomo. Després de la representació, els membres del Club de Lectura van a assistir una tertúlia amb l'autor.

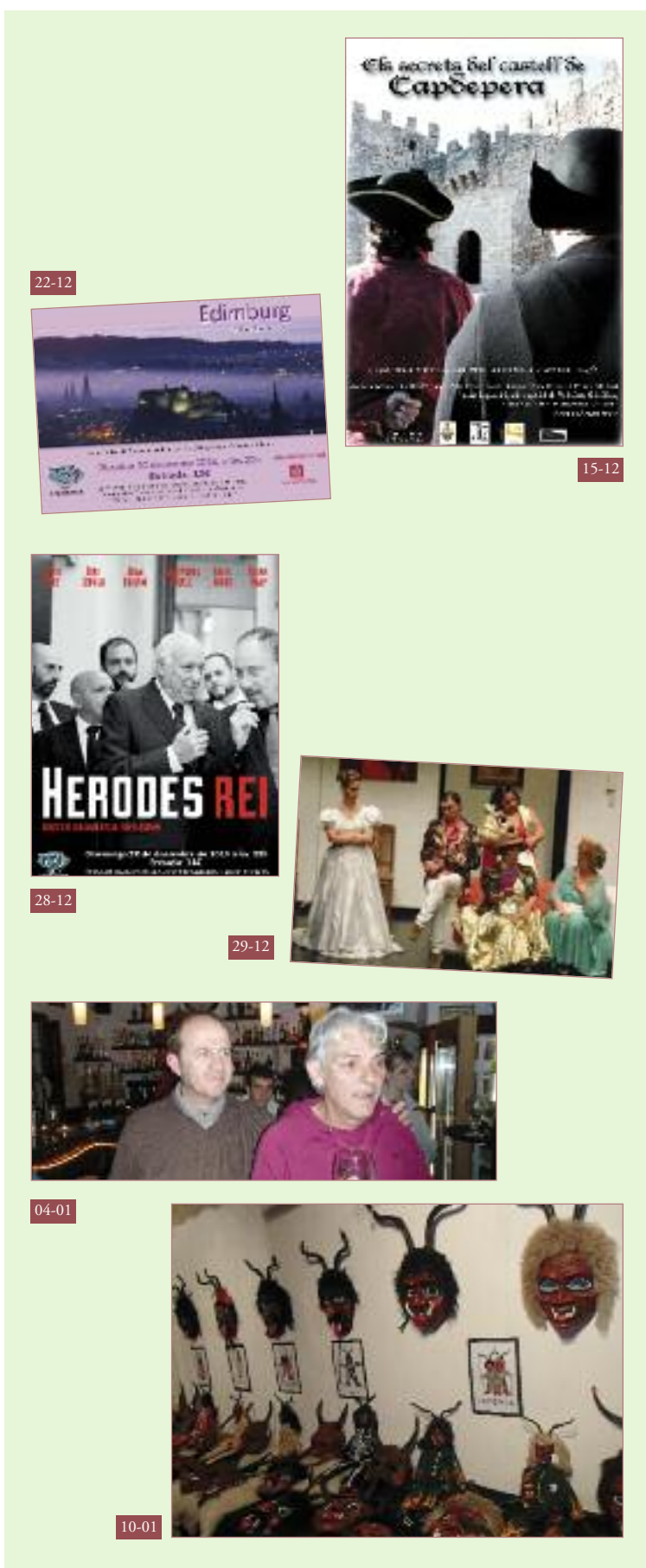
28 desembre – *Herodes Rei*. Dia 28 tornà a Capdepera aquesta adaptació del clàssic del teatre religiós mallorquí, que tant d'èxit va tenir en la primera visita i que tant n'ha tengut pertot on s'ha passejat. Però, en aquesta ocasió, el públic no va respondre i l'entrada va ser molt escassa.

29 desembre – *El dia més feliç de la meua vida*. En canvi, la proposta de dia 29 sí que comptà amb el recolzament del públic. L'obra escrita i dirigida per Bernat Mayol, arribà de la mà del grup Fila 0, amb l'actriu local Nicole Serapio en el repartiment. Pur entreteniment, que va delectar els assistents.

EXPOSICIONS

4 gener – *Una passa més*. Nova exposició de Tomeu Moll, aquesta vegada en el bar Segle XII. La singularitat de la tècnica d'aquest artista, "pintar" amb fils, va fer aquesta passa més en una mostra que, a més, va incorporar treballs realitzats amb arena.

10 gener – *Dimonis i dimonions en el CMC*. Com a preludi de les festes de Sant Antoni, Tomeu Caragol i Jaume Blai oferiren aquesta interessant mostra al voltant, bàsicament, de la figura del dimoni, però també

del sant anacoreta. Caretes de totes les mides i dibuixos ompliren la sala d'exposicions d'uns personatges indefugibles quan arriba el mes de gener.

26 gener – **Mein Mallorca.** En el Centre Cap Vermell, l'artista alemany Horst Sender ens presentà una col·lecció d'aquarel·les i dibuixos de depurada tècnica, en què plasma alguns dels llocs emblemàtics de la nostra illa, Cala Rajada inclosa.

6 abril – **Alejandra Epifani i Martí Martínez, del minimalisme al gran format.** Dues exposicions que es complementaren, vertaderes joies de paper i cartró d'Alejandra, i escultures, algunes de mida real, de Martí. Molta gent a la inauguració d'aquesta mostra.

14 abril – **William Tétard omple el CCV d'ous de Pasqua.** Ous de tota mida i de tots els colors. El *savoir faire* de la família Tétard posat en relleu de la forma més llaminera possible.

17 abril – **Ca Na Marisa** Una de les exposicions més esperades i apreciades a Capdepera, és la de brodats, calça i patchwork de Ca Na Marisa. Enguany, fidel a la seva trajectòria, ens ha ofert una bona quantitat d'obres d'una gran bellesa i qualitat. De fet han comptabilitzats devers 176 peces entre quadres, cortines, miralls, vànoves, cobrellits, estovalles... i molt més. S'han d'afegir unes 140 peces, la majoria petites, d'objectes de decoració nadalenca.

27 abril – **Gustavo inaugura exposició a Àguilas (Murcia).** Al palau de congressos Infanta Doña Elena de la localitat murciana, un Gustavo en plena forma oferí una àmplia mostra de la seva obra. Comptà amb el recolzament de l'artista local, estretament vinculat a Mallorca, Manolo Coronado.

30 abril – **Exposició de Gyjho i HWP Diedenhofen.** En el Centre Cap Vermell, aquests dos artistes alemanys oferiren una vasta col·lecció de pintura i escultura, respectivament, a la inauguració de la qual assistí, a més de les autoritats locals, un públic nom-

06-04

26-01

14-04

17-04

27-04

30-04

brós. Abstracció gràfica i formes totèmiques, per a una mostra molt interessant.

30 abril – **Escola d'Adults de Capdepera.** A l'exposició, hi assistiren molts d'alumnes participants, els quals reberen un diploma acreditatiu. L'exposició recull una bona mostra de mobles restaurats i de pintura fets durant el curs.

7 maig – **Sol Porto.** Aquesta artista crea quadres i complements de roba a partir de material de rebuig que ella recicla com saben fer els artistes: collars, bosses, quadres..., creats a partir de cinta de pel·lícula o de peces d'ordinador.

25 maig – **Josefina Fuentes, pintura per somiar.** *Somia* duia per títol aquesta exposició de la pintora de Cala Rajada, que vam poder veure en el CMC. Efectivament, la seva és una obra reblerta d'onirisme, amb imatges plenes d'evocacions i de suggeriments, jugant amb tots els pigments de la paleta.

28 maig – **Inaugurat el mural de Gustavo al moll.** Esdeveniment esperat, culminació d'un procés creatiu que durà mesos i que, finalment, es traduí en aquesta festa de l'optimisme i el color en què Gustavo converteix tot el que fa. 1700 rajoles de ceràmica, cuites a Campos, llueixen des del 27 de maig en el moll, amb uns músics que, com deia el nostre cronista, fan ballar les ones. Ara restam a l'espera de la segona part. Llarga vida a Gustavo!

31 maig – **Raconets.** La pintora de Son Servera, Margalida Nebot, va dur fins al CCV una bella mostra de la seva obra, de la qual aleshores destacàrem la pruija per la bellesa. Treballs realitzats bàsicament amb espàtula, en què els "raconets" escollits compareixen amb gran realisme i bon gust.

8 juny – **Orient.** Carlos López va penjar en el CMC una interessant col·lecció de fotografies, fruit dels seus viatges pel llunyà Orient. Arquitectura, vida quotidiana, retrats..., obres de gran qualitat, a tot color, per reflectir la realitat i l'exotisme d'unes terres que encara coneixem poc.

30-04

07-05

28-05

31-05

08-06

15 maig – **Mateu Estarellas a Sa Pleta Freda.** L'artista cala-rajader participà en una exposició col·lectiva, en aquesta prestigiosa galeria de Son Servera, un espai on Mateu Estarellas ja havia exposat en solitari, anteriorment. Hi poguérem apreciar la l'actual línia creativa d'aquest pintor.

20 juny – **Gustavo, a Lluç, entre teules.** Encabim aquesta notícia en aquest subapartat, tot i que no estam parlant d'una exposició. I és per dir que Gustavo va presentar 50 teules dissenyades per contribuir a la recaptació de fons per a pal·liar les pèrdues econòmiques provocades pel cap de fibló que afectà greument Lluç.

25 juny – **Antònia del Rio, *Tabula rasa... o la (im)possibilitat construir una generació.*** Mostra col·lectiva, al Baluard, de Palma, amb l'objectiu d'examinar i presentar el treball de la jove generació d'artistes de les Illes Balears, tots ells nascuts a partir de 1981. I entre els quals, Antònia Del Rio, una artista gabellina amb una trajectòria que ja comença a ser important.

3 juliol – **Manolo Coronado, *Tras mis propios pasos.*** Després de més de deu anys sense exposar a Mallorca, l'illa tan estimada per aquest artista, el pintor d'Águilas va dur al Centre Cap Vermell una retrospectiva que, durant tot l'estiu, ens va permetre gaudir d'algunes mostres d'allò més significatiu de la seva dilatada carrera. Sens dubte, els bons oficis de Gustavo contribuïren decisivament a fer possible aquest gran esdeveniment.

16 juliol – **Joan Cursach exposa a Amsterdam.** El pintor i amic de *Cap Vermell* participà en una exposició col·lectiva a la galeria Orangerie de la ciutat holandesa. Sota el títol d'*All Inclusive*, la mostra serví per veure l'obra més recent d'aquest artista vinculat molt estretament a Cala Rajada.

20 juliol – **Miquel Mesquida a la Torre.** Teles i escultures de gran format, amb el cavall com a gran protagonista. Aquest artista manacorí, amb més de trenta exposicions a l'esquena és, sens dubte, un dels autors més sòlids i prestigiosos del panorama artístic de

20-06

14-12

25-06

03-07

16-07

20-07

l'illa, amb una obra que s'ha passejat per distints països europeus.

19 octubre – **Exposició dels alumnes de Coloma Mayol.** La feina de dos anys plasma en una exposició que es pogué veure en el CMC, i gràcies a la qual poguérem apropar-nos a la molt positiva evolució d'un grup de joves talents locals, molt ben encaminats per Coloma Mayol.

29 octubre – **100 caps** d'Andreas Wielh. Aquesta instal·lació –una mena de diminut foro romà– ens posa fit a fit davant un originalíssim conjunt de testes de petites dimensions, de vegades de manera esparsa, d'altres formant conjunts igualment petits, que agaiten des de tots els racons de la casa, de les voltes fins al pis de dalt. I generalment ho fan amb un somriure als llavis que ens produeix tot l'efecte que els petits personatges ens contemplen amb un punt de sornegueria, d'amable ironia. I no són 100 sinó 265 els caps que conformen l'exposició.

1 novembre – **Gustavo a Can Prunera.** Amb Pere Serra d'amfitrió, l'artista de Son Turó va dur fins a Sóller una bona representació de la seva obra recent, sota el títol de *Mi siglo XXI*. Serra va qualificar aquesta exposició com "la més important que hi ha hagut a Can Prunera des de la seva inauguració".

14 novembre – **Elena Macías i Iris Cabezas en el CCV.** Padrina i néta, pintura i fotografia. Dues exposicions en una, amb una obra abundant i força representativa de les inquietuts artístiques d'aquestes dues dones.

22 novembre – **Simfonia de la vida.** Exposició de Jaume Rosselló *Robí* en el CMC. Dibuixos, pintures i escultures conformaren aquesta mostra, amb diversitat d'estils i tècniques. Destaquem-ne també la finalitat altruista: els beneficis serien destinats a Can Gazà i a SOS Mamàs.

13 desembre - **Despaisatges.** Norbert Schäfer, l'artista alemany que resideix a Dusseldorf i Cala Rajada, exposà la seva obra a sa Quartera d'Inca. *Despaisatges* és una exposició que pretén reflexionar sobre la individualitat, el

29-10

19-10

01-11

14-11

22-11

13-12

reconeixement de les arrels i sobre el sentir d'una illa amb característiques comunes a la Mediterrània, però a la vegada diferent. Per a nosaltres, a més d'un gran artista, és un amic, i d'ell són la portada i les fotografies que il·lustren aquest anuari. Gràcies, Norbert.

21 desembre – **Mercadet d'art al CMC.** Al voltant de les festes de l'Esperança vam poder assistir a aquesta oferta d'art, com una oportunitat d'adquirir obres de distints autors a preus molt assequibles. Tota una novetat que ens agradaria que s'implantàs com una fita anual quan l'any toca a la seva fi.

LLIBRES

25 gener – **El metodisme gabellí a escena.** Fou l'Associació Cultural **CAP VERMELL** l'encarregada de posar en marxa les jornades d'estudi sobre la implantació del metodisme en el nostre poble, amb la figura de Bartomeu Alou al capdavant. La nòmina de ponents va ser d'un nivell poques vegades vist per les nostres contrades. I nosaltres mateixos tirarem endavant l'edició del llibre *El metodisme a Capdepera*, una obra que ha esdevingut referència per als estudiosos d'aquest tema.

5 abril – **Dia Internacional del Llibre Infantil.** Els dies 1 i 2 d'abril, les nostres biblioteques commemoraren aquesta efemèride, que coincideix amb l'aniversari del naixement de Hans Cristian Andersen. Contes i tallers per als infants centraren els actes d'aquesta celebració.

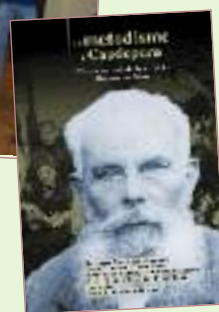
22 maig – **Versos per la llengua.** Proposta poètica de l'editorial menorquina Arrela, que recull obres de fins a noranta-tres autors de les illes, dels quals tres de gabellins: Pere Orpí, Jaume Fuster i Joan Cabalgante. El volum va ser presentant a Campos el dia 23. De la venda d'aquesta obra, es destinen 2 euros de cada exemplar a l'OCB.

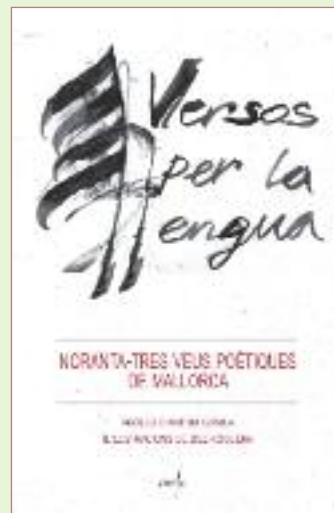
21-12

25-01

05-04

22-05

23 maig – *De les criatures del bosc*. Edicions del Despropòsit presentà a Capdepera (Biblioteca Municipal) aquesta obra el text de la qual es deu a l'autor serverí Jaume Miró i que ha estat il·lustrada per Pau Arévalo. Un treball que ha estat qualificat com a poema gràfic, i que ve a retre homenatge al desaparegut escriptor Andreu Vidal.

23-05

08-06

8 juny – **Sebastià Alzamora en el Club de Lectura**. Amb motiu de la 50a tertúlia del Club de Lectura de la Biblioteca de Capdepera, els membres d'aquest grup van gaudir de la presència del reconegut l'autor Sebastià Alzamora, amb qui comentaren la seva novel·la *Miracle a Llucmajor*. Tot un luxe.

9 juliol – *Cuina de mar*. En el moll de Cala Rajada, en el marc de les festes, Maria del Carme Fuster va presentar el llibre *Cuina de mar*, més que un receptari de cuina. En aquesta obra hi trobam també l'evocació d'un temps i una gent que la modernitat se'n va dur. En definitiva, una mirada retrospectiva de l'autora vers la cuina de cals padrins.

09-07

10 octubre – **Carme Sánchez, poeta**. La coneixíem en la seva faceta d'excel·lent artista plàstica, però en aquesta ocasió ens sorprengué des de la faceta de poeta, i per partida doble. *Mareas i En calma i en temporal* són els dos reculls que ens presentà a la Biblioteca de Capdepera, de la mà de Jaume Cabrer. L'artista i escriptora veïna de la Colònia de Sant Pere ara pinta les paraules.

10-10

22 desembre – *La última jugada de Hecash*. Maribel Picó, l'escriptora nostrada, presentà, a la Biblioteca de Cala Rajada, la tercera i darrera part –o no– de la saga de Hecash. En la línia de les que el precediren, aquest darrer lliurament insisteix en un món de fantasia, superherois i superació personal. Quedam a l'aguait de si hi haurà una quarta part o de si la nostra escriptora tirarà cap a nous projectes, com havia insinuat.

22-12

El metodisme a Capdepera, 75è aniversari de la mort de Bartomeu Alou

B. Alou, C.M. Amengual, A. Ballester, C. Capó, P. Fullana, M. Llull, B. Melis, J. Terrassa, J-L. Carod-Rovira. Cap Vermell, Documenta Balear, Menjavents, 2013

A l'hora de fer una ressenya d'aquest llibre apareixen dos aspectes. Per una banda hi ha el contingut, els diferents estudis que s'hi presenten, i per altra banda, com no, hi ha la història en ella mateixa, els orígens del metodisme a Capdepera i les circumstàncies que el varen acompanyar. Davant de cada un dels dos es formen dues actituds: admiració pel que fa al primer, i quant al segon, moderació.

Admiració davant d'un treball ben fet. Exhaustiu i multidisciplinari. Els fets, siguin els que siguin, es mereixen aquest tipus d'aproximació. Amb el llibre sobre Bartomeu Alou els autors ho aconsegueixen amb escreix. El valor del seu treball està en la seva voluntat de desgranar els esdeveniments, valorant-los en relació amb els diferents aspectes que els envolten, des del punt de vista polític, social, pedagògic, econòmic i religiós. El lector no es trobarà, i ja és hora, amb un llibre de propaganda sobre el metodisme, sinó més aviat amb un treball crític, que vol comprendre com va arribar aquest a Capdepera, com es va inserir dins de la societat gabellina, les reaccions que va provocar, i el rebuig al qual va haver de fer front. En aquest aspecte, els diferents treballs posen de manifest que el metodisme no es desenvolupa a Capdepera com un fet aïllat. El veim interactuant amb les forces progressistes i amb els espiritualistes. El factor religiós no es dona en estat pur. La força d'Alou, i amb ell la de molts altres pastors del seu moment, està per una banda en les seves sòlides conviccions i, per l'altra, en la seva capacitat de traslladar-les a l'àmbit de la societat. I això, al mateix temps, afegeix una certa fragilitat a la seva obra. No només pels atacs dels elements més conservadors i obscurantistes, sinó també perquè, dins de les files metodistes, les motivacions d'alguns fidels no són sempre principalment religioses. I això Alou ho sap i ho accepta. No cau en la temptació del sectarisme.

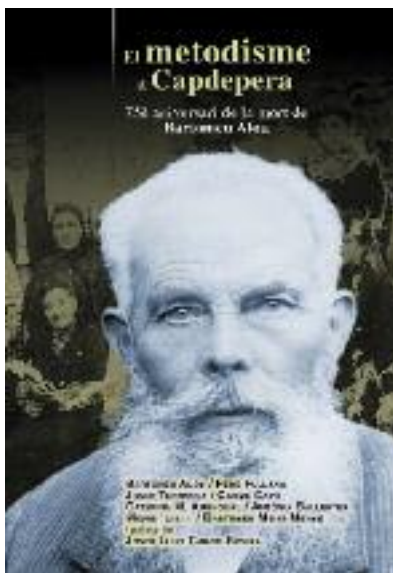
Moderació davant d'una mena de rebombori interior en conèixer, en detall, els elements ultramundans que van impedir l'arrelament de la principal dissidència a Capdepera en relació a la religió oficial. Hauria pogut arrelar, però les giragonses de la història ho van impedir. I és poc dir. El llibre s'encarrega molt bé d'explicar-les, a través de noms i cognoms, mirant el detall, posant en evidència els

diferents vectors, les relacions de força que van actuar a favor i en contra de l'obra iniciada per Bartomeu Alou. Al final, la història del metodisme a Capdepera reflecteix la realitat d'una Espanya sotmesa als elements conservadors i al nacionalcatolicisme, que arribarà al seu paroxisme amb la dictadura. Moderació, també, per no despertar vells dimonis. Que ja n'hi ha prou amb els que reapareixen en els temps que corren, en altres indrets, de la mà d'unes classes polítiques desorientades i curtes d'imaginació. Però tranquils, que tampoc no és l'objectiu del llibre ni dels seus autors. Com ja s'ha dit, no es tracta de fer propaganda. Ara, això sí: els fets parlen per si mateixos. I un dels valors del llibre és la seva independència quant a

les institucions religioses, siguin d'un cantó o de l'altre. Els autors analitzen, estudien els fets i els posen a l'abast del públic. Amb el que exposen, la qüestió que no deixa de punxar-me és aquesta: Què hauria estat del metodisme a Capdepera sense l'oposició que va trobar? Com bé apunta Josep Terrassa, "una comunitat religiosa es consolida quan agafa projecció pública; és a dir quan la gent del carrer pot visualitzar-la i assabentar-se de la tasca que desenvolupa més enllà de la intimitat del temple". I podem dir que hi ha l'altra cara de la moneda. Això es produeix quan la comunitat està disposada a socialitzar-se, integrant-se en el teixit humà immediat. Els fets mostren que Alou va saber fer les dues coses. Al final van guanyar les forces conservadores. Els 40 anys de

dictadura van acabar donant el seu darrer cop de gràcia al metodisme gabellí, fins a fer-lo desaparèixer en els anys 70, en els quals una comunitat ja minvada s'orienta cap al pentecostalisme i acaba dividint-se diverses vegades als anys 90. Aleshores hem de parlar d'un evangelisme que es troba molt lluny de l'esperit dialogant de Bartomeu Alou. Però aquí, si es tracta d'apuntar responsabilitats, també cal indicar les de dins mateix de les comunitats evangèliques en general, que no saben, o no poden, ja esgotades, recuperar l'espai social que havien tengut. Secularització i laïcitat, son els dos nous factors, característics de la modernitat que acaben probablement amb totes les possibilitats de restauració.

Els autors han fet un treball d'investigació acurat, amb les fonts documentals que han tengut a la seva disposició. I, tal com s'apunta en la nota editorial, encara hi ha feina per fer. Carme Capó s'encarrega, amb l'erudició que la caracteritza, d'explicar en detall el metodisme, les seves arrels i desenvolupament a Catalunya i a les Balears. Amb

el seu estudi, i amb el preliminar de Carod-Rovira, el lector s'endinsa en dos corrents religiosos que constitueixen les fonts espirituals de les que Alou beurrà. Luteranisme i metodisme. Un moviment sorgit a Alemanya al segle XVI, i l'altre a Anglaterra al XVIII. Carod-Rovira ofereix dades molt valuoses sobre l'arribada de les doctrines luteranes a l'illa, i una de significativa: Entre els condemnats per la Inquisició a Mallorca, a l'any 1817 hi ha un gabellí, Pere Moll, acusat d'heretgia. Estaríem, doncs, davant d'uns antecedents. Aquest fet ens obre la ment a una realitat: les idees no es donen en format tancat. Neixen, circulen, viatgen, avancen, s'enriqueixen, amb retrocessos, de vegades mantenint-se en silenci, esperant que arribi el moment propici per ressorgir, prendre noves forces, o desaparèixer del tot.

Miquel Llull comença la seva aportació remarcant que "abans que la història hi ha hagut la vida". Apreciació significativa quan es tracta de parlar de les dones. La seva aportació és un exemple ben palès de les concomitancies que hi va haver entre socialistes i metodistes. I un cop més és un punt a favor d'una obra, la d'Alou, que no va pretendre erigir-se en profeta d'una religió pura. El llibre ens acostava a les persones que van protagonitzar els fets. A l'entrellat de la història. El lector es troba amb una exposició minúscula, fins al punt de poder apreciar, tal com ho explica Josep Terrassa, el paper, la posició que els comerciants van adoptar quan es va tractar de fer cas o excloure les vel·leïtats de les forces conservadores, quan pretenien que no venguessin als protestants. A vegades es diu que *poderoso caballero es don dinero*. A mi m'agrada dir que el diner, en si mateix no és ni bo ni dolent: és neutre, i de vegades contribueix a evitar excessos de qualsevol cantó.

Només em queda felicitar un cop més la iniciativa de *Cap Vermell* en l'edició d'aquesta obra. Ja ho vaig fer en el moment de la seva presentació, i ara hi torn amb més raó, un cop llegides les seves pàgines. I vull trencar una llança en el seu favor i a favor dels autors, i tots els qui han participat en aquest esforç editorial. El poble de Capdepera, al qual per raons familiars i biogràfiques em sent molt lligat, pot estar orgullós de comptar-hi amb un grup de persones que, amb interès i respecte cap a totes les tendències, saben portar a la llum del dia les històries de la Història. Així fan cultura, mantenint un esperit obert, il·lustrat, lliure i independent, amb amor a la terra, als homes i a les dones que han fet i fan Capdepera. Recuperant la història de Bartomeu Alou, els autors del llibre contribueixen, en part, a cobrir un deute amb els metodistes. Si se'm permet, ho diré d'una altra manera: amb ells el seu honor queda en part restablert. El temps, els esdeveniments, els desitjos i les voluntats han de dir si encara hi ha lloc per a la restitució d'un protestantisme sociològic, capaç d'entroncar amb el tarannà i l'obra de Bartomeu Alou.

Carles Capó,

Saint-Maurice, Suïssa, 27 d'octubre de 2014

Aprendre dels gabellins

Aquest passat cap de setmana servidor va participar, amb altres historiadors i intel·lectuals illencs i del Principat, a les Jornades d'Història de Capdepera, dedicades a la Comunitat Metodista de la localitat. La trajectòria d'aquesta església feta en la trinxera de la lluita incansable per la llibertat, mereixia una trobada com aquesta. Una convocatòria que tengué com a eix central la presentació d'un llibre dedicat a la figura de Bartomeu Alou, pastor i animador de la comunitat Metodista de la localitat durant seixanta anys. Una obra en la qual han participat experts diversos, sobretot de Capdepera, amb la col·laboració de Carme Capó i Josep-Lluís Carod-Rovira, entre d'altres.

Analitzant la figura d'Alou i observant de prop la comunitat gabellina, en els seus comportaments religiosos, socials i polítics, ben aviat hom se n'adona que es troba en un univers atípic en la Mallorca caracteritzada per un relat fet de tòpics. La comunitat gabellina, fins i tot avui, si hom segueix de prop *Cap Vermell* i altres col·lectius cívics i culturals de la localitat, no és gens convencional i certament és molt poc mallorquina en el sentit tradicional. Ens referim a una col·lectivitat que es podria definir com un poble disruptiu, com una comunitat humana rebel, diferent i rupturista, sense por a manifestar-se diferent i clarament amb notes que la constitueixen en poc o gens convencional socialment.

La Comunitat Metodista, de Capdepera, fundada per Bartomeu Alou i el seu entorn de creients, els diferents col·lectius republicans, els militants espiritistes i molt probablement també integrants de les lògies maçòniques pastaren la comarca de Capdepera i Cala Rajada. Aquest cercle radical i posicionat en contra del caciquisme i dels poders locals ben aviat inquietà els dirigents polítics i religiosos.

Tots aquests col·lectius alternatius, diferents a la matèria primera que havia conformat històricament les característiques de les pobles mallorquines, entre tots aquests ingredients, tenen en comú que han esdevingut com un magma. Sense ells no es pot explicar el municipi, de la seva pasta s'ha fet un poble i una gent salvatge com la palma, però també oberta i universal com els pescadors i els comerciants de la contrada, sempre oberts a traficar amb qui fos per aconseguir la supervivència i obtenir quimeres i metes. Aquesta part de Mallorca que viu mirant a llevant té una percepció de la realitat ben diferent i en certa manera marcada per l'originalitat. Potser és una excepció en aquesta Mallorca històricament indolent.

Pere Fullana. Historiador

Publicat al diari *Última Hora* de 31 de gener de 2014

Club de Lectura

31 de gener: *El vagón de las mujeres* d'Anita NAIR
 7 de març: *La tempesta* de William SHAKESPEARE
 11 d'abril: *Memòria d'uns ulls pintats* de Luís LLACH
 6 de juny: *Miracle a Lluçmajor* de Sebastià ALZAMORA

Amb aquest CLUB DE LECTURA ja hem fet 50 tertúlies literàries a la biblioteca de Capdepera. L'experiència va iniciar-se a l'octubre de 2007 i encara hi continua.

Aquesta tertúlia va ser especial per l'assistència del seu autor així com per la realització d'una visita guiada a Lluçmajor per conèixer els llocs i escenaris on transcorre la novel·la.

26 de setembre: *La conjura de los necios* de John K. TOOLE

14 de novembre: *Madame Proust y la cocina Kosher* de Kate TAYLOR

20 de desembre: *Edimburg* de Toni-Lluís REYES

Lectura del text teatral, assistència al teatre de Capdepera per veure l'obra en directe i tertúlia posterior amb l'autor i una de les actrius (Marga López). Inici de l'experiència pilot que davant l'èxit s'intentarà repetir amb altres obres.

EXCURSIONS 2014

La secció d'excursions de *Cap Vermell* hem publicat una crònica de les rutes fetes durant l'any 2014 per les CRANQUES REUMÀTIQUES i CAMINA CAMINARÀS. A més, hi hem afegit d'altres realitzades per altres excursionistes de Capdepera.

Esporles Valldemossa per la Comuna
12 gener 2014

Ermita de Betlem – Talaia Freda – Es
Porrassar – Alqueria Vella – Betlem
9 febrer 2014

Mola de Planícia
9 de març 2014

Bec de Ferrutx pel Torrent des Parral
Conjunta dels grups excursionistes
del Llevant
6 d'abril 2014

Volta al Puig Roig
11 maig 2014

Cala S'Almoina – Cala Màrmol
28 setembre 2014

Parc de Llevant
14 d'octubre 2014

De Puigpunyent a Banyalbufar
14 desembre 2014

A més hem publicat les cròniques
d'aquestes excursions:

Refugi Xim Quesada de Sóller
27 gener 2014

Sa Talaia de Son Jaumell de Joana
Gomila
4 febrer 2014

Serra des Cavall Bernat. Pollença
2 març 2014

Sant Bernat Menthon . Puig de Sant
Nofre
14 juny 2014

Capdepera a Manacor. Via Verda
15 novembre 2014
Pas d'en Bisquerra
21 desembre 2014

Marxa de Capdepera a Lluc

No n'hi ha dues sense tres. I aquesta n'és la tercera.

Nit del 5 al 6 de desembre 2014

La nit del 5 al 6 de desembre, un bon grapat de marxaïres vam decidir partir cap a Lluc, des de Capdepera. Ja feia mesos que ens preparàvem fent caminades més o manco llargues pels voltants (Capdepera-Manacor o Capdepera-Canyamel-Àrtà). Així i tot, uns dies abans de partir no ho teníem gens clar: el mal temps que patíem desaconsellava fer la ruta el dia programat. Però, a pesar dels mals auguris, decidírem seguir endavant. Un solet pintat a una de les múltiples previsions meteorològiques (entre molts de núvols) va servir per continuar amb la convocatòria... Hi havia moltes ganes de partir!

Els 21 participant (Sí, 21, quan l'any passat en fórem 8) vam arribar. Moltes gràcies als companys per fer que aquesta "aventura" fos tan agradable. En total vàrem invertir 15 hores i 38 minuts a recórrer la distància entre Capdepera i Lluc. No volem oblidar la gent de Protecció Civil de Capdepera, que ens acompanyà en el darrer tram de la ruta (en tot moment vam sentir el seu suport) i a S'Ànima, que ens regalà un jersei ben calentet.

Els companys de caminada, d'aquesta tercera marxa a Lluc vam ser: Vicenç Herrero, Marcelo Salomón, Yolanda Cruz, Susana Tous, Marita Obrador, Àngel Salomón, Carlos Cruz, Miquel Vives, Jose Hidalgo, Emilio Sánchez, Mateu Brotard, Rafael Hernández, Agustí Esteva,

Hayo Pür, Massimo Pasqui, Javi López, Jesús Salido, Tomeu Cantó, Jaume Mayol "Mitos", Miquel Angel Bordoy i Paco Galian.

Enhorabona a tots per haver arribat i per la companyonia mostrada durant tot el trajecte, així fa ganes de tornar-hi!

De viatge amb *Cap Vermell*

27 abril

La Banda de Música per terres castellanés

El reporter destacat de *Cap Vermell* al merescut viatge de la Banda de música de Capdepera per terres de Castella i Lleó, ens ha fet arribar aquestes belles imatges de companyonia.

A banda de les visites culturals veureu que es prodiguen les imatges del bar. I és que és, aquest, el millor i més oportú moment per fer fotos. No ens ha arribat la crònica, però, pel que es veu, tots estan bé i s'ho passen d'allò millor. Així que ja ens ho contaran en arribar i si no, els hi ho demaneu.

30 juny al 16 juliol

De Capdepera a Santiago (2004) Una aventura en bicicleta. Impressions d'un pelegrí convençut.

Enguany hem publicat la crònica d'un viatge pel camí de Sant Jaume el Xacobeo 2004 (fa 10 anys!), en 15 capítols plens de reflexions, vivències i fina ironia. Jaume Fuster n'és l'autor i va ser seguit per molts de lectors. Així començava...

"Al meu parer, les reunions prèvies a la nostra aventura havien estat insuficients. La llista del material necessari per fer el camí, que n'Ani ens havia passat, em semblaven una proposta de mínims que de cap manera em permetria sobreviure durant quinze dies. Dins les beaces que m'havia deixat en Paco Barbon, no hi podria encabir de cap de les maneres tot allò que jo creia imprescindible dur. Però alguns llistats trobats a Internet, penjats per experts en el Camí, confirmaven les recomanacions de n'Ani i vaig haver de començar a descartar coses, roba especialment. Finalment, les beaces acolliren un equipatge que, en efecte, es demostrà com a suficient. Eren quatre coses, però en dies venidors vaig agrair la seva reducció, especialment quan aquell llast em semblava un pes excessiu per tal de superar els trams més difícils del trajecte.

El dia de Sant Joan, a can Genovard, acabarem de polir detalls, però jo ho seguia tenint molt embullat. L'única cosa que em tranquil·litzava era l'experiència de n'Ani, tota una veterana en el Camino. Segurament, la cosa que més em deficiava eren els dubtes que tenia sobre la meua capacitat, física i mental, per fer front al repte de més de 750 km que ens esperava. D'altra banda, era tanta la il·lusió que havia posat en aquest projecte, que no veia arribada l'hora de partir."

Si no ho heu fet, us aconsellam llegir-los sencers (encara són a la secció de viatges).

El viatge el vàrem fer Ani Muñoz, Olga Montoro, Joan Genovard, Pere Cortada, Paco Galián i Jaume Fuster.

4 juliol

Romànic palentí

llucià rinyon

Resolts a trobar una utilitat pràctica a l'estudi i coneixements de la història de l'art, els excursionistes circulen en direcció a Dueñas quan a un revolt

de la carretera distingeixen una columna de fum. Arribats a la població, un estrèpit de campanes tocant a *arrebato* ens crida poderosament l'atenció. "Hay un fuego y se avisa para que acudan los tractores a ayudar a sofocarlo", ens explica un parroquià. Al poc ens telefona n'Amada per dir-nos que arribarà tard a la cita, que està amb els de protecció civil i que l'esperem al bar de la plaça.

Arriba tota polsosa en el seu jeep i ens explica que el foc ha arribat just su-ran de les vinyes i que per sort l'han pogut aturar a temps. Amada de Salas, propietària de les bodegues Remigio de Salas Jalón, simpàtica i amable, tot i l'ensurt que acaba de passar, insisteix a mostrar-nos els 700 metres de galeries subterrànies on s'emmagatzemen les bótes, mentre ens explica que la bodega pertany a la seva família des de mitjan segle XVIII, que a la zona, des de sempre, s'ha fet *clarete* i que ha apostat per elaborar vins de qualitat. Els excursionistes en donen fe.

Ja que hi som, enfilam de cap a Fromista, tot i que no és la primera vegada que la visitam, no tendria perdó de Déu no tornar a meravellar-nos davant l'església de San Martín, un bombonet, vertadera joia del romànic.

A l'església de Santa Maria del Real de Sasamon s'ha de parar esment al còmic de la porta del Sarmental, que explica la història del pecador luxuriós que s'autocasta amb unes estenalles i es fa monjo; a la figura fortament porno, a una de les semi-columnetes del claustre, i al quadre del segle XVII que representa la crucifixió de Nostre Senyor Jesucrist amb tres ous d'estruç. (El consell de redacció de la revista no publica fotografies que puguin ferir la sensibilitat i la moral dels lectors).

Tornant al que importa, prenem de cap a la calle El Ángel, núm. 4, de Villalcázar de Sirga, codi postal 84449, on es troba La Perla Alcazareña de José Fernández Burgos, que fa unes pastetes celestials. Aquí el que s'ha de fer és sucumbir a la temptació i, mentre es fonen a la boca, contemplar la porta sud de Santa María la Blanca, en la qual apareix fins i tot Alfonso X el Sabio.

Puntuals com un clau, just quan el sol comença a declinar, ens palplantam enfront de l'entrada de San Juan de Moarves a contemplar les arquivoltes i l'apostolat, tal com Don Miguel de Unamuno volia per poder apreciar la *encendida encarnadura*. Efectivament, l'encarnadura és encesa.

Carrión de los Condes, d'infesta memòria a causa de l'enemistat entre Don Rodrigo Díaz i els germans Don Diego i Don Fernando, gendres del primer, ens obsequia amb un *Concierto del Camino* a l'església de Santa Maria, i la madona del Portón ens prepara unes *manillas de lechazo* per llepar-se els dits.

A Cervera del Pisuerga, s'hi va per anar a cal Gasolina a menjar els millors torreznos de la galàxia. Qui no els ha tastat no sap de què estam parlant.

De la trentena llarga d'esglésies, convents, capelles i ermites revistades, la que més ens ha sorprès, tot i estar en procés de restauració, és l'església parroquial de Villaveta, de Juan Gil de Hontañón, considerada una de les millors fàbriques del XVI burgalès i els excursionistes ho refrenden. I el gran descobriment, per als excursionistes més important que el d'Amèrica, ha estat assaborir el formatge de Valdeón.

La Denominació d'Origen Cigales data del 1991, encara que des d'abans dels romans està documentada la producció de vi a la zona. S'elabora a partir bàsicament de Tempranillo, Verdejo, Garnacha i Albillo. El Cigales és conegut pel *clarete* i darrerament s'aposta pels negres. És una denominació pràcticament desconeguda a Mallorca, però, com diu el principi jurídic, "El desconeixement del vi de Cigales no eximeix de la seva ingesta".

Contents d'haver tret profit a les construccions públiques-religioses d'en temps primer, els excursionistes se'n tornen a ca seva.

12 setembre al 4 d'octubre

Pass'Aran, una aventura pirenenca

Paco Galián

Amb cinc articles férem una descripció de la ruta del Pass'Aran. "De vegades no cal anar a llocs exòtics per viure una aventura. De llocs d'aquests, a prop de casa, per exemple als Pirineus, podeu trobar-ne".

D'uns mesos ençà, amb l'amic Joan Palern parlàvem de fer una ruta pels Pirineus. En Joan va proposar la del Pass'Aran, una volta circular que surt de Montgarri (Vall d'Aran) i passa a la zona de Cousserans, ja a França, per fer cinc dies de caminades, amb tornada al punt de partida. Unes setmanes abans de sortir, s'hi afegiren en Toni Servera *Monjo* i en Tomeu Pons.

La ruta són cinc etapes de muntanya. Nosaltres trobàrem molta neu i poca gent, i així, uns paisatges espectaculars.

Dia 30 de juliol. Abans de caminar... "Tot va anar com una seda i a l'hora prevista ens trobàvem llogant el cotxe i partint cap als Pirineus, cap a (passant per Montblanc), Lleida, Alfarràs, Benassarre... A Vielha ens aturàrem a comprar uns pals, unes botes i un poc de fruita. La pujada al refugi de Montgarri, inici de la ruta, es fa per la carretera de Baqueira Beret, que arriba al Pla de Beret, on acaba l'asfalt. A partir d'aquí comença una pista forestal transitible."

Dia 1 de juliol. Primera jornada... Ens posam les piles!

Ruta: Montgarri (1670 m) – Tuc de Barlonguèra (2802 m) – Port de Giretta (2503 m) – Port Barlonguèra (2301 m) – Refugi d'Estagnous (2245 m). **Temps:** 6-8 hores. **Desnivell:** + 1158 m i – 563 m

Passarem de la plàcida vall de Montgarri a les aspres i nevades muntanyes dels ports Giretta i Barlonguèra.

Dia 2 de juliol. Passejant pel bosc màgic.

Itinerari: refugi d'Estagnous (2245) – Col de Pecouch (2462) – Estany de Milonga (1959) – Cap Lause – Cabana de Agran – Maison de Valièr (centre d'informació Ribérot). **Temps:** 5-6 hores. **Desnivell:** + 262 m. i – 1522 m. Etapa senzilla, amb llargues baixades. Nosaltres fèrem la ruta *normal*, però n'hi ha una altra d'alternativa, més senzilla, aconsellable en cas de boira. Descartada la pujada al mont Valièr per la boira, seguïrem la ruta prevista, que s'iniciava amb una pujada al coll Pecouch de 2462 metres. I seguia amb una llarga baixada per un magnífic bosc cap el refugi situat vora el riu. Vam tenir molta sort, just després d'arribar va ploure a voler!

Dia 3 de juliol. Uf! Una altra pujada?

Itinerari: Maison du Valier (959 m) – Gite Eyle. **Temps:** de 8 a 10 hores **Desnivell** +1642m i – 1.582m

L'etapa resultà llarga i dura, amb dues pujades i dues davallades ben inclinades. La pluja persistent en una part de l'etapa acabà d'afegir la dificultat.

Dia 4 de juliol. Pluja, pluja..., però no massa!

Itinerari: Maison Eylie (985 m) – Coll de Catanera (1708) – Mines de Ventalhor – Coll d'Arah (2221 m) – Refugi d'Araing (CAF) **Temps** 4-5 hores **Desnivell** + 1320 i –330

L'etapa més curta de la ruta. La pluja, el fred i la boira afegiren un poc de dificultat, però dinàrem al refugi d'arribada i tinguérem tot el capvespre per descansar. Interessants restes de mines abandonades.

Dia 5 juliol. Tancant el cercle i de tornada a cas.

Itinerari: Refugi d'Araing (1965 m) – Coll d'Araing (222 m) – Portilhon d'Albi – Coth de Maubèrne (2468 m) – Cloth de Montliu (2470 m) – Bac des Cardigassos – Montgarri. **Temps:** 8-9 hores. **Desnivell** +872 m i –1072 m

Perventura és l'etapa més impressionant, fa la sensació de trobat-te tostemp a l'alta muntanya, més salvatge i inhòspita, amb l'atractiu (?) de la neu. Un itinerari preciós amb moltes caigues d'aigua, rierols, tarteres, llacs... A les 7'30 ja caminàvem i vam estar 9 hores caminant. Afortunadament la darrera part és més suau i et permet avançar ràpidament: "Des d'aquí el camí esdevingué una baixada tranquil·la, entre un bosc de pins, que ens dugué a un antic corral reformat i a una pista ampla que seguïrem cap a l'esquerra, pista que al seu torn en dugué al refugi d'Amics de Montgarri, tancant el cercle."

Dia 6 de juliol. Pont de Suert a Reus.

Dia dedicat a fer turisme: Sortida de Suert, desdijuni a la Poble de Segur, Balaguer, dinar a Montblanc i cap a Reus manca gent!

Com de cada viatge, tornàrem amb el sarró ple de records, sensacions i experiències. Cala Rajada es trobava en plenes festes del Carme. Caram, que bé que ho hem passat! Ah que sí, companys?

Nòrdic walking a Capdepera

Gabellins a la III volta a Formentera

Els quatre gabellins participants acabaren la cursa

El passat 1 de març es va celebrar a Formentera la tercera volta a l'illa (i la primera mitja volta), que comptà amb la participació de 4 corredors gabellins de l'equip Myotragus. Aquesta prova en poc anys s'ha consolidat com un atractiu *trail* que atrau molts de corredors i corredores de les Illes i de la Península.

Van participar en l'expedició n'Àngela Rexach, na Cati Santandreu, Pep Roig i Suso Rexach, que era l'únic que havia fet la prova anteriorment. Tots quatre van acabar la prova. Aquests són els resultats:

Prova de 38,9 quilòmetres, half round Formentera (110 participants)

Àngela Rexach, posició 61 amb un temps de 6h: 02m: 55s

Pep Roig, posició 105 amb un temps de 7h: 43m : 29s

Cati Santandreu, posició 106 amb un temps de 7h : 43m :30s

Per la seva banda Suso Rexach va participar a la cursa a de 72,5 quilòmetres (83 participants) arribant a la posició 61 amb un temps de 11h: 45m: 32s

El club gabellí Myotragus s'estrena a les curses de nòrdic

A Capdepera hi ha un bon grapat de practicants de nòrdic walking, que es mouen en distints grups de caminaires. Gairebé totes les curses populars afegeixen aquesta disciplina en les seves proves. De fet, Balears ha estat de les primeres autonomies que han reconegut aquest esport integrat en la federació de muntanya.

A Capdepera un dels grups que es troba en fase de convertir-se formalment en un club és el Myotragus. A la cursa de Sant Bartomeu va obtenir els dos primers classificats (masculí i femení) i el passat dissabte, dia 29 d'agost, aconseguí uns magnífics resultats a la cursa Malalts de Turmell a Sant Llorenç. De fet, entre els 10 primers classificats, cinc eren gabellins.

Del 35 participants a la cursa de nòrdic en Suso Rexach (00:46:32) va obtenir una meritòria segona classificació i n'Antònia Ladaria (00:52:57) va ser la primera de les femines.

Els altres participants de Capdepera van ser Pau Cerdà, a la 7a posició (00:50:10); Paco Galian, a la 8a posició (00:51:28) i Omar Rabaï a la 10a posició (00:52:48).

XXIII Cursa Fira d'Artà i la II Cursa Nòrdic Walking

Es va celebrar dissabte, 20 de setembre amb uns bons resultats pels participants gabellins, especialment al nòrdic.

A la segona cursa de Nòrdic Walking els participants gabellins i gabellines van tenir una destacada actuació aconseguint les medalles d'or en les dues categories previs-

tes: la masculina i femenina. La cursa tenia una longitud de 6 quilòmetres, alternant recorregut urbà i camins sense asfaltar. Així, Suso Rexach va aconseguir la primera posició amb un temps de 43:34, i José Luís Martínez quedà tercer amb un temps de 44:27.

Pel que fa a la categoria femenina, na Cati Santandreu va ser la guanyadora amb un temps de 49: 20, seguida d'Ana Peris que va fer segona amb 52:34.

XI Edició de la Tui Marathon a Palma

L'esport gabellí fa història a la prova atlètica més internacional del calendari mallorquí.

Excepcional cursa de Tomàs Vizueta, 43 a la general, amb un temps de 01:23:38.

Cati Santandreu i Suso Rexach pujaren al pòdium absolut de la prova de Nordic Walking.

Amb el millor registre de la història quant a participants, més de 11.000 atletes, es presentaven 4 atletes del MYOTRAGUS CLUB: Cati Santandreu i Ana Peris, en femines, i Suso Rexach i Paco Galian en homes.

L'èxit ha estat clamorós. En Suso ha ocupat el segon lloc a la general i el primer a la seva categoria amb un temps de 01:10:13 i na Cati segona a la general i primera, també, a la seva categoria, amb un temps de 01:21:32.

Resultats de nòrdic de la I Trail Serverina

Diumenge dia 23 de novembre va tenir lloc a Son Servera la primera edició de la Trail Serverina, organitzada pels nostres companys del club excursionista Camina, Caminaràs. Aquesta primera edició va ser tot un èxit tant de participants (van haver de limitar els corredors a 500) com d'organització.

Pel que fa a la marxa nòrdica hi va haver una molt bona participació gabellina amb presència dels grups de marxa-ires de Myotragus i Pajaro's Team. En total participaren 41 marxaires i no hi hagué cap abandonó. A destacar la segona classificació de Suso Rexach i la tercera de Ma dels Àngels Alzina.

na Maria per sa Cuina

MISCEL·LÀNIA

Quatre anys de decepcions (i això que m'ho veia venir!)

Si aquestes dues fotos es poguessin fondre en una seria la foto d'enguany. Podria haver encarregat la feina, però preferesc que ho faceu mentalment i que la imatge quedi enregistrada al vostre imaginari. Aquí els teniu a tots i totes combregant amb les mateixes idees, formes, ètica i estètica. Brindis inclòs (i tocada de cul que no es veu). Tots feliços brufant com a bons germans. Polítics, empresaris i alts funcionaris. Necessitau res més?

Però si parlam de fotos, aquesta legislatura ha esta pròdiga en imatges que parlen per si soles i a les que gairebé sols els hi posaré peu.

Recordarem:

1. Turisme, hotels, economia...

Fa tres anys que la cosa va bé per a ells, per als hotelers. Alguns s'han fet d'or! No ho diuen. N'hi ha que continuen pobrejant, com sempre. Però ningú no se'ls creu. Hem establert nous rècords de visitants. Tot i això, continuam sense fer cap acció visible per a la desestacionalització, a la que tants doblers hi destinen. Han continuat amb les

retallades i sucant el personal fins a límits insospitables. El consistori ha apostat (per dir-ho d'alguna manera) pel *turisme de bars de vespre*, un concepte buit que no vol dir res. Ara bé, atenció, d'aquí a les excursions etíliques sols hi ha una passa. No canviem de model ni de tipus de turistes. Seguim mal finançats i ho reconeix el ministre Montoro i tot. Privatitzen AENA... Tantes vegades hem parlat de la mort de la gallina dels ous d'or, que, en haver-la morta, ens pegarem tocs pel cap. Aquí teniu una mostra a la platja a les 6 del matí...

Evidentment a Cala Agulla. I de Cala Agulla continuarem parlant...

2. Cala Agulla

Recordem la tudadissa de doblers i destrossa mediambiental que es va fer amb un picadís que encara ara hi és. L'objectiu era que a la platja hi cabés més gent. Ridícula manifestació inclosa. Tanmateix, no ho han aconseguit. Les roques tornen emergir adesiara amb les vendades, com fa 60 anys. Vegeu la mostra en una postal d'època. No sé com se'ls ha de dir que a Cala Agulla el que han de fer és vigilar que no hi hagi merdes, ni renous excessius, ni venda ambulants. Que és el que hi ha. I així ho ha tornat a publicar *Cap Vermell*.

3. Canyamel

També enguany Canyamel, i el nostre antònim del mateix nom ha estat a la candellera de l'actualitat. Recordem *la foto de la legislatura* encara no aclarida.

I aquesta altra.

Quan dic no aclarida em referesc a que un mitjà tan seriós com *Diario de Mallorca* de dia 18 d'octubre de 2011 (començava bé la legislatura) titulava:

¿Existe el jeque de Canyamel?

I afegia com a titulars:

¿Quién es Sheik Ben Omar Kalifa Al Thani? Oficialmente, el inversor catari que proyecta un complejo hotelero de cinco hectáreas de extensión en Canyamel (Capdepera). I continua: Antoni Mir aduce que se produjo un "error tipográfico" cuando se difundió la identidad del inversor árabe. El alcalde: "Desde 2005 no han aparecido los jeques. Cap Vermell dice que detrás hay un fondo de inversión de Londres"

Conten que un regidor va fer un escrit a l'Ajuntament per tal d'aclarir-ne una de tantes. Al cap de mitja hora (30 minuts) li sona el telèfon. No era el batle, sinó el responsable del complex qui li demanava explicacions. Una pensa que el batle, perquè al carrer Ciutat, 10, ningú no mou una unglà sense l'ordre del batle, degué amollar tot el que tenia en les seves mans per tal de fer-ho saber a qui pertocava.

Un altre episodi ha estat el de si se li havien perdonat, condonat o oblidat el pagament de devers 12.000€

Recordem alguns passatges:

Resposta de CGI via mail:

Data: 05/11/2013 15:45

Assumpte: Re: Re[10]: aplicació

Guardaria perquè de momento no li treuran pero bueno ja vorem com acaba me sap greu *politiqueo*.

El 21 de febrer es publicà una notícia a *Diario de Mallorca* sobre el perdó dels 12.000€ al promotor per part de l'Ajuntament i la baixa de la liquidació per part de la Junta de Govern.

Comissions d'investigació, amenaces velades o no tant, la cosa es tancà amb una pudor fètida. Resulta que els caps que mai tractaven aquests temes s'havien posat d'acord sense comunicar-ho als treballadors de debò... un despropòsit més!

També recordarem que a Fitur es reuniren batle, el dels collons de cèrvol damunt el cap, Bauzá i, evidentment, el *petit gran home*.

Diu la crònica que parlaren de l'abocador... ja sabem de que ha servit (però a l'abocador farem un punt i apart).

Massa reunions, massa fotos, massa

complicitats forçades... mostrant tots plegats el llautó.

Qui li hagués fet creure que faria el que ha fet a aquell al·lotet maldestre, amb xancles i calçons romputs, que començà l'any 2007 d'aquestes *suertes* un any després de tornar al poble.

Aquest culebrot sembla que no tindrà fi, i ja veurem com acaba el projecte que començà l'actual conseller de Turisme acabarà malament. Mirau a quina hora us ho dic. Per cert que allà treballen dia i nit. Tothom té prohibit parlar del que fan. Sols diuen que treballen a Melilla. Per allò que ho fan rere la reixa. Acudit dolent. No fa gràcia.

Mentre i mentre les editorials de *Cap Vermell*, que passen per ser beneïdes amb aigua dolça, deien clares i llampants:

Un consistori en coma. I en Mateu

Canyamel de nit? Sí.

Pillu deia que "...anam abocats a viure la pitjor legislatura de la democràcia..." Per a més tard entrar a l'equip de govern.

En un altre escrit titulat «**El Dorado de Canyamel**», es parlava clar: **"Prou d'enganys! Que no diguin que donaran feina als ciutadans de Capdepera quan a la primera investida de feina van a fora a contractar escarades"**. I és que resulta que vénen de fora a fer les obres quan havien promès feina a balquena... Ai!

Ara per ara, les obres, rere la reixa, avancen a bon ritme. La destrossa s'ha consumat. Ja veurem si les denúncies que feren uns valents ciutadans arriben a bon port.

Què n'és de punyetera la memòria... i cruel fer-ho en un anuari. O no?

AIXÒ CONTINUARÀ...

4. L'abocador

L'abocador de Son Terrassa ha estat un altre culebrot d'aquesta legislatura que no s'ha volgut afrontar i ho hem acabat pagant a preu de canari jove. Tot començà quan l'Ajuntament adjudicà a l'empresa COEXA, S.A.

les obres. Un nom que no hem d'oblidar a partir d'ara en parlar de Capdepera. Obres sense direcció,... i no sé quantes coses més.

L'any 2010 es produïren desprendiments de terra, que EU-Verds va denunciar a instàncies d'ES GRUP, i un informe posterior del Govern va assenyalar una sèrie de deficiències en l'obra. No és fins a finals de l'any 2013 que s'anuncia que la Conselleria va donar el vist-i-plau a un nou projecte per resoldre-les. De fet gairebé és un nou segellament que puja a més d'un milió d'euros. L'abocador es va pagar amb una subvenció del fons europeu FEDER, que el Govern Balear avançà a l'Ajuntament. Per justificar-la, l'Ajuntament havia de presentar un certificat de segellament de l'abocador, cosa que no va poder fer en detectar-se les esmentades deficiències. Recordem la fixació d'UCAP per regidories i conselleries de medi ambient. Alguna raó en concret? S'ha arrossegat als pressuposts una partida per si de cas, i aquest de cas s'ha donat, ens reclamen els doblers i paga beneït. Mentre l'Ajuntament no ha fet res per tal que COEXA es posi les piles. I quan dic res em referesc a qüestions tan bàsiques com comunicar-li-ho per escrit. Llavors diuen que tenim un pensament retorçut aquelles que intuïm, femeninament, que hi ha connivència entre uns i altres. O no?

Recordau quan es parlava de fer aquí un parc temàtic sobre la Bíblia? I que tots ho trobàvem feres? Idò vist el que s'ha vist no sé que hagués convengut més. O no?

Atenció amb l'empresa que abans es dedicava a la construcció i ara opta a tot tipus de serveis que l'Ajuntament vol privatitzar. Ara es parla que optarà al servei de platges, escola de música...

5. UCAP i el consistori

O el consistori i UCAP. Ha estat un desgavell immens, sense referències a cap altre municipi de Mallorca. Els més vells del municipi troben certes similituds amb la primera legislatura democràtica, amb en Salvador Moll de batle, però no tant, afegeixen. Ha estat una desfilada constant de regidors. No han acabat

els tres caps de llista dels partits més importants. Hi ha hagut desercions, malalties, revenges, amenaces, enveges, les més baixes passions humanes han envoltat els 9-10 regidors de l'equip de govern. Aquesta foto històrica després de la dimissió de Tolo Alzina i la moció de censura a Joan Prebe (que ja n'hi ha) mostra a les clares que sols n'han quedat quatre d'aquell primer govern (i un que està desaparegut). Amb el temps sabrem les misèries del que va passar amb Biel Torres i de per què el seu partit li donà l'esquena. O per què n'Alberto Lluill no volgué assumir la batlia. Per exemple.

És clar, com diuen les enquestes, que els polítics són el més gran problema que té la societat en aquets moments. Jo sols diré que s'haurien d'aplicar la recepta de les tres *h*: Humilitat, honradesa i sentit de l'humor. Ben segur que aniria tot molt millor.

Del batle què podem dir?: que ha fet de la seva política complir trimestralment amb el pagament del dèficit que, en bona part, ell causà. Deien que tenia aspiracions a més altes institucions. No passeu pena. Pel seu partit no el volen veure sortir de Capdepera. El millor que diuen d'ell és que és *raro, raro, ...però molt raro* i, és clar, amb aquesta targeta de presentació no anirà molt lluny.

Punt i apart s'hauria de fer amb UCAP. El desastre polític més gran de la democràcia a Capdepera. En tancar aquest anuari no saben si es presentaran o no. Ganes n'hi ha. El PI els pitja, però no tenen cap de llista. El fet és que han estat un vertader desastre. No han fet res aquesta legislatura que començaven amb el *campeones, campeones...* el dia de les eleccions i no han sabut gestionar cap àrea, ni donar resposta als ciutadans, ni cap explicació convincent. Una vertadera vergonya que ningú no és capaç de dir clarament. I com més gent s'hi afegeix pitjor. I això va per na Carme Riera. El millor que podrien fer és anar-se'n a ca seva i pensar el seu compromís 100% amb Capdepera.

Bé, per tancar l'apartat, enguany les dues noves incorporacions són na Bel Blanes i na Mónica Viejo, que han substituït a na Catibel Llabata (que ja era substituïda) i en Sebastià Sureda.

6. I un *popurrí* variat per acabar

Continuam organitzant el concurs de Mr Gay. Cada vegada és més deplorable com a concurs, i com a imatge del municipi. Els polítics diuen que és una demanda dels hotelers, els hotelers diuen que ells no han demanat res,... i els gays diuen que volen viure en pau i tranquil·litat i que més valdria que no tudiesin 18000€ per a aquestes botxors.

Es va precintat Physical com emblema que es feia alguna cosa contra la problemàtica dels renous.

L'any de l'educació a Capdepera ha estat una vertadera presa de pèl. Un gran *fiasco*. Quan ho he comentat, la gent respon: "però que s'ha fet?" Més cremats han quedat els responsables escolars del *senyoriu* que exhibeix la regidora en qüestió. Per cert, qui és?

Parlant d'educació, aquest consistori també s'ha cobert de glòria en reduir a la més mínima expressió els serveis educatius d'adults i esportius. Si comparau els cursos que oferia i organitzava fa 4 anys i ara se'ls hauria de caure la cara de vergonya. Ara mateix res de res.

Aires privatitzadors, que cadascú se cerqui la vida diuen les regidores *progres* de l'equip. Han abandonat qualsevol activitat d'oci i temps lliure per a adults amb l'excusa de no fer competència a l'activitat privada i una altra cosa que anava molt bé se n'anat en orris. Ningú no diu res. Si, ja sé que sempre tot pot ser pitjor, però el ciutadà, per ser ciutadà, té uns drets i volen convertir-nos en clients. I ja se sap, els clients pobres... no interessin. Aquesta ha esta la gran labor educativa d'aquest municipi. Anau a Artà o a Son Servera, que

allà fan cursos. Tot i que amb les matrícules se sufraga el 80% dels costos del curs. El que he dit. No interessa donar serveis als pobres. Llavors els ve de nou quan convoquen la gent i la gent no hi participa. Per què ha de participar sols en el que ells volen si abans han llevat les activitats associatives? I aquests es diuen socialistes? Si qualche padrí aixecàs el cap també votaria Podem!

Gustavo ja té enllestit el segon mural del moll. I és que Gustavo és l'artista de moda, no sols a Capdepera, sinó a Mallorca. Murals, teules, Can Prunera, Campos, Àguilas,

Berlín... Els seus colors ja s'associen amb Capdepera.

L'altre personatge de Capdepera que destaca dia a dia és Andreu Genestra, del restaurant Son Jaumell.

Enguany ha aconseguit l'estrella Michelin i ser anomenat cuiner de l'any per l'Associació de Periodistes Gastronòmics de les Illes.

Són com aquella cervesa, que allà on va triomfa.

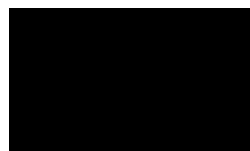
I parlant de cervesa no podem oblidar que un amic i col·laborador de *Cap Vermell* va presentar a La Ponderosa la seva cervesa artesana. Miquel Piris. Boníssssssima!

Que n'Andreu Genestra i en Gustavo foren dos dels personatges que sortiren al programa AIXÒ ÉS MEL que es dedica a Capdepera. Uns dels programes per guardar en DVD.

A un sector minoritari, però poderós, que alguns anomenen la caverna gabellina, no els caigué massa bé que l'Associació Cap Vermell organitzàs de manera tan brillant les Jornades d'Estudis sobre el metodisme, amb una publicació que serà referència els propers 15 anys. I per això acudiren a l'emmerdador oficial del municipi. En francès, *emmerdeur* (recordau l'Àstèrix?). Perquè a Capdepera tenim un personatge singular amb aquestes funcions d'escampar merda. La resposta de Miquel Lluïll fou del més brillant i espectacular que he llegit enguany. Llavors aquest personatge, volgué defensar un que volia participar en un concurs de *Cap Vermell* i ni n'havia llegit les bases i ni tans sols havia obert mai la pàgina web de *Cap Vermell*. Patètic! Aquests personatges, en desaparèixer, els enyores.

Requadre negre en honor de l'emmerdeur.

Quanta i quanta raó tenia la meua amiga Margalida Bover quan parlava de la misogínia del batle i els seus acòlits. Ha esta l'única que ho ha denunciat sense cap mania. I així ho va pagar. Per a ella tota la meua admiració.

Molt bona la innocentada del batle amb el pequeño Nicolás. La de gent que s'ho va creure!

La reina *mare* Sofia, vengué a Canyamel aquest estiu per escoltar Ainoa Arteta.

Cala Rajada continua essent un torrent quan cauen quatre gotes... Amb l'excusa que tot és costa per avall i,

Anuari Cap Vermell 2014

en arribar al moll va a l'aigua, no s'escomet una reforma de pluvials i aigües brutes així com toca. I... tanmateix plou poc i perl poc que plou,... no fa res si no pots travessar el carrer. Espera! És millor refer inútils places i semiasfaltar carrers.

Del Centre Cap Vermell, també en podríem omplir pàgines senceres. És l'altre gran marró del municipi. Però tothom hi està implicat i ningú no s'atreveix a piular. I tanmateix ningú no canvià les alçades, ni mourà l'edifici, perquè no està alineat, ni arreglaran les goteres perquè no saben d'on vénen. El batle mateix reconeix que és un "monstre". Si sols sabéssim el que ens costa el llum faria feredat.

S'ha consumat la via merda (per les merdes dels animals que hi van) en lloc d'acabar el tren de Llevant. Cada vegada sembla que hi hagué un acord secret PP-PSOE (un de tants, ... un altre!) per tal de deixar-ho així.

Que no m'agrada gens que els al·lots petits de l'Escolar celebrin a la font ser campions

Que el 2014 hem tengut dies de molts llamps, caps de fibló. Tant de bo que varen ser dins l'aigua.

Recordam també que el Mercat medieval s'omplí de paraigües... ai aquesta meteorologia.

Que la *típica paella* del taller de teatre d'adults que es va fer al passeig marítim de Cala Rajada és el més divertit i esbojarrant que he vist en molt de temps.

La dansa aèria que es va fer al Centre Cap Vermell també fou molt espectacular.

I com que no en teníem prou, el Conseller de Medi ambient, Gabriel Company, envià a fumigar tots els pinars del municipi amb un producte tòxic. Per un altre lloc que no dic l'hi hagués ficat!

També hem de recordar que hi ha hagut un parell mallorquí d'accidents espectaculars. La carretera de Can Patilla sempre hi és present.

A les festes del Carme, en Guillem Danús, amb el seu mehari, n'és un clàssic, igual que en Xisco Campins i la seva màquina de fotografiar. Algun dia se'ls hauria de retre homenatge.

Un altre tema, cada any es presenta a bombo i platerets la patrulla mixta amb policia estrangera. Però mai se'ls acomiada degudament i ens explica com ha anat tot plegat.

Per cert, gran pregó el de Toni Mercant, amb allò tan *feisbuquero* que ...no és de Cala Rajada aquell que no.....

I una reflexió final. Quan uns parlen de si el tassó és mig ple o mig buit, com diu la imatge: tècnicament el tassó és sempre ple. Mig d'aigua i mig d'aire. Qui no es consola és perquè no vol.

Un altre que es mereixedor d'un homenatge és en Juanito *Vadó*, El rei Baltasar *forever*.

Què pesa? Un concurs molt original, que amb un ou de Pasqua fet per William Tetard aconseguí gran èxit al facebook. La guanyadora sols errà en 1 gram!

Decebedor, tot plegat.

D

C

CONSTRUCCIONES

DAIMO CREATIVE

- MONTAJE ANDAMIOS
- REVESTIMIENTOS
- OBRA NUEVA
- REFORMAS
- PISCINAS

C/Mogallanes nº47 bajos 1º
 Teléfono: 666 464 765
 daimocreative@gmail.com
 www.daimo-creative.com

David Sansó: Primer Premi.

Xisco Campins: Segon Premi.

Maribel Picó Más: Tercer Premi.

CONCURS DE FOTOGRAFIA
DE SANT ANTONI

Anabelén Pulido: Votacions de Facebook.

Maria Mercè Campins: Pífia.

Maria Antònia Riutort: Primer Premi

Sara Delia: Segon Premi.

Magdalena Melis: Tercer Premi.

Miriam Thelen: Premi Especial

CONCURS DE FOTOGRAFIA
DEL MERCAT MEDIEVAL

Són prop les cinc i ens encaminam cap al teatre. Són molts els veïnats que surten de casa seva i s'encaminen cap al Teatre. Tots sols, de dos en dos, en quadrilla. La temperatura al carrer, digui el que digui l'home del temps, és més baixa que dins les cases. Després, en entrar al teatre, la temperatura els tornarà a ser agradable. Informar sobre aquest punt ho consideram necessari per dissipar dubtes sobre les causes dels constipats. En un acte com el d'avui no convé deixar res a la improvisació. Les dones duen a la bossa un paquetet de *kleenex* i al pati de butaques no hi ha papereres. La indefensió és total. Ens ho hem d'agafar amb paciència? Ningú, al pati de butaques, insinua la més mínima queixa, el més suau dels ai! Alguns, a mòdic preu, ja l'han adquirit i el fullegen, d'altres, els qui el miren per sobre l'espatlla, el compraran a la sortida o no el compraran. Els qui el tenen a les mans l'hi hauran de tenir fins que acabi la funció.

Quina besties! comprar-lo a l'arribada, volem dir. I tot per saber, abans que ningú, el que s'hi diu. Incontinència de coneixement. A casa els hi arribarà arrugat.

Passam ànsia. Sortirà be l'entrega? Hem assajat prou? Vendran els brigadistes? Ens preocupa que, acabat el lliurement, a l'hora de l'àpat, les viandes conservin la frescor, que

no s'hagin tornat alises. Bastarà la beguda? Hem dut masses *cocascoles* i manco cava? Enguany tampoc se servirà Benedictine Això no obstant, no impedeix somriure a la cunyada, fer un comentari al tiet, fer-la petar amb el conegut i agrair-li la seva presència, hagi vingut a peu, en cotxe o en bicicleta, d'aquí o d'allà. No tenim cap dubte pel que fa a l'organització. Cap dificultat no ha estat superada, la il·luminació, el guió dels locutors, la durada de cada escena, les projeccions. D'on ens ve tanta habilitat? A on hem adquirit els coneixements? Hem pujat al Freu i ho hem vist amb claredat. Si la pujada es fa per Na Llòbriga, es comprèn de seguida quin ha d'èsser el tipus i grandària de la lletra. Els qui s'han estimat més recórrer el litoral amb patinet saben altres coses que no ens preocupen, de moment. Que poden produir-se altercats? Que poden fer acte de pre-

sencia problemes incontinents? Que es poden manifestar desacords? Qui ho dubta, el públic sempre espioca. Algú pot, apujat damunt d'un ruc, assegurar que una mestressa, i no n'assenyalam cap, no vendrà amb la falda de canalé plisada, arrugada? Tot i que ha indicis que abans de sortir de casa seva s'ha mirat i remirat al mirall i ha demanat: Deuteri, què vaig bé?

No es discuteix ni la mida ni la qualitat ni el gruix del paper ni la maquetació. Aleshores? A què ve viure obsedits, aquest "vivo sin vivir en mí" místic, atrapats per la possibilitat, remota, tot sia dit, que l'enemic ens agafi en falta i iniciï un desplegament de forces destinat a fer-nos recular de les nostres posicions tan àrduament guanyades. Sabem que aquests infundis s'originen a l'Agrupació del Tèxtil, salta la vista. Altres parlaran de mesures cautelars. Ens hem confessat, hem oït missa, hem combregat, berenat de xocolatí amb quartos, hem satisfet delmes i coronatges. El batle dóna fe de tot plegat. Que més es pot demanar? Les virtuts virils resten incòlumes i el centenar-i-escaig de pàgines seran llegides i comentades als vagons número 1, 3 i 4 del trajecte Artà-Palma. Respirarem tranquils, aleshores.

Suposant que poguéssim, i alguns confirmarien tal possibilitat així que els ho preguntàs, independentment del trans-

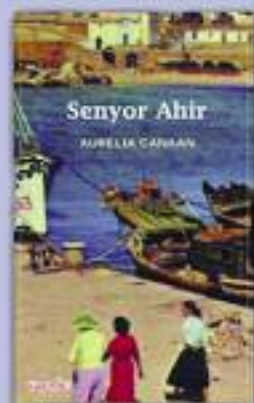
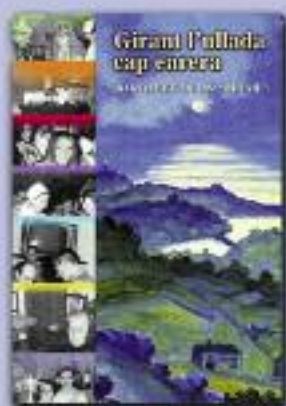
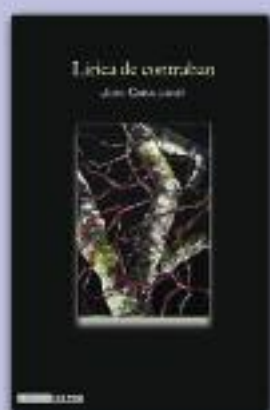
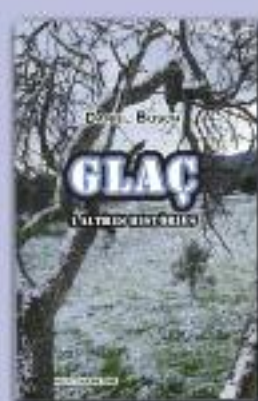
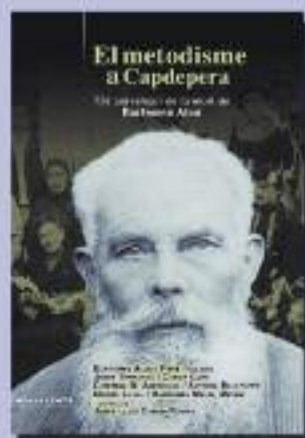
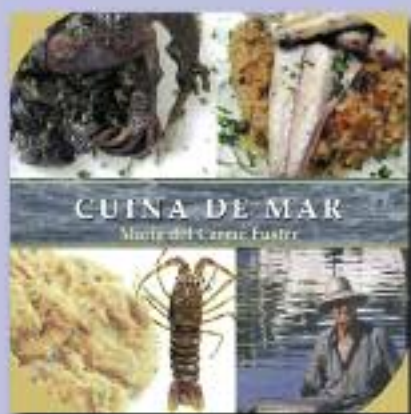
corregut de la funció, nosaltres no desvetlarem el contingut. Ho hauríem de fer? L'assistència a reunions informatives ens demostren l'inconvenient de fer-ho als entreactes. Tampoc ni a l'inici ni al final. Els taxistes n'estan ben assabentats de tals inconveniències. Ens en podem refrenar? En farem una ressenya? Tendrem prou força de voluntat com per mantenir-nos fermes en el gest? I si ho aconseguim, el general ens imposarà una medalla? Els Déus foragitin de nosaltres pensaments impurs! En qualsevol cas hem de donar una resposta adequada, devem una explicació als lectors, comprensible i acurada, proporcional al que se'ns demana. No hi val la xerrera incontinent, les promeses desproporcionades, sinó la precisió de les paraules mesurades. Hem d'obrar amb cautela. En un altre Anuari.

Norbert Schäfer. *Undecided.*

Perquè oferir un llibre afalaga a qui el rep i honora a qui el dona

Els trobareu a les llibreries de Capdepera i Cala Rajada

